

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Mr Dylan Williams
Prif Weithredwr – Chief Executive

CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD		NOTICE OF MEETING	
PWYLLGOR GWAITH		THE EXECUTIVE	
DYDD IAU 17 GORFFENNAF 2025 10.00 o'r gloch		THURSDAY 17 JULY 2025 10.00 am	
YSTAFELL BWYLLGOR, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGFNI AC YN RHITHIOL DRWY ZOOM		COMMITTEE ROOM, COUNCIL OFFICES, LLANGFNI AND VIRTUALLY VIA ZOOM	
Swyddog Pwyllgor		Ann Holmes 01248 752518	Committee Officer

AELODAU/MEMBERS

Plaid Cymru/The Party of Wales

Neville Evans, Carwyn E Jones, Dyfed Wyn Jones, Gary Pritchard, Alun Roberts, Nicola Roberts, Robin Wyn Williams

Y Grŵp Annibynnol/The Independent Group

Dafydd Roberts, (*sedd wag/vacant seat*)

COPI ER GWYBODAETH / COPY FOR INFORMATION

I Aelodau'r Cyngor Sir / To the Members of the County Council

Bydd aelod sydd ddim ar y Pwyllgor Gwaith yn cael gwahoddiad i'r cyfarfod i siarad (ond nid i bleidleisio) os ydy o/hi wedi gofyn am gael rhoddi eitem ar y rhaglen dan Reolau Gweithdrefn y Pwyllgor Gwaith. Efallai bydd y Pwyllgor Gwaith yn ystyried ceisiadau gan aelodau sydd ddim ar y Pwyllgor Gwaith i siarad ar faterion eraill.

A non-Executive member will be invited to the meeting and may speak (but not vote) during the meeting, if he/she has requested the item to be placed on the agenda under the Executive Procedure Rules. Requests by non-Executive members to speak on other matters may be considered at the discretion of The Executive.

Nodwch os gwelwch yn dda fod cyfarfodydd y Pwyllgor yn cael eu ffrydio ar gyfer eu darlledu'n fyw a'u darlledu ar wefan y Cyngor. Mae'r Awdurdod yn Rheolydd Data dan y Ddeddf Diogelu Data a bydd data a gesglir yn ystod y ffrydio byw hwn yn cael ei gadw'n unol â pholisi cytunedig yr Awdurdod

R H A G L E N

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Derbyn datganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog mewn pertynas ag unrhyw eitem o fusnes.

3 MATERION BRYS ARDYSTIWYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU EI SWYDDOG APWYNTIEDIG

Dim materion brys ar adeg anfon y rhaglen hon.

4 COFNODION (Tudalennau 1 - 6)

Cyflwyno i'w cadarnhau, gofnodion drafft y cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 24 Mehefin 2025.

5 BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH (Tudalennau 7 - 14)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Democratiaeth.

6 ALLDRO CYFALAF 2024/25 (Tudalennau 15 - 30)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151.

7 ALLDRO Y CYFRIF REFENIW TAI 2024/25 (Tudalennau 31 - 42)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151.

8 ADOLYGIAD BLYNYDDOL RHEOLI'R TRYSORLYS AR GYFER 2024/25 (Tudalennau 43 - 62)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151.

9 CYFRIFON TERFYNOL DRAFFT 2024/25 A DEFNYDD O GRONFEYDD WRTH GEFN A BALANSAU (Tudalennau 63 - 82)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151.

10 ASESIAD PANEL PERFFORMIAD (Tudalennau 83 - 88)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Proffesiwn, AD a Thrawsnewid.

11 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD (Tudalennau 89 - 90)

Ystyried mabwysiadau'r canlynol –

“Dan Adran 100 (A)(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, mae modd cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol, oherwydd y posibilrwydd y caiff gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf a'r Prawf Budd y Cyhoedd eithriad ohoni.”

**12 CYNLLUN GOFAL YCHWANEGOL A CHARTREF GOFAL PRESWYL AETHWY
– ACHOS BUSNES LLAWN (ABLL)** (Tudalennau 91 - 150)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.

This page is intentionally left blank

PWYLLGOR GWAITH

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd yn yr Ystafell Bwyllgor ac ar Zoom ar 24 Mehefin 2025

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Gary Pritchard (Arweinydd) (Cadeirydd) Y Cynghorwyr Neville Evans, Carwyn Jones, Alun Roberts, Dafydd Roberts, Nicola Roberts, Robin Williams
WRTH LAW:	Prif Weithredwr Dirprwy Brif Weithredwr Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion Pennaeth Democratiaeth Pennaeth Proffesiwn (AD) a Thrawsnewid (ar gyfer eitemau 6 a 7) Rheolwr Cynllunio, Perfformiad a Rhaglenni Corfforaethol (GP) (ar gyfer eitemau 6 a 7) Swyddog Pwyllgor (ATH) Swyddog Gweddarlledu (FT)
YMDDIHEURIADAU:	Y Cynghorydd Dyfed Wyn Jones, Mr Fôn Roberts, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorwyr Jeff Evans (Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol), Glyn Haynes, Kenneth Hughes, Aled M. Jones, Derek Owen, Mrs. Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini.

1. YMDDIHEURIADAU

Cyflwynwyd a nodwyd yr ymddiheuriadau y cyfeirir atynt uchod.

2. DATGAN DIDDORDEB

Ni dderbyniwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

1. MATERION BRYN A ARDYSTIWDYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU EI SWYDDOG PENODEDIG

Dim i'w adrodd.

2. COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 22 Mai 2025 i'w cadarnhau.

Penderfynwyd cadarnhau cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 22 Mai 2025 fel rhai cywir.

3. BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwynwyd, i'w gadarnhau, adroddiad y Pennaeth Democratiaeth yn ymgorffori Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod rhwng Gorffennaf 2025 a Chwefror 2026.

Cyflwynodd y Pennaeth Democratiaeth ddiweddariad i'r Pwyllgor Gwaith ar y newidiadau yn y Flaen Rhaglen Waith, fel a ganlyn -

- Mae adroddiadau monitro'r Gyllideb Gyfalaf a Chyllideb y CRT ar gyfer Chwarter 4 2025/26 wedi'u symud o gyfarfod mis Mehefin i gyfarfod mis Gorffennaf 2025.
- Mae Adroddiad Rheoli'r Trysorlys – Adolygiad blynyddol 2024/25 ac adroddiad ar Gyfrifon drafft 2024/25 ac Arian Wrth Gefn ar ddiwedd Mawrth 2025 hefyd wedi eu hychwanegu at gyfarfod mis Gorffennaf. Mae'r adroddiad ar yr Asesiad Panel Perfformiad yn eitem newydd ar gyfer cyfarfod mis Gorffennaf nad oedd wedi ei chynnwys ar y Rhaglen Waith a gyhoeddwyd.
- Bydd adroddiad ar ganlyniadau'r ymgynghoriad ar y cynnig i adleoli dysgwyr Ysgol Uwchradd Caergybi i adeilad Ysgol newydd ar gyfer dysgwyr 11-18 oed, ynghyd â'r dogfennau Moderneiddio Cymunedau Dysgu, yn cael eu symud o fis Tachwedd i'r cyfarfod ym mis Hydref 2025.
- Mae adroddiadau monitro'r gyllideb a'r Datganiad Polisi Trwyddedu Alcohol ac Adloniant Rheoledig wedi'u hychwanegu ar gyfer y cyfarfod ym mis Chwefror 2026.

Penderfynwyd cadarnhau Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith wedi'i diweddaru am y cyfnod Gorffennaf 2025 i Chwefror 2026 gyda'r newidiadau a amlinellwyd yn y cyfarfod.

4. MONITRO'R CERDYN SGORIO - CHWARTER 4 2024/25

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (AD) a Thrawsnewid, yn ymgorffori'r Cerdyn Sgorio ar gyfer Chwarter 4 2024/25, i'r Pwyllgor Gwaith ei ystyried.

Cyflwynwyd yr adroddiad cerdyn sgorio olaf ar gyfer 2024/25 gan y Cynghorydd Carwyn Jones, Aelod Portffolio Busnes Corfforaethol a Phrofiad y Cwsmer, a nododd bod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol wedi craffu'n fanwl ar yr adroddiad yn ei gyfarfod yr wythnos gynt.

Cyfeiriodd at feysydd y mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn mynd ati i'w monitro er mwyn sicrhau gwelliant yn y dyfodol, fel y nodir yn adran 2 yn yr adroddiad. Maent yn cynnwys nifer y plant sy'n cael gwersi nofio drwy gydol y flwyddyn (Môn Actif); darparu grantiau cyfleusterau i'r anabl, ail-osod unedau tai sy'n rhai y mae modd eu gosod, nifer y cytundebau angori blynyddol, cyfraddau ailgylchu gwastraff domestig a cheisiadau rhyddid gwybodaeth a dderbyniodd ymateb o fewn yr amserlen. Nodwyd bod gwelliant amlwg yn chwarter 4 mewn perthynas â'r pwynt olaf, a dim ond 14 cais rhyddid gwybodaeth, o gyfanswm o 260, oedd wedi derbyn ymateb hwyr.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Carwyn Jones hefyd at berfformiad cryf mewn sawl maes, gan gynnwys cefnogaeth i fusnesau ddatblygu'r Gymraeg trwy'r rhaglen ARFOR, cynnydd o 50,000 yn nifer yr ymweliadau â Chanolfannau Hamdden Môn Actif ar gyfer gweithgareddau corfforol, gostyngiad yn nifer y disgyblion blwyddyn 11 sy'n gadael yr ysgol heb fynd ymlaen i waith, addysg neu hyfforddiant (NEET), canran uchel o denantiaid sy'n fodlon â gwaith trwsio ymatebol, ceisiadau cynllunio sy'n cael eu penderfynu mewn pryd a chyfraddau cadarnhaol ar gyfer cyflwr ffyrdd dosbarth A, B ac C.

I gloi, dywedodd bod perfformiad wedi bod yn gyson trwy'r flwyddyn a phwysleisiodd werth y cerdyn sgorio wrth fonitro perfformiad.

Croesawyd y Cynghorydd Jeff Evans, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, i'w gyfarfod cyntaf o'r Pwyllgor Gwaith a gofynnwyd iddo gyflwyno adborth o gyfarfod y pwyllgor a gynhaliwyd ar 17 Mehefin. Er bod y pwyllgor wedi nodi bod 82.5% o'r dangosyddion

perfformiad allweddol sy'n cael eu monitro wedi cyflawni eu targedau yn ystod y pedwerydd chwarter, gofynnwyd am sicrwydd ynglŷn â'r dangosyddion sy'n tanberfformio a gallu'r Cyngor i wella'n barhaus. Roedd y materion a godwyd yn ystod y drafodaeth yn cynnwys yr amser a gymerir i ailosod unedau tai, disgyblion blwyddyn 11 sydd ddim yn mynd ymlaen i addysg, gwaith neu hyfforddiant, allyriadau carbon, gwahardd disgyblion a'r amser a gymerir i ymateb i ymholiadau diogelu oedolion. Ar ôl adolygu'r cerdyn sgorio corfforaethol ar gyfer Chwarter 4 ac yn dilyn trafodaeth lawn, penderfynodd y pwyllgor nodi'r adroddiad, gan gynnwys y meysydd y mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn eu harchwilio er mwyn sicrhau gwelliannau, ac argymhell y cerdyn sgorio a'r mesurau lliniaru i'r Pwyllgor Gwaith. Cytunwyd hefyd y dylid cyflwyno'r dadansoddiad diwedd cyfnod drafft o'r "Cynllun Tuag at Sero Net 2022-2025" i'r Pwyllgor Sgriwtini yn yr hydref ac y dylid gofyn i'r Pennaeth Gwasanaethau Tai a'r Aelod Portffolio Cyllid a Thai holi awdurdodau lleol eraill, er enghraifft, Harlow, Rotherham a North Ayrshire, am arferion gorau ar gyfer lleihau'r amser a gymerir i ailosod unedau tai sy'n rhai y gellir eu gosod.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Cynghorydd Jeff Evans am adrodd yn ôl o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ac am y drafodaeth adeiladol yn y cyfarfod ar 17 Mehefin. Cyfeiriodd aelodau'r Pwyllgor Gwaith at y dangosyddion oedd yn tanberfformio o fewn y meysydd yr oedden nhw'n gyfrifol amdanynt.

Eglurodd y Cynghorydd Robin Williams, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Portffolio Cyllid a Thai ei fod yn bwriadu cysylltu â'r tri chyngor y cyfeiriwyd atynt er mwyn dysgu gwersi, ond dywedodd hefyd bod rheoliadau sy'n berthnasol i eiddo gwag yn wahanol yng Nghymru a Lloegr. Roedd yn cydnabod bod angen adolygu dangosydd tai (03) - nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod, er mwyn adlewyrchu perfformiad y gwasanaeth Tai yn well - sef o'r adeg y mae'r allweddlin cael eu dychwelyd i'r adran, yn hytrach na phan ddaw'r denantiaeth i ben. Nododd fod oedi'n digwydd yn aml mewn achosion megis marwolaeth tenant, lle gallai cryn amser fynd heibio cyn bod y Cyngor yn gallu cael mynediad i'r eiddo er mwyn gwneud unrhyw waith angenrheidiol.

Dywedodd y Cadeirydd bod dysgu ar y cyd a rhannu arfer orau ymysg cynghorau yn bwysig, a chyfeiriodd at gyfarfod CLILC a gynhaliwyd yn Llandudno yr wythnos ddiwethaf.

Esboniodd y Cynghorydd Neville Evans, Aelod Portffolio Hamdden, Twristiaeth a Morwrol, fod y dangosydd Addysg (07) - nifer y plant ar gyfartaledd sy'n cael gwersi nofio drwy gydol y flwyddyn, yn cyfeirio at wersi nofio preifat yn unig ac nid yw'n cynnwys y 3,845 o blant a gymerodd ran mewn gwersi nofio gyda'u hysgolion mewn bloc o 30 wythnos. Mae gostyngiad yn nifer y plant sy'n derbyn gwersi nofio preifat yn duedd cyson mewn awdurdodau lleol eraill, ac mae'r gwasanaeth yn ceisio darganfod beth yw'r rhesymau am y dirywiad. Nid yw'r dangosydd chwaith yn cynnwys nifer y plant sy'n cymryd rhan yn y sesiynau Nofio'n Diogel/Swim Safe a drefnwyd gan Môn Actif, cynllun sydd wedi derbyn cydnabyddiaeth ar lefel genedlaethol am hyrwyddo diogelwch dŵr ac addysg nofio. Roedd dros 500 o blant wedi mynychu digwyddiadau Nofio'n Ddiogel/Swim Safe y llynedd.

Mynegodd y Cadeirydd ei werthfawrogiad o waith Môn Actif fel rhan o'r cynllun Nofio'n Ddiogel/Swim Safe. Diolchodd hefyd i holl swyddogion y rhaglen ARFOR am eu hymdrechion trwy gydol cyfnod y cynllun. Roedd Ynys Môn yn un o bedair sir wnaeth elwa ar y ffynhonnell gyllido ARFOR sydd bellach wedi dod i ben. Fel Aelod Portffolio dros dro gyda chyfrifoldeb am Briffyrdd, Gwastraff ac Eiddo, cadarnhaodd ymrwymiad y Cyngor i gynyddu cyfradd ailgylchu gwastraff domestig presennol y Cyngor, sef 65%, er mwyn cyflawni targed Llywodraeth Cymru o 70%.

Penderfynwyd cytuno i'r Cerdyn Sgorio ar gyfer Chwarter 4 2024/25 a nodi'r meysydd o welliannau ynghyd â'r meysydd mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn eu harchwilio er mwyn rheoli a sicrhau gwelliant pellach yn y dyfodol. Roedd y rhain mewn perthynas ag Addysg (Môn Actif), Tai (Darparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl, a Thai Gwag),

Economi (Contractau Angori Cwsmeriaid), Newid Hinsawdd (Ailgylchu Gwastraff Domestig) a Iechyd Cyffredinol y Cyngor (Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth).

5. DOGFEN GYFLAWNI FLYNYDDOL 2025/26

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (AD) a Thrawsnewid yn ymgorffori'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer 2025/26, i'r Pwyllgor Gwaith ei ystyried.

Cyflwynwyd y ddogfen gan y Cynghorydd Carwyn Jones, Aelod Portffolio Busnes Corfforaethol a Phrofiad y Cwsmer ac roedd yn amlinellu'r gweithredoedd sydd ar y gweill yn 2025/26 i gyflawni'r amcanion strategol yng Nghynllun y Cyngor 2023-2028. Cynlluniwyd y gweithredoedd lefel uchel hyn er mwyn sicrhau fod y Cyngor yn cyflawni ei ymrwymadau o dan bob un o amcanion strategol Cynllun y Cyngor erbyn 2028. Y bwriad yw bod y gweithredoedd yn fesuradwy ac maent yn cynnwys targedau a cherrig milltir eglur lle bynnag y bo hynny'n bosib, gan olygu bod modd iddynt gael eu monitro'n effeithiol trwy gydol y flwyddyn. Bydd cynnydd yn cael ei adolygu'n chwarterol gan y Bwrdd Rhaglen Gwella a Moderneiddio a chaiff ei adlewyrchu yn yr Adroddiad Blynyddol ar Berfformiad a Llesiant.

Rhannodd y Cynghorydd Jeff Evans, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, safbwyntiau Sgriwtini yn dilyn y drafodaeth yng nghyfarfod y pwyllgor hwnnw ar 17 Mehefin. Roedd y pwyllgor yn cydnabod uchelgais y ddogfen a gofynnodd am sicrwydd y byddai'n bosib ei chyflawni, cadernid y fframwaith rheoli perfformiad sy'n cefnogi'r cynllun, a sut fyddai cynnydd yn cael ei olrhain a'i fonitro. Roedd yr aelodau wedi gofyn am ddiweddariad ar sawl maes, gan gynnwys y system ddata a gwybodaeth arfaethedig ar gyfer y gwasanaethau cymdeithasol, y datblygiad gofal ychwanegol arfaethedig ym Mhorthaethwy, rheoli llifogydd a chefnogaeth i gystadleuwyr di-Gymraeg yn Eisteddfod yr Urdd Ynys Môn yn 2026. Ar ôl ystyried y ddogfen a derbyn sicrwydd ynglŷn â'r materion a godwyd, penderfynodd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol argymhell y ddogfen i'r Pwyllgor Gwaith ar gyfer ei chymeradwyo.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Pwyllgor Sgriwtini am eu hadborth a phwysleisiodd fod y Ddogfen Gyflawni'n nodi dyheadau'r Cyngor ar gyfer 2025/26 a'i bod yn cyfrannu at amcanion ehangach Cynllun y Cyngor. Mae'n ddogfen lefel uchel ac mae'n cael ei chefnogi gan strategaethau gwasanaeth manwl a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith.

Penderfynwyd mabwysiadu'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer ei chyflawni yn 2025/26.

6. MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, ALLDRO 2024/25

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 oedd yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor hyd at ddiwedd Chwarter 4, 31 Mawrth 2025, i'r Pwyllgor Gwaith ei ystyried.

Cyflwynodd y Cynghorydd Robin Williams, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Portffolio Cyllid a Thai, yr adroddiad ac mae'n nodi bod y Cyngor yn rhagweld tanwariant o £3.873m ar gyfer 2024/25, yn cynnwys Cyllid Corfforaethol a'r gronfa Treth Gyngor, ac mae hynny gyfystyr â 2.15% o gyllideb net y Cyngor. Dywedodd bod yr alldro drafft gryn dipyn yn well na'r rhagolwg yn Chwarter 3 ac mae'r dadansoddiad o'r amrywiannau yn Nhabl 5 yn yr adroddiad yn dangos symudiad cadarnhaol o £3.11m. Mae'r ffactorau sydd wedi cyfrannu'n bennaf at wella'r sefyllfa yn cynnwys tanwariant o £936k yn y Gwasanaethau Oedolion, yn bennaf o ganlyniad i dderbyn incwm grantiau ychwanegol, swyddi gweigion, arbedion yn gysylltiedig â chontract cyfleustodau newydd a chynnydd mewn incwm ffioedd a thaliadau, yn enwedig yn y gwasanaethau Priffyrdd, Cynllunio ac Oedolion.

Nododd y Cyngorydd Robin Williams fod newidiadau yn y rheolau cymhwysu ar gyfer trethi busnes ar lety hunanarlwy yn golygu bod nifer o eiddo wedi trosglwyddo'n ôl i'r gofrestr Treth Gyngor, gan olygu fod mwy o eiddo'n gorfod talu'r premiwm ar ail gartrefi. Mae'r Cyngor yn rhagweld y gallai nifer o apeliadau yn erbyn y penderfyniadau hyn fod yn llwyddiannus, a gallai eiddo gwrdd â'r trothwyon newydd ar ôl cael eu hail-asesu, gan olygu eu bod yn symud yn ôl i'r gofrestr trethi busnes. Oherwydd hyn, mae'r Cyngor wedi neilltuo £900k o arian ychwanegol mewn cronfa glustnodedig er mwyn gwneud ad-daliadau yn 2025/26 os bydd angen.

Mae'r alldro drafft a'r tanwariant a nodwyd, a'i effaith ar falansau cyffredinol y Cyngor, yn cryfhau sefyllfa ariannol y Cyngor a bydd yn rhoi mwy o hyblygrwydd iddo wrth gynllunio cyllideb refeniw 2026/27. Cyflwynir adroddiad pellach i'r Pwyllgor Gwaith ar ôl cwblhau'r Datganiad o Gyfrifon drafft ar gyfer 2024/25.

Nododd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 bod buddsoddiadau diweddar yn adeiladau'r Cyngor oedd â'r nod o leihau allyriadau carbon, wedi arwain at ostyngiad sylweddol mewn costau ynni yn ystod Chwarter 4.

O ran y tanwariant yng nghyllideb gyffredinol y Cyngor ar gyfer 2024/25, esboniodd bod nifer o ffactorau unwaith ac am byth wedi cyfrannu at y tanwariant, megis grantiau ychwanegol nad yw'r Cyngor yn debygol o'u derbyn eto, swyddi gweigion dros dro a chynnydd mewn incwm oherwydd cynnydd yn y galw a allai ostwng eto yn 2026/27. Pwysleisiodd nad yw'r datblygiadau yn 2024/25 wedi newid fawr ar sefyllfa ariannol sylfaenol y Cyngor, na'r heriau y mae'n eu hwynebu. Bydd yr alldro a ragwelir ar gyfer cyllideb 2024/25 yn atgyfnerthu balansau cyffredinol y Cyngor, gan gynnig mwy o ddewisiadau wrth gynllunio cyllideb 2026/27, ond nid yw'r datrys y pwysau sylfaenol, yn arbennig ym maes gofal cymdeithasol i Oedolion a Phlant. Rhagwelir gorwariant o £1.948m yn y Gwasanaethau Plant yn 2024/25, er bod y Cyngor wedi buddsoddi'n sylweddol wrth bennu'r gyllideb. Mae arian ychwanegol wedi'i gynnwys ar gyfer y gwasanaethau hyn yn y gyllideb ar gyfer 2025/26, a'r gobaith yw y byddant yn llwyddo i wario yn unol â'r adnoddau sydd ganddynt. Mae balansau cyffredinol y Cyngor wedi elwa hefyd yn sgil derbyn arian ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i gwrdd â chynnydd yng nghyfraniadau'r cyflogwr tuag at bensiynau athrawon, ynghyd â chymorth gyda chostau tâl uwch a chostau uwch yn y gwasanaethau cymdeithasol a digartrefedd. Gan fod y gyllideb eisoes yn cynnwys darpariaeth ar gyfer costau pensiwn a chostau staff, mae'r symiau hyn wedi'u hychwanegu at y balansau cyffredinol.

Wrth edrych i'r dyfodol, bydd Llywodraeth Cymru'n derbyn cynnydd uwch na chwyddiant o ganlyniad i adolygiad gwariant y Llywodraeth yn San Steffan, ac os yw hyn yn dilyn y patrwm hanesyddol, a bod y cynnydd yn cael ei neilltuo'n bennaf ar gyfer y Gwasanaeth Iechyd, gallai olygu gostyngiad o 1.4% mewn termau real yng nghyllid llywodraeth leol yng Nghymru yn 2027/28 a 2028/29, yn ôl asesiad Dadansoddi Cyllid Cymru. Trwy ymgorffori'r rhagolwg hwn ym model ariannol y Cyngor ar gyfer y tair blynedd nesaf, mae'n awgrymu y gallai'r bwlch cyllido fod dros £15m, cyn cynyddu'r dreth. Er y gallai balansau cyffredinol y Cyngor helpu i liniaru'r effaith yn y tymor byr, bydd y Cyngor yn wynebu penderfyniadau anodd ynglŷn â gostwng gwariant ar ôl gwario'r balansau.

Dywedodd y Cadeirydd fod nifer o sylwadau wedi'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru er mwyn pwysleisio y byddai'n haws i gynghorau gynllunio'n strategol pe byddai arian grant annisgwyl, sy'n aml yn cael ei dderbyn yn hwyr yn y flwyddyn ariannol ac sy'n newid y sefyllfa ariannol yn sylweddol, yn cael ei ymgorffori yn y Grant Cynnal Refeniw. Tynnodd sylw hefyd at fanteision setliadau ariannol aml-flwyddyn fyddai'n rhoi mwy na blwyddyn yn unig o sicrwydd i gynghorau ynglŷn â'u cyllid.

Cyfeiriodd y Cyngorydd Robin Williams at asesiad Archwilio Cymru o gynaliadwyedd ariannol y Cyngor, a ddaeth i'r casgliad nad oes gan y Cyngor strategaeth ffurfiol ar hyn o

bryd ar gyfer ei gynaliadwyedd ariannol yn y tymor hir. Nododd fod cynllunio ar gyfer y tymor hir yn heriol pan fod cyllidebau'n cael eu gosod yn flynyddol. Ychwanegodd fod sefyllfa ariannol y Cyngor yn ymddangos yn iach ar hyn o bryd, ond gallai wynebu bwlch ariannu o £15m yn ystod y tair blynedd nesaf, a gallai hynny wagio ei gronfeydd wrth gefn oni bai bod mesurau i ostwng gwariant yn cael eu nodi a'u gweithredu.

Penderfynwyd

- **Nodi'r sefyllfa a nodir yn Atodiadau A, B ac C yr adroddiad mewn perthynas ag alldro ariannol yr Awdurdod ar gyfer 2024/25.**
- **Nodi'r crynodeb o gyllidebau wrth gefn ar gyfer 2024/25, y manylir arnynt yn Atodiad CH.**
- **Nodi'r modd y caiff costau asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro ar gyfer 2024/25 yn Atodiadau D a DD.**
- **Nodi bod amcangyfrif o falansau cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2025 yn £18.166m.**

**Y Cynghorydd Gary Pritchard
Cadeirydd**

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	17 Gorffennaf 2025
Pwnc / Testun:	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith
Deilydd(ion) Portffolio:	Y Cynghorydd Gary Pritchard
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Lynn Ball, Cyfarwyddwr Swyddogaeth – Busnes y Cyngor / Swyddog Monitro
Awdur yr Adroddiad:	Dyfan Sion, Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

Yn unol â'i Gyfansoddiad, mae'n ofynnol i'r Cyngor gyhoeddi blaen raglen waith a'i diweddaru'n rheolaidd. Cyhoeddir blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith yn fisol er mwyn galluogi Aelodau'r Cyngor a'r cyhoedd weld pa benderfyniadau allweddol y mae'r Pwyllgor yn debygol o'u gwneud dros y misoedd i ddod.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith:

gadarnhau'r blaen raglen waith atodol ar gyfer y cyfnod **Awst 2025 – Mawrth 2026**;

adnabod unrhyw faterion ar gyfer cael mewnbwn penodol ac ymgynghoriad gyda Phwyllgorau Sgrwtini'r Cyngor;

nodi bod blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith yn cael ei diweddaru'n fisol a'i chyflwyno fel eitem safonol yn fisol i'r Pwyllgor Gwaith.

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

-

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Gofynnir am gymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith cyn cyhoeddi pob diweddariad er mwyn cryfhau atebolrwydd a threfniadau blaengynllunio.

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydy'.

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor? Amherthnasol.
--

Dd – Asesu'r effeithiau posibl (os yn berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol? Os felly, sut?	
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhwch wybod gyda phwy.	
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai'r penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	

E	Gyda phwy yr ymgynghoroch?	Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Mae blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith yn cael ei thrafod yn fisol yng nghyfarfodydd y Tîm Arweinyddiaeth.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Gweler uchod.
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Gweler uchod.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	
7	Caffael	

E	Gyda phwy yr ymgynghoroch?	Beth oedd eu sylwadau?
8	Sgriwtini	Dan amgylchiadau arferol, cynhelir cyddrafodaeth yn fisol ar raglenni gwaith y Pwyllgor Gwaith a'r ddau Bwyllgor Sgriwtini, a hynny er mwyn sicrhau aliniad rhyngddynt.
9	Aelodau Lleol	Ddim yn berthnasol.

F - Atodiadau:
Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith: Awst 2025 – Mawrth 2026

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am ragor o wybodaeth):

Cyngor Sir Ynys Môn

Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith

Cyfnod: Awst 2025 – Mawrth 2026

Tudalen 10

Mae'r flaen raglen waith hon yn rhestru'r holl benderfyniadau y mae'r Pwyllgor Gwaith yn bwriadu eu gwneud a pha fusnes y bydd y pwyllgorau sgrwtini yn ei ystyried ynghyd â phryd y bydd y materion hynny'n cael eu trafod. Mae hefyd yn rhestru unrhyw argymhellion y mae'r Pwyllgor Gwaith yn bwriadu eu gwneud mewn perthynas â phenderfyniadau y mae'n rhaid eu gwneud gan y Cyngor llawn.

Mae modd i benderfyniadau gweithredol gael ei gwneud gan y Pwyllgor Gwaith llawn yn gweithredu fel corff cyfunol neu gan aelodau unigol o'r Pwyllgor Gwaith yn gweithredu trwy hawliau dirprwyiedig.

Mae'r flaen raglen waith yn cael ei hadolygu'n rheolaidd ac fe gyhoeddir diweddariad yn fisol. Nid yw'r ffaith nad yw penderfyniad wedi'i gynnwys yn y flaen raglen waith yn atal materion brys neu rai na ragwelwyd rhag cael eu hystyried.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg / This document is also available in English.

Diweddarwyd ddiwethaf ar 9 Gorffennaf 2025

Medi 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 23 Medi 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Hunanasesiad ac Adrodd ar Berfformiad	Cyng Carwyn Jones	Cyngor llawn 25.9.25
	Hunanasesiad Corfforaethol Drafft 2024/25	Cyng Carwyn Jones	
	Cerdyn Sgôr Corfforaethol – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol 17.9.25
	Monitro Cyllideb Refeniw – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau 11.9.25
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau 11.9.25
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau 11.9.25
	Cynllun Ariannol Tymor Canolig	Cyng Robin Williams	
	Pryniant hen safle Peboc, Llangefni	Cyng Gary Pritchard	

Tudalen 11

Hydref 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 21 Hydref 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Canlyniadau'r ymgynghoriad ar y cynnig i adleoli dysgwyr Ysgol Uwchradd	Cyng Dafydd Roberts	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol 15.10.25

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
	Caergybi i adeilad ysgol newydd ar gyfer dysgwyr 11-18 oed		
	Dogfennau Moderneiddio Cymunedau Dysgu: Achos Busnes	Cyng Dafydd Roberts	

Tachwedd 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 25 Tachwedd 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Cerdyn Sgôr Corfforaethol – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol 18.11.25
	Adroddiad Hunanasesiad, Perfformiad a Llesiant 2024/25	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol 18.11.25
	Monitro Cyllideb Refeniw – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau 6.11.25
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau 6.11.25
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau 6.11.25
	Cynllun Strategol Digidol Addysg	Cyng Dafydd Roberts	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio 13.11.25

Rhagfyr 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 16 Rhagfyr 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	

Ionawr 2026

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 27 Ionawr 2026	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	

Chwefror 2026

Tudalen 13

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 24 Chwefror 2026	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Monitro Cyllideb Refeniw – Chwarter 3, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 3, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 3, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgrwtini Adnoddau
	Datganiad polisi trwyddedu alcohol ac adloniant rheoledig	Cyng Nicola Roberts	Cyngor llawn 5.3.26

Mawrth 2026

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgrwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 24 Mawrth 2026	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Cerdyn Sgôr Corfforaethol – Chwarter 3, 2025/26	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol 18.3.26

YNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	17 GORFFENNAF 2025
Pwnc:	ADRODDIAD ALLDRO CYFALAF 2024/25
Deilydd(ion) Portffolio:	ROBIN WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID A THAI
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad:	JEMMA ROBINSON
Ffôn:	
E-bost:	JemmaRobinson@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol
A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau	
Argymhellion I nodi'r sefyllfa alldro drafft ar gyfer rhaglen gyfalaf 2024/25 (yn amodol ar Archwilio). I gymeradwyo ychwanegu £3.074m i gyllideb 2024/25 o ganlyniad i gyllideb ychwanegol a dderbyniwyd yn ystod y chwarter terfynol, sy'n dod â chyllideb derfynol 2024/25 i £78.247m. I gymeradwyo dwyn ymlaen £2,529m o wariant a'r cyllid cysylltiedig i gyllideb 2025/26. Y gyllideb ddiwygiedig ar gyfer 2025/26 yw £46.823m.	
Rhesymau Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith adolygu cyllidebau a gwariant a chymeradwyo newidiadau i'r gyllideb.	
Casgliad Mae'r rhaglen gyfalaf ar gyfer 2024/25 yn rhan bwysig ac allweddol o waith y Cyngor yn ystod y flwyddyn, gan gyfrannu at gyflawni Cynllun y Cyngor, ac mae'n defnyddio rhan sylweddol o'r adnoddau ariannol sydd ar gael i'r Cyngor. Mae'r adroddiad yn dangos bod y Cyngor wedi cwblhau 83% o'i wariant a gynlluniwyd yn ystod y flwyddyn ar 86 o brosiectau gwahanol ar draws ystod o wasanaethau, gan wario arian ar brosiectau ledled yr Ynys. Er bod rhywfaint o danwariant, mae'r cyllid ar gyfer y prosiectau heb eu cwblhau hyn yn ddiogel a gellir ei gario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf.	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Adroddiad er gwybodaeth yw hwn yn bennaf, felly, nid oes unrhyw opsiynau i'w hystyried.	
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
Mae monitro cyllidebau a gwariant y Cyngor yn swyddogaeth sydd wedi'i dynodi i'r Pwyllgor Gwaith, wedi'i ddirprwyo gan y Cyngor.	

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydy – cymeradwywyd y gyllideb gyfalaf gychwynnol gan y Cyngor, gyda newidiadau wedi'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith.		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydy		
Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?	Mae'r gyllideb gyfalaf yn cyllido buddsoddiadau mewn asedau ac isadeiledd sy'n ofynnol i ganiatáu'r Cyngor gwrdd â'r amcanion hir dymor a nodir yn ei Gynllun Corfforaethol a'r Strategaeth Gyfalaf.
2	A ragwelir y bydd y penderfyniad hwn yn atal costau/dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Bydd rhai o'r buddsoddiadau unigol, e.e. gwaith atal llifogydd, yn atal costau yn y dyfodol, tra bydd eraill, e.e. prosiectau'r Gronfa Gofal Integredig (CGI), yn lleihau'r ddibyniaeth ar y Cyngor i ddarparu gwasanaethau drytach. Bydd buddsoddi yn asedau'r Cyngor (adeiladau, cerbydau, isadeiledd TG, priffyrdd) yn lleihau costau atgyweirio a chynnal a chadw yn y dyfodol, ac yn lleihau'r risg o'r gwasanaeth yn methu.
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, nodwch gyda phwy	Mae'r Cyngor yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru a chyrff cyllido eraill i sicrhau cyllid er mwyn darparu ei raglen cyfalaf.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth gynllunio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Mae Cynllun Corfforaethol y Cyngor a'r Rhaglen Gyfalaf 2024/25 wedi bod yn destun ymgynghoriad gyda dinasyddion Ynys Môn.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Bydd asedau newydd sy'n cael eu hadeiladu yn cydymffurfio â'r Ddeddf Cydraddoldeb a rheoliadau a chanllawiau cysylltiedig. Mae rhaglenni adnewyddu ac amnewid blynyddol hefyd yn cynorthwyo i wella hygyrchedd a galluogi amrywiaeth.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar unrhyw un sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Ddim yn berthnasol.
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Mae rhai o'r prosiectau yn y rhaglen gyfalaf yn cael effaith gadarnhaol ar ddatblygiad y Gymraeg a chynyddu nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg, megis yr ysgolion cyfrwng Cymraeg sy'n cael eu hadeiladu fel rhan o'r Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif / Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.

E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Ystyriwyd yr adroddiad yn ystod cyfarfod y TA yn ei gyfarfod ar 1 Gorffennaf 2025, ac mae unrhyw sylwadau a wnaed wedi'u hymgorffori yn yr adroddiad terfynol.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Awdur yr Adroddiad.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro yn rhan o'r TA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Sgriwtini	Cafodd yr alldro ei ystyried gan y Panel Sgriwtini Cyllid yn ei gyfarfod ar 10 Gorffennaf 2025.
8	Aelodau Lleol	Amherthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
Atodiad A - Adroddiad Alldro Cyfalaf 2024/25 Atodiad B - Crynodeb o Wariant Cyfalaf o gymharu â'r Gyllideb yn ôl Prosiect 2024/25 Atodiad C - Cynlluniau Ychwanegol a ychwanegwyd i'r Rhaglen Gyfalaf yn ystod 2024/25 Atodiad CH - Cynlluniau Ychwanegol / Diwygiadau i Gyllid i'r Rhaglen Gyfalaf yn Chwarter 4		
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
• Strategaeth Gyfalaf 2024/25 a'r Gyllideb Gyfalaf, a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 7 Mawrth 2024 • Adolygiad Blynyddol Rheoli'r Trysorlys 2024/25 – Pwyllgor Gwaith 17 Gorffennaf 2025		

1. CYFLWYNIAD

- 1.1.** Mae'r adroddiad canlynol yn nodi'r sefyllfa alldro cyfalaf ar gyfer 2024/25 ac yn darparu gwybodaeth am y cynnydd i gwblhau'r rhaglen gyfalaf yn y flwyddyn ariannol. (Mae Dadansoddiad Manwl wedi'i atodi yn Atodiad B). Dylid nodi bod y ffigurau a nodir yn yr adroddiad yn destun archwiliad a gallent newid wrth i gyfrifon blwyddyn ariannol 2024/25 gael eu cwblhau.
- 1.2.** Ym mis Mawrth 2024, cymeradwyodd y Cyngor raglen gyfalaf gychwynnol o £43.838m ac, ym mis Gorffennaf 2024, cymeradwyodd y Pwyllgor Gwaith £15.499m o lithriad o 2023/24 i'w gario ymlaen a'i ychwanegu at gyllideb 2024/25. Roedd hyn yn arwain at gyllideb ddiwygiedig o £59.337m.
- 1.3.** Yn ystod y flwyddyn, ychwanegir cynlluniau ychwanegol at y rhaglen gyfalaf, i adlewyrchu newidiadau cyllido ac unrhyw gyllid grant ychwanegol a dderbynnir yn ystod y flwyddyn. At ei gilydd, mae £18.910m wedi'i ychwanegu at y rhaglen gyfalaf, gyda £3.074m wedi'i ychwanegu yn y chwarter olaf. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo'r ychwanegiadau yn y chwarter olaf. Dangosir y cynlluniau unigol sydd wedi'u hychwanegu at y rhaglen yn ystod 2024/25, a sut mae'r cynlluniau'n cael eu cyllido, yn Atodiad C. Dangosir y cynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd at y rhaglen yn ystod chwarter olaf 2024/25 yn Atodiad CH.
- 1.4.** Roedd cyfanswm y rhaglen gyfalaf o £78.247m yn cael ei gyllido fel y dangosir yn Nhabl 1 isod:-

Tabl 1
Cyllid Gwariant a Gynlluniwyd ar gyfer Rhaglen Gyfalaf 2024/25

Ffynonellau Gyllido	Cyllideb Ddechreuol £'000	Llithriant £'000	Prosiectau Ychwanegol a Ychwanegwyd £'000	Cyfanswm Cyllid £'000	% y Cyfanswm Cyllid
Grant Cyfalaf	20,075	10,039	17,634	47,748	61.0%
Benthyca â Chefnogaeth	2,634	3,233	116	5,983	7.6%
Benthyca Digefnogaeth	3,636	0	2,169	5,805	7.4%
Cyfraniadau Refeniw	17,315	754	(2,688)	15,381	19.7%
Derbyniadau Cyfalaf	178	345	512	1,035	1.3%
Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig	0	1,112	1,049	2,161	2.8%
Benthyciadau Eraill (dim PWLB)	0	16	118	134	0.2%
CYFANSWM CYLLID	43,838	15,499	18,910	78,247	100.0%

2. ALLDRO GWARIANT CYFALAF 2024/25

- 2.1.** Cyfanswm y gwariant a gafwyd yn ystod 2024/25 oedd £64.726m, sy'n cyfateb i 83% o'r gyllideb a wariwyd. Mae hyn yn cymharu â 2023/24 pan gafodd 75% o'r gyllideb a gymeradwywyd ei gwario.
- 2.2.** Mae'r rhaglen yn cynnwys 2 brosiect lle mae'r Cyngor yn dal y cyllid ond mae'n dibynnu ar gyrff allanol i ysgwyddo'r rhan fwyaf o'r gwariant (Canolfan Glanhwfa a Chaergybi: Trawsnewid yn seiliedig ar Ddiwylliant a Threftadaeth). Os caiff y ddau gynllun hyn eu hepgor o'r ffigurau, mae cyfanswm y gyllideb a wariwyd yn cynyddu i 88%.

- 2.3. Dangosir crynodeb o'r gyllideb a gymeradwywyd a'r gwariant gwirioneddol ar gyfer 2024/25, yn ôl gwasanaeth, yn Nhabl 2 isod:-

Tabl 2
Cyllideb Derfynol a Gymeradwywyd a Gwariant Gwirioneddol yn ôl Gwasanaeth 2024/25

Gwasanaeth	Cyllideb a Gymeradwywyd £'000	Cyfanswm Gwariant £'000	(Tan) / Gorwariant £'000	% y Cyfanswm Cyllid
Cronfa Gyffredinol Tai	1,996	1,966	(30)	98.5
CRT Tai	29,573	27,468	(2,105)	92.9
Dysgu Gydol Oes	9,385	8,265	(1,120)	88.1
Economaidd ac Adfywio	14,793	7,948	(6,845)	53.7
Priffyrdd	7,041	6,261	(780)	88.9
Rheoli Gwastraff	264	239	(25)	90.5
Eiddo	13,222	11,697	(1,525)	88.5
Trawsnewid	755	396	(359)	52.5
Gwasanaethau Oedolion	1,218	486	(732)	39.9
CYFANSWM 2024/25	78,247	64,726	(13,521)	82.7
Cyllidir Gan				
Grant Cyfalaf	47,748	45,883	(1,865)	96.1
Derbyniadau Cyfalaf	1,035	1,173	138	113.3
Benthyca â Chefnogaeth	5,983	4,243	(1,740)	70.9
Benthyca Digefnogaeth	5,805	2,491	(3,314)	42.9
Cyfraniad Refeniw	15,381	9,126	(6,255)	59.3
Benthyciadau Eraill (dim PWLB)	134,	119	(15)	88.8
Arian Cyfalaf Wrth Gefn	2,161	1,691	(470)	78.3
CYFANSWM CYLLID	78,247	64,726	(13,521)	82.7

- 2.4. Mae'r prif brosiectau sydd wedi tanwario eu dyraniad cyllideb a gymeradwywyd yn ystod y flwyddyn wedi'u manylu yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3
Prosiectau sydd wedi Tanwario'n Sylweddol yn ystod 2024/25

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Gwelliannau Cyfalaf CRT	2,104	Am fanylion pellach ar wariant cyfalaf y CRT, gweler adroddiad Alldro'r CRT, a gyflwynir i'r Pwyllgor yma ar 17 Gorffennaf 2025.
Adnewyddu Adeiladau Ysgolion a'r Cyngor, gan gynnwys addasiadau i'r anabl	850	Oherwydd dyfarnwyd cyllid grant ychwanegol yn y flwyddyn, roedd y tanwariant yma wedi'i ddisgwyl. Defnyddiwyd Grant Llywodraeth Cymru ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) i gyllido gwaith i alluogi Mynediad i'r Anabl yn Adeiladau Addysg ar gyfer 2024/25. Disgwylir bydd y pwysau ar y gyllideb yma yn cynyddu yn y dyfodol pan fydd canlyniadau archwiliadau mynediad yn darparu darlun mwy cyflawn o'r gwaith sydd ei angen. Canlyniad y dyfarniad Grant Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw 2024/25 oedd tanwariant yng nghyllideb cyfalaf adeiladau Addysg. Mae penderfyniad ymwybodol i beidio â cheisio gwrthio'r gwariant allan ar frys ac, yn hytrach, ei ddisodli yn erbyn gwariant ymrwymedig a'i gario drosodd i raglen fesuredig ar gyfer 2025/26.
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	734	Cafwyd oedi sylweddol o fewn y rhaglen, yn benodol mewn perthynas â chaffael a rhai prosiectau penodol nad ydynt yn mynd rhagddynt. Ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli a bydd cyllideb newydd ar gyfer 2025/26 yn cael ei dyrannu.
Rhaglen Adfywio Llywodraeth y DU Caergybi	4,982	Oherwydd oedi sylweddol o fewn y broses o gyflawni'r rhaglen yn gyffredinol, roedd tanwariant sylweddol yn debygol. Fodd bynnag, mae estyniad wedi'i wneud i fis Medi 2025 (gyda'r tebygolrwydd o estyniad pellach) ac, felly, ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.
Rhaglen Amnewid Gwres Carbon Isel Adeiladau'r Cyngor	895	Y ffi cadw yw £522k o'r tanwariant yma yr ydym wedi ei hawlio ar y prosiectau hyd yma. Caiff y rhain eu dal a'u rhyddhau pan fo'r prosiectau wedi eu cwblhau'n llwyddiannus. Mae £373k wedi codi o gais am amrywiad i Lywodraeth Cymru ar draws dau o'r prosiectau ar gyfer gwaith na ellid ei gwblhau o fewn 2024/25, a chytunwyd i'w gario drosodd i'w gwblhau yn 2025/26.
Canolfan Glanhwfa	600	Mae'r gwaith adeiladu ar gyfer y prosiect hwn wedi dechrau a bydd yn cymryd 12 mis, felly, bydd y cyllid yn cael ei rannu rhwng 2 flynedd ariannol. Bydd y mwyafrif o'r cyllid yn cael ei wario yn 2025/26.
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	310	Derbyniwyd cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn gan Wasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru, gydag amodau i'w defnyddio o fewn y flwyddyn ariannol benodol. Cytunwyd byddai tanwariant o'r dyraniad cyllid gwreiddiol yn cael ei gario ymlaen am flwyddyn arall ac, felly, ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.
Isadeiledd Ymwelwyr	438	£193k o'r tanwariant yw'r gyllideb wreiddiol a gyllidwyd gan y Cyngor, a gofynnir i'w lithro oherwydd derbyniwyd grant SPF yn y flwyddyn a oedd yn talu am y gwariant ar y prosiectau hyn. Defnyddiwyd y cyllid SPF yn llawn yn erbyn y prosiectau hyn, fodd bynnag, cafodd yr hyn a gyllidwyd yn wreiddiol i fod yn wariant cyfalaf ei symud i refeniw a'i gyllido o fewn refeniw. Ni chollwyd unrhyw gyllid.
	10,913	
Prosiectau Eraill	2,608	
Cyfanswm Tanwariant 2024/25	13,521	

3. LITHRIANT I 2025/26

- 3.1.** Gall prosiectau cyfalaf gymryd amser i'w cwblhau ac, er bod cyllid yn cael ei ddyrannu fesul blwyddyn ariannol, gall nifer o ffactorau arwain at brosiectau ddim yn cyflawni o fewn eu hamserlen. Gall y rhain gynnwys problemau cynllunio, prisiau tendr yn uwch na'r gyllideb, aros am waith neu ganiatâd gan drydydd partïon, problemau cyflenwi deunyddiau neu broblemau annisgwyl sydd ond yn dod i'r amlwg wrth i'r prosiect fynd yn ei flaen.
- 3.2.** O ystyried bod mwyafrif rhaglen gyfalaf y Cyngor yn cael ei gyllido gan grant, prif flaenoriaeth y Cyngor yw sicrhau nad yw'r oedi wrth gwblhau yn torri amodau'r grant, gan arwain at golli'r grant cyfan neu ran ohono. Efallai y bydd rhaid ail-negodi amodau grant gyda chyllidwyr yn sgil hyn. Nid yw prosiectau a gyllidir o fenthyciadau neu o gronfeydd wrth gefn y Cyngor ei hun yn cario'r risg o golli cyllid a gellir eu cario ymlaen o un flwyddyn ariannol i'r llall fel arfer.
- 3.3.** Byddai rhai cyllidebau wedi'u rhagweld y byddai tanwariant yn digwydd cyn i gyllideb 2025/26 gael ei chwblhau ac maent wedi'u cynnwys yn y gyllideb sydd wedi'i chymeradwyo ar gyfer y flwyddyn nesaf. Dangosir y sefyllfa ddiwygiedig o ran llithriant yn Nhabl 4 isod:-

Tabl 4

Llithriad 2024/25 sydd wedi'i gario ymlaen i 2025/26

Gwasanaeth	Tanwariant 2024/25	Llithriad a gymeradwywyd ym mis Mawrth 2025	Llithriad Ychwanegol i'w Gymeradwyo	Llithriad diwygiedig sydd wedi'i gario ymlaen i 2025/26 £'000
	£'000	£'000	£'000	
Cronfa Gyffredinol Tai	30	0	31	31
CRT Tai	2,105	0	300	300
Dysgu Gydol Oes	1,120	769	(70)	699
Economaidd ac Adfywio	6,845	3,907	986	4,893
Priffyrdd	780	158	246	404
Rheoli Gwastraff	25	0	25	25
Eiddo	1,525	966	560	1,526
Trawsnewid	359	352	7	359
Gwasanaethau Oedolion	732	287	444	731
CYFANSWM 2024/25	13,521	6,439	2,529	8,968
Cyllidir Gan				
Grant Cyfalaf	1,865	4,987	1,006	5,993
Derbyniadau Cyfalaf	(138)	0	332	332
Benthyca â Chefnogaeth	1,740	992	695	1,687
Benthyca Digefnogaeth	3,314	0	0	0
Cyfraniad Refeniw	6,255	0	300	300
Benthyciadau Eraill (dim PWLB)	15	0	16	16
Arian Cyfalaf Wrth Gefn	470	460	180	640
CYFANSWM CYLLID	13,521	6,439	2,529	8,968

- 3.4. Yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2025, cymeradwyodd y Cyngor gyllideb gyfalaf o £44.294m. Mae cymeradwyo'r llithriad ychwanegol hwn yn dod â'r gyllideb gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2025/26 i £46.823m, fel y dangosir yn Nhabl 5 isod:-

Tabl 5
Cyllideb Gyfalaf Ddiwygiedig 2025/26

Gwasanaeth	Cyllideb a Gymeradwywyd ar gyfer 2025/26	Llithriad Ychwanegol i'w Gymeradwyo	Cyllideb Ddiwygiedig 2025/26
	£'000	£'000	£'000
Cronfa Gyffredinol Tai	870	31	901
CRT Tai	20,594	300	20,894
Dysgu Gydol Oes	1,737	(70)	1,667
Economaidd ac Adfywio	8,474	986	9,460
Priffyrdd	2,728	246	2,974
Rheoli Gwastraff	1,445	25	1,470
Eiddo	6,197	560	6,757
Trawsnewid	778	7	785
Gwasanaethau Oedolion	1,471	444	1,915
CYFANSWM 2025/26	44,294	2,529	46,823
Cyllidir Gan			
Grant Cyfalaf	21,960	1,006	22,966
Derbyniadau Cyfalaf	500	332	832
Benthyca â Chefnogaeth	3,118	695	3,813
Benthyca Digefnogaeth	12,068	0	12,068
Cyfraniad Refeniw	5,488	300	5,788
Benthyciadau Eraill (dim PWLB)	0	16	16
Arian Cyfalaf Wrth Gefn	1,160	180	1,340
CYFANSWM CYLLID	44,294	2,529	46,823

4. EFFAITH AR STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS

- 4.1. Mae adolygiad blynyddol Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn adroddiad ar wahân ar agenda'r Pwyllgor hwn. Fodd bynnag, i grynhoi, mae'r tanwariant ar y rhaglen gyfalaf yn 2024/25 wedi lleihau'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC), h.y. lefel y gwariant cyfalaf a gyllidir o fenthyciadau a wnaed, neu sydd i'w gwneud, o ffigwr cyllidebol o £155.933m i £150.897m. Gosododd y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys y lefel uchaf o GCC yn £171.991m, felly, nid yw'r lefel derfynol o wariant cyfalaf yn 2024/25 wedi arwain at dorri cyfyngiadau'r Strategaeth Rheoli'r Trysorlys.
- 4.2. Parhaodd y Cyngor i ddefnyddio balansau arian parod mewnol, yn hytrach nag allanoli benthyca. O ganlyniad, roedd y balans terfynol benthyciadau allanol yn £121.175m, £1.236m yn is na'r balans agoriadol. Roedd benthyca mewnol, h.y. swm y gwariant cyfalaf sydd wedi'i gyllido drwy falansau arian parod y Cyngor ei hun, yn £29.722m, sydd £6.379m yn uwch na'r balans agoriadol. Mae'r rhagolwg llif arian yn awgrymu y bydd yn rhaid i'r Cyngor allanoli rhywfaint o'r benthyca mewnol hwn yn ystod 2025/26.

5. CASGLIAD

- 5.1.** Mae gallu'r Cyngor i ymgymryd â phrosiectau cyfalaf wedi'i gyfyngu gan y cyllid sydd ar gael, ac mae costau cynyddol hefyd yn cyfyngu ar y prosiectau y gellir eu cwblhau. Mae angen i'r Cyngor sicrhau bod digon o gyllid cyfalaf yn cael ei fuddsoddi mewn asedau presennol (adeiladau, ffyrdd, cerbydau, offer TG) i sicrhau y gall gwasanaethau barhau i weithredu, ac mae hyn hefyd yn cyfyngu ar y prosiectau newydd y gall y Cyngor fuddsoddi ynddynt. Dyma'r sefyllfa ers nifer o flynyddoedd ac nid oes disgwyl iddi newid yn y tymor byr i'r tymor canolig. Mae'r Cyngor yn dod yn fwy dibynnol ar sicrhau cyllid grant i gefnogi'r rhaglen gyfalaf.
- 5.2.** Nid yw lefel y tanwariant ar gyfer 2024/25 yn annisgwyl wrth ddelio â nifer fawr o brosiectau cymhleth sydd angen mewnbwn gan gyllidwyr allanol, sydd angen dilyn rheoliadau caffael, a allai fod angen cymeradwyaeth neu waith gan gyrff a rheoleiddwyr allanol ac sy'n destun problemau annisgwyl unwaith y bydd y gwaith yn dechrau ar y safle. Gwariodd y Cyngor 83% o'r cyllid sydd ar gael, o'i gymharu â 75% yn 2023/24, a, phan gaiff cynlluniau nad ydynt yn cael eu cyflawni'n uniongyrchol gan y Cyngor eu hepgor, mae swm y cyllid a wariwyd yn cynyddu i 88%.
- 5.3.** Mae'r holl gyllid allanol sydd heb ei wario wedi'i sicrhau a bydd ar gael i gyllido'r llithriad sydd wedi'i gario ymlaen yn 2025/26.
- 5.4.** Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at bwysigrwydd cyllid grant, gyda 61% o'r gyllideb a 71% o'r gwariant gwirioneddol yn cael ei gyllido drwy grantiau allanol. Er y bydd y Cyngor yn derbyn rhai grantiau fel rhan o ddyraniad Cymru gyfan, dim ond wrth ddilyn proses gystadleuol y dyfernir nifer o grantiau, lle mae'n rhaid i staff y Cyngor wneud bid am y grantiau. Heb lwyddiant yn y prosesau bidio, byddai rhaglen gyfalaf y Cyngor yn sylweddol llai.

CRYNODEB O WARIANT CYFALAF O GYM HARU Â'R GYLLIDEB YN ÔL PROSIECT 2024/25

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w gario ymlaen i 2025/26 (£)	Sylwadau
Cronfa Gyffredinol Tai							
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	1,075,985	1,075,985	0	100	0		
Grant Galluogi	140,119	140,119	0	100	0		
Tai Fforddiadwy	30,650	0	(30,650)	0	(100)	30,650	Cyllidwyd gan dderbyniadau cyfalaf
Prynwyr Tro Cyntaf	547,854	547,854	0	100	0		
Cynllun Prynu Tŷ	201,722	201,722	0	100	0		
Cyfanswm	1,996,329	1,965,679	(30,650)	98	(2)	30,650	
CRT Tai							
Contract Gwres Canolog	1,600,000	1,025,504	(574,496)	64	(36)		
Contract Cynnal a Chadw a Gynlluniwyd	6,216,006	5,309,563	(906,443)	85	(15)		
Gwella Perfformiad Ynni	1,700,000	1,053,041	(646,959)	62	(38)		
Gwaith Amgylcheddol	500,000	201,747	(298,253)	40	(60)		
Prynu Eiddo a Datblygu Eiddo Newydd	15,657,000	16,398,840	741,840	105	5		
Addasiadau'r Sector Cyhoeddus	500,000	473,681	(26,319)	95	(5)		
Risg Tân	400,000	289,216	(110,784)	72	(28)		
Diweddaru'r fflyd	300,000	0	(300,000)	0	(100)	300,000	Cyllidwyd gan gyfraniad refeniw
SATC	2,700,000	2,716,875	16,875	101	1		
Cyfanswm	29,573,006	27,468,466	(2,104,540)	93	(7)	300,000	
Dysgu Gydol Oes							
Mynediad i Adeiladau Addysg i'r Anabl	134,763	0	(134,763)	0	(100)	134,763	Cyllidwyd gan fenthycâ chymorth
Adnewyddu Adeiladau Addysg	1,194,159	791,034	(403,125)	66	(34)	403,125	Cyllidwyd gan fenthycâ chymorth
Diogelwch Ysgolion	68,901	5,607	(63,294)	8	(92)	63,294	Cyllidwyd gan fenthycâ chymorth
Canopïau Allanol	3,077	1,500	(1,577)	49	(51)	1,577	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2023/24	108,385	108,621	236	100	0		
Anghenion Dysgu Ychwanegol 2024/25	476,761	275,365	(201,396)	58	(42)		
Ysgolion Bro	789,680	769,029	(20,651)	97	(3)		
Gwaith Adfer RAAC	1,311,075	1,311,075	0	100	0		
Uned Gofal Plant Y Fali	281,166	255,445	(25,721)	91	(9)	25,721	Cyllidwyd gan grant
Uned Henblas	38,569	38,569	0	100	0		
Uned Ysgol Llangoed	819,056	819,056	0	100	0		

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w gario ymlaen i 2025/26 (£)	Sylwadau
Uned Ysgol Llanfechell	336,804	336,804	0	100	0		Cyllidwyd gan grant
Cynllun Grantiau Cyfalaf Gofal Plant	435,044	364,733	(70,311)	84	(16)	70,311	
Ysgol Santes Fair - To	228,256	228,256	0	100	0		
Ysgol Bodedern Man Ychwanegol	22,052	22,052	0	100	0		
Ysgol David Hughes - Bloc Tech. Bwyd	177,819	177,819	0	100	0		
Ysgol Uwchradd Caergybi - Gwella Lab	79,175	79,175	0	100	0		
Cwblhau Rhaglen Band A	2,572	2,572	0	100	0		
Cychwyn Rhaglen Band B	2,878,000	2,678,244	(199,756)	93	(7)		
Cyfanswm	9,385,313	8,264,954	(1,120,358)	88	(12)	698,791	
Economaidd ac Adfywio							
Canolfan Hamdden Caergybi - Llawr	50,527	47,524	(3,003)	94	(6)	3,003	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Canolfan Hamdden Plas Arthur - Llawr	209,325	152,838	(56,487)	73	(27)	56,487	Cyllidwyd gan grant
SPF Plas Arthur	84,422	84,422	0	100	0		Cyllidwyd gan fenthycia â chymorth Cyllidwyd gan dderbyniad cyfalaf ac arian wrth gefn cyfalaf
Porth Twristiaeth	50,000	0	(50,000)	0	(100)	50,000	
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	1,282,000	548,211	(733,789)	43	(57)	75,000	
Churchill House	37,270	37,270	0	100	0		
Partneriaeth Tirwedd Caergybi	13,865	13,865	0	100	0		Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf Cyfalaf Cyffredinol (GCC) a benthycia â chefnogaeth
Grant Prosesu a Marchnata (PMG) Eiddo Masnachol	863,594	863,594	0	100	0		
Datblygu Economaidd a Llesiant Amgylcheddol	122,543	0	(122,543)	0	(100)	122,543	
Llithrfa Porth y Wrach - Camerâu Gorfodaeth	30,000	0	(30,000)	0	(100)	30,000	
Canolfan Gymuned Newry	51,287	0	(51,287)	0	(100)	51,287	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Isadeiledd Morwrol	177,514	0	(177,514)	0	(100)	177,514	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Isadeiledd Ymwelwyr	1,340,482	902,471	(438,011)	67	(33)	193,953	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Arfor	585,000	406,618	(178,382)	70	(30)		
Llyfrgell Llangefni	95,430	74,270	(21,160)	78	(22)		
Caergybi: Trawsnewid yn Seiliedig ar Ddiwylliant a Threftadaeth	9,800,000	4,817,325	(4,982,675)	49	(51)	4,133,455	
Cyfanswm	14,793,259	7,948,408	(6,844,852)	54	(46)	4,893,242	

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w gario ymlaen i 2025/26 (£)	Sylwadau
Priffyrdd							
Cerbydau	520,789	514,278	(6,511)	99	(1)	6,511	Cyllidwyd gan fenthycy â chefnogaeth
Cerbydau Ysgolion	111,249	111,249	0	100	0		
Cerbydau Graeanu	456,000	228,892	(227,108)	50	(50)	227,108	Cyllidwyd gan dderbyniadau cyfalaf a benthyca â chefnogaeth
Ailwynebu Priffyrdd	2,116,975	2,119,871	2,896	100	0		
Cynllun Llifogydd Llanfair	454,334	372,504	(81,830)	82	(18)		
ABLI Cynllun Llifogydd Menai	69,518	46,169	(23,349)	66	(34)		
Cynllun Lliniaru Llifogydd Caergybi	31,198	31,198	0	100	0		
Cynlluniau Lliniaru Llifogydd (Arian Cyfatebol)	43,363	0	(43,363)	0	(100)		
Buddsoddi i Arbed - Cerbydau	5,068	0	(5,068)	0	(100)	5,068	Cyllidwyd gan fenthycy â chefnogaeth
Gwaith Grant Graddfa Fach	757,469	757,469	0	100	0		
Teithio Llesol	1,365,040	1,290,484	(74,556)	95	(5)		
Cronfa Trawsnewid Cerbydau - Pwyntiau Gwefru Cerbyday Trydan 2023/24	163,521	162,218	(1,303)	99	(1)		
Cyfalaf Diogelwch Ffyrdd	161,500	139,728	(21,772)	87	(13)		
Llwybrau Diogel mewn Cymunedau	71,750	84,006	12,256	117	17		
Cerbydau Allyriadau Isel lawn	502,500	358,216	(144,284)	71	(29)		
Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru (WGES) - Isadeiledd Gwefru	22,495	22,495	0	100	0		
Seilwaith Gwefru Cerbydau Trydan	188,130	22,316	(165,813)	12	(88)	165,813	cyllidwyd gan grant
Cyfanswm	7,040,899	6,261,093	(779,806)	89	(11)	404,500	
Rheoli Gwastraff							
Gwaith Compostio Caeedig	7,791	0	(7,791)	0	(100)	7,791	Cyllidwyd gan dderbyniadau cyfalaf
Offer Ailgylchu	255,857	238,524	(17,333)	93	(7)	17,333	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Cyfanswm	263,648	238,524	(25,124)	90	(10)	25,124	
Eiddo							
Adnewyddu Asedau Presennol	648,612	337,027	(311,585)	52	(48)	311,585	Cyllidwyd gan fenthycy â chefnogaeth
Plas Arthur	1,325,742	1,325,742	0	100	0		
Eiddo Buddsoddi i Arbed		0	(15,596)	0	(100)	15,596	Cyllidwyd gan fenthyciad
Salix Cam 2	899,966	899,966	0	100	0		
Grant Gwres Carbon Isel – Swyddfeydd y Cyngor	23,900	0	(23,900)	0	(100)	23,900	Cyllidwyd gan grant

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol (£)	Cyfanswm Gwariant (£)	Cyfanswm (Tan) / Gorwariant (£)	Cyllideb Flynyddol a Wariwyd %	Amrywiant %	Tanwariant i'w gario ymlaen i 2025/26 (£)	Sylwadau
Grant Gwres Carbon Isel - 231	2,875,431	2,498,581	(376,850)	87	(13)	376,850	Cyllidwyd gan grant a benthyca â chefnogaeth
Grant Gwres Carbon Isel - 249	1,572,184	1,493,576	(78,608)	95	(5)	78,608	Cyllidwyd gan grant a benthyca â chefnogaeth
Grant Gwres Carbon Isel - 250	4,053,128	3,694,410	(358,719)	91	(9)	358,719	Cyllidwyd gan grant a benthyca â chefnogaeth
Grant Gwres Carbon Isel - 251	1,528,310	1,447,537	(80,773)	95	(5)	80,773	Cyllidwyd gan grant a benthyca â chefnogaeth
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	279,574	0	(279,574)	0	(100)	279,574	Cyllidwyd gan dderbyniad cyfalaf ac arian wrth gefn cyfalaf
Cyfanswm	13,222,444	11,696,839	(1,525,605)	88	(12)	1,525,605	
Trawsnewid							
TGCH	411,513	84,428	(327,085)	21	(79)	327,085	Cyllidwyd gan arian wrth gefn llithiant GCG a benthyca â chefnogaeth
Offer Hwb TG	199,452	199,452	0	100	0		
System Gwasanaethau Cymdeithasol	55,200	55,200	0	100	0		
System Ffôn	88,500	56,724	(31,776)	64	(36)	31,776	Cyllidwyd gan arian wrth gefn cyfalaf
Cyfanswm	754,665	395,804	(358,861)	52	(48)	358,861	
Gwasanaethau Oedolion							
Gardd Synhwyrdd Gors Felen	54,631	54,631	0	100	0		Cyllidwyd gan grant
Canolfan Glanhwfa	987,041	387,397	(599,644)	39	(61)	599,644	
Y Gronfa Gofal Integredig (ICF)	162,362	44,087	(118,275)	27	(73)	118,275	Cyllidwyd gan fenthyca â chefnogaeth
Adnewyddu Plas Mona	13,520	0	(13,520)	0	(100)	13,520	Cyllidwyd gan fenthyca â chefnogaeth a derbyniadau cyfalaf
Cyfanswm	1,217,554	486,114	(731,439)	40	(60)	731,439	
Cyfanswm	78,247,115	64,725,881	(13,521,234)	83	(17)	8,968,212	

CYNLLUNIAU YCHWANEGOL A YCHWANEGWYD I'R RHAGLEN GYFALAF YN YSTOD 2024/25

Tudalen 28

Cynllun	Cyllideb £	CYLLID						
		Grant £	Cyfraniad Refeniw £	Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf £	Cronfa Wrth Gefn Cyfalaf £	Benthycia â Chefnogaeth £	Benthycia heb CHefnogaeth £	Benthyciad £
Galluogi	140,119	139,786			333			
Teithio Llesol	1,365,040	1,365,040						
ADY 2024/25	476,761	476,761						
Cynlluniau Llifogydd Graddfa Fach	800,832	544,806			0	256,026		
Gardd Synhwyrdd Gors Felen	62,353	62,353						
Canolfan Glanhwfa	987,041	987,041						
Cyfalaf Diogelwch Ffyrdd	161,500	161,500						
Llwybrau Diogel mewn Cymunedau	71,750	71,750						
ULEV	502,500	502,500						
Ysgol David Hughes - Bloc Tech. Bwyd	162,950	115,000			27,950	20,000		
Cyfalaf Adeiladau Addysg	(515,752)					(515,752)		
Cyfalaf Adeiladau'r Cyngor	(405,235)					(405,235)		
To Santes Fair	218,607	153,000				65,607		
Grant Gwres Carbon Isel - 231	1,932,388	1,739,149				193,239		
Grant Gwres Carbon Isel - 249	974,510	877,059				97,451		
Grant Gwres Carbon Isel - 250	2,497,783	2,248,004				249,778		
Grant Gwres Carbon Isel - 251	982,523	884,271				98,252		
Plas Arthur	1,273,753	986,132				287,621		
Ysgolion Bro 2024/25	789,680	789,680						
Y Gronfa Gofal Integredig	162,362					162,362		
ULEV	(8,023)	(8,023)						
Cyfalaf Atgyweirio a Chynnal a Chadw Addysg	953,523	953,523						
Achos Busnes Llawn Llanfair PG	105,000	105,000						
Arfor	585,000	585,000						
Cyfalaf gofal plant	435,044	435,044						
Uned Ysgol Llanfechell	336,804	336,804						

Cynllun	Cyllideb £	CYLLID						
		Grant £	Cyfraniad Refeniw £	Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf £	Cronfa Wrth Gefn Cyfalaf £	Benthyca â Chefnogaeth £	Benthyca heb CHefnogaeth £	Benthyciad £
Uned Ysgol Llangoed	819,056	819,056						
Uned Henblas	95,430	95,430						
Llyfrgell Llangejni SPF	38,569	38,569						
Isadeiledd Ymwelwyr SPF	1,146,529	1,146,529						
Pot cyllid cyfatebol Cynllun Llifogydd	(346,800)	(115,774)				(231,026)		
Cynllun Prynu Tŷ	201,722			3,062	198,660			
Grant Cyfleusterau i'r Anabl	197,075	105,000			92,075			
Man Ychwanegol Ysgol Bodedern	11,026				11,026			
Ysgol Uwchradd Caergybi - Gwella Lab	79,175	79,175						
Ysgol Corn Hir	2,572				2,572			
Adeilad Addysg	28,701				28,701			
Partneriaeth Tirwedd Caergybi	13,865	13,865						
Grant Prosesu a Marchnata (PMG)	863,594	863,594						
SPF Plas Arthur	84,422	84,422						
Llawr Plas Arthur	211,867	211,867						
Churchill House	37,270	9,261			28,008			
Cerbydau Ysgolion	111,249				111,249			
Gwefru cerbydau trydan	20,933	20,933						
Cynllun llifogydd Caergybi	31,198	31,198						
Salix Cam 2	899,966	781,337						118,629
Grant Gwres Carbon Isel 250	(52,739)	(52,739)						
Grant Gwres Carbon Isel 251	(93,834)	(93,834)						
Hwb TG	199,452	199,452						
System Gwasanaethau Cymdeithasol	55,200	55,200						
Gors Felen	(7,722)	(7,722)						
Prynwr Tro Cyntaf	547,854				547,854			
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	10,987	10,987						
CRT	(1,345,000)	(1,172,661)	(2,688,074)	509,441		(162,362)	2,168,656	
CYFANSWM	18,910,426	17,634,325	(2,688,074)	512,503	1,048,428	115,961	2,168,656	118,629

**CYNLLUNIAU YCHWANEGOL / DIWYGIADAU I GYLLID I'R RHAGLEN GYFALAF YN
CHWARTER 4**

Cynllun	£	Ariannwyd Gan
Cynllun Prynu Tŷ	201,722	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	197,075	Arian wrth gefn cyfalaf a grant
Grant Galluogi	333	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Man Ychwanegol Ysgol Bodedern	11,026	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Ysgol Uwchradd Caergybi - Gwella Lab	79,175	Grant
Ysgol Corn Hir	2,572	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Adnewyddu Adeiladau Addysgol	28,701	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Uned Gofal Plant Ysgol Llangoed	376,513	Grant - amrywiad
Uned Gofal Plant Ysgol Llanfechell	(505,505)	Grant - amrywiad
Partneriaeth Tirwedd Caergybi	13,865	Grant
PMG Eiddo Masnachol	863,594	Grant
SPF Plas Arthur	84,422	Grant
Llawr Plas Arthur	211,867	Grant
Churchill House	37,270	Arian wrth gefn cyfalaf a grant
Cerbydau Ysgolion	111,249	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Gwefru cerbydau trydan	20,933	Grant
Cynllun Lliniaru Llifogydd Caergybi	31,198	Grant
Salix Cam 2	899,966	Grant a benthyciad
Grant Gwres Carbon Isel 250	(52,739)	Grant - amrywiad
Grant Gwres Carbon Isel 251	(93,834)	Grant - amrywiad
Hwb TG	199,452	Grant
System Gwasanaethau Cymdeithasol	55,200	Grant
Gors Felen	(7,722)	Grant - amrywiad
Cymorth Prynwyr Tro Cyntaf	547,854	Arian Wrth Gefn Cyfalaf
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	10,987	Grant
Cynlluniau Llifogydd Graddfa Fach	(88,509)	Grant - amrywiad
Teithio Llesol	(162,298)	Grant - amrywiad
Cyfanswm Cynlluniau Ychwanegol a Ychwanegwyd yn ystod Chwarter 4	3,074,364	

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	17 GORFFENNAF 2025
Pwnc:	ADRODDIAD ALLDRO'R CYFRIF REFENIW TAI 2024/25
Deilydd Portffolio:	Y CYNGHORYDD R WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID A THAI
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) A SWYDDOG ADRAN 151 (est. 2601)
Awdur yr Adroddiad:	SARKA TIMAROVÁ
Ffôn:	
E-bost:	SarkaTimarova@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amh.
A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau	
1. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith nodi'r canlynol:- (i) Y sefyllfa a nodir mewn perthynas â pherfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) ar gyfer 2024/25. 2. Cefndir (i) Gosodwyd y gyllideb refeniw gyda gwarged a gynlluniwyd o £8,369k. (ii) Y gyllideb gyfalaf gros ar gyfer 2024/25 oedd £29,573k. Roedd cyllideb cyllid grant gwerth £10,578k a chronfa wrth gefn clustnodedig oedd â balans o £509k yn gostwng y gyllideb net i £18,485k. (iii) Roedd cyfuniad o'r gyllideb refeniw a'r gyllideb gyfalaf wedi'i haddasu yn rhoi diffyg a gynlluniwyd o £10,116k. Roedd £7,011k i gael ei gyllido o gronfa wrth gefn y CRT, a'r balans o £3,105k yn cael ei gyllido gan fenthycia allanol. (iv) Mae'r CRT wedi'i glustnodi i'w ddefnyddio ar gyfer dibenion penodol ac ni ellir trosglwyddo cyllid o'r cronfeydd wrth gefn i'r Gronfa Gyffredinol ac ni ellir defnyddio'r Gronfa Gyffredinol i gyllido'r CRT. 3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol y CRT ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2024 a 31 Mawrth 2025. 4. Trosolwg 4.1 Mae sefyllfa gwarged / diffyg refeniw'r CRT ar ddiwedd chwarter 4 yn dangos tanwariant o £543k o gymharu â'r gyllideb. Mae mwy o fanylion wedi'u cynnwys yn Adrannau 5 i 8 isod ac yn Atodiad A. 4.2 Roedd gwariant cyfalaf £2,105k yn is na'r gyllideb ar ddiwedd y flwyddyn, fel yr esbonnir yn Adran 9 isod ac yn Atodiadau B a C. Roedd incwm grant £6,623k yn uwch na'r disgwyl ac roedd derbyniadau cyfalaf £632k yn uwch na'r gyllideb. 4.3 Mae'r diffyg ar ddiwedd y flwyddyn (trwy gyfuno'r cyllidebau refeniw a chyfalaf) yn £214k, sef £9,902k yn llai na'r gyllideb. Gostyngiad yn y diffyg cyfalaf sydd bennaf i gyfrif am hyn, fel yr esbonnir yn Adran 9 isod.	

5. Incwm

- 5.1** Ar ddiwedd chwarter 4, roedd incwm £369k yn is na'r gyllideb. Roedd mwyafrif y diffyg yn gysylltiedig ag incwm rhenti oherwydd problem amseru yn y gyllideb, gan fod y gyllideb yn seiliedig ar 53 wythnos lawn, yn hytrach na 52.2 wythnos. Mae'r diffyg sy'n weddill yn gyfuniad o gasglu llai o incwm rhent oherwydd bod mwy o eiddo gwag na'r disgwyl o gymharu â'r gyllideb (£218k), ac roedd incwm arall yn uwch, gan gynnwys grant refeniw a dderbyniwyd (£223k).

6. Gwariant nad yw'n ymwneud â Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw

- 6.1** Ar ddiwedd chwarter 4, roedd gwariant nad yw'n ymwneud â gwaith trwsio a chynnal a chadw £14k yn uwch na'r gyllideb. Mae'r prif wahaniaethau'n ymwneud â:-

- tanwariant o £24k ar gostau staff rheoli ystadau;
- tanwariant o £10k yn y tîm cyfranogiad tenantiaid gan fod llai o weithgareddau wedi'u cynnal;
- gorwariant o £48k ar nifer o linellau yn y gyllideb sy'n gallu amrywio'n fawr, megis cyfleustodau, y dreth gyngor a gwasanaethau diogelwch ac ati.

- 6.2** Ar ddiwedd chwarter 3 roedd gorwariant posib o £193k yn cael ei ragweld ar ddiwedd y flwyddyn, yn bennaf oherwydd gwariant ychwanegol o hyd at £140k yn gysylltiedig â throsglwyddo i gontract newydd ar gyfer system TG Tai. Ni chytunwyd ar y contract newydd eto ac mae'n debygol y gwelir y gwariant ychwanegol yn 2025/26.

7. Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw

- 7.1** Ar ddiwedd chwarter 4, roedd tanwariant o £528k ar waith trwsio a chynnal a chadw. Mae'r rhan fwyaf o'r tanwariant yn yr Uned Cynnal a Chadw Tai (UCChT), lle mae gwariant £377k yn is na'r gyllideb. Mae hyn yn gyfuniad o sawl ffactor:-

- (i) gwariant o £175k ar isgontractwyr sy'n gyfrifol am y rhan fwyaf o'r tanwariant ac mae'n adlewyrchu'r cynnydd yn nifer y gweithwyr mewnol a gyflogir;
- (ii) mae tanwariant o £80k ar ddeunyddiau;
- (iii) mae'n debygol mai problem amseru sydd i gyfrif am y tanwariant o £47k ar waredu gwastraff, oherwydd bod y gweithredwr yn anfon anfonebau'n hwyr (cyfeiriwyd at hyn yn yr adroddiad chwarter 3);
- (iv) swyddi gweigion, llai o wariant ar gostau fflyd a thanwariant ar nwyddau, offer a gwasanaethau cyffredinol yw'r rheswm am danwariant arall o £75k.

- 7.2** Mae gwariant ar staff nad ydynt yn staff cynnal a chadw'r UCChT £95k yn is na'r gyllideb ar ddiwedd chwarter 4, oherwydd swyddi gweigion. Mae tanwariant o £57k ar waith trwsio a chynnal a chadw arall. Costau trydan oedd yn is na'r gyllideb sydd bennaf i gyfrif am hyn, yn ogystal ag ymgorffori costau a gynlluniwyd ar gyfer Tystysgrifau Perfformiad Ynni mewn llinellau eraill yn y gyllideb.

8. Addasiadau Diwedd Blwyddyn

- 8.1** Mae'r pennawd hwn yn cynnwys eitemau gwariant (costau cyllido cyfalaf ac ailgodi tâl o'r Gronfa Gyffredinol) sydd yn ffurfio rhan o'r broses gyfrifo ar ddiwedd y flwyddyn. Ar ddiwedd chwarter 4, roedd y gwariant gwirioneddol £397k yn is na'r gyllideb, yn bennaf oherwydd bod costau cyllido yn is (£121k yn is na'r gyllideb), tanwariant o £86k ar ailgodi tâl canolog ac roedd costau'r ddarpariaeth ar gyfer drwg ddyledion yn is (£189k yn is na'r gyllideb).

9. Gwariant Cyfalaf

- 9.1** Y gyllideb gyfalaf gros ar gyfer 2024/25 oedd £29,573k, roedd y gyllideb cyllid grant yn £10,578k, a'r gyllideb cyfraniadau eraill yn £509k. Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd cyfanswm gwariant cyfalaf yn £27,468k, sef £2,105k yn is na'r gyllideb. Roedd y gwasanaeth yn llwyddiannus iawn wrth sicrhau cyllid grant ychwanegol, cyfanswm o £17,201k, sef £6,623k yn uwch na'r gyllideb, a chafwyd derbyniadau cyfalaf ychwanegol o £632k o ganlyniad i werthu eiddo newydd, o dan y cynllun rhannu ecwiti.

Mae'r cyllid grant o £17,201k yn cael ei grynhof yn y tabl isod:-

Ffynhonnell	Diwedd y flwyddyn £
Cronfa Tai â Gofal (CTG)	1,224,186
Y Gronfa Ffyniant Bro (LUF)	100,000
SATC (Safon Ansawdd Tai Cymru)	274,105
Rhaglen Gyfalaf Llety Trosiannol	1,387,350
Grant Tai Cymdeithasol (SHG)	8,609,903
Lwfans Atgyweiriadau Mawr (MRA)	3,866,377
Y Rhaglen Ôl-osod er mwyn Optimeiddio 2024/25	872,899
Y Rhaglen Ôl-osod er mwyn Optimeiddio 2024/25 - Dyraniad Ychwanegol	866,267
Cyfanswm Cyllid Grant	17,201,087

- 9.1** Gwariant SATC - Mae'r gyllideb o £2,700k yn cael ei rhannu fel a ganlyn: £1,500k er mwyn sicrhau bod eiddo'n cyrraedd safon SATC wrth iddynt ddod yn wag, lle nad oedd y tenant blaenorol yn dymuno i'r gwaith gael ei wneud. Mae'r £1,200k sy'n weddill yn cael ei neilltuo er mwyn sefydlu rhaglen 5 mlynedd ar gyfer adnewyddu ceginau sydd bellach dros 15 mlynedd oed. Gosodwyd y contract ar dendr a'u harfarnu yn ystod chwarter 2, a dyfarnwyd y contract yn ffurfiol i ddau gontractwr llwyddiannus yn ystod chwarter 3. Defnyddiwyd y ddwy gyllideb yn llawn yn ystod 2024/25, ac mae'r gwasanaeth yn falch o adrodd bod y ddau gontractwr wedi dechrau gwaith yn ôl y bwriad ym mis Ionawr ac mae'r gwaith wedi datblygu'n gadarnhaol trwy gydol chwarter 4.
- 9.2** Gwariant Risg Tân – Bwriadwyd gwario'r gyllideb o £400k ar sicrhau cydymffurfiaeth â Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio 2005. Mae'r mesurau arfaethedig yn ymwneud yn bennaf â gosod drysau tân newydd ac uwchraddio systemau larymau tân mewn blociau o fflatiau. Dyfarnwyd y contract gosod drysau tân yn ystod chwarter 2, a dechreuodd y gwaith ar safle yn ystod chwarter 3. Roedd y gwariant gwirioneddol £110k yn is na'r gyllideb, oherwydd bod y setiau drysau newydd wedi cael eu cyflenwi'n brydlon ac roedd y contractwr a benodwyd wedi cael mynediad prydlon er mwyn cyflawni'r gwaith. Defnyddir y tanwariant i wneud gwaith pellach yn 2025/26.
- 9.3** Gwariant ar Addasiadau Sector Cyhoeddus – Mae'r Gwasanaethau Tai yn disgwyl i'r galw am addasiadau canolig a mawr barhau'n uchel a bydd y gyllideb o £500k a neilltuwyd yn cyllido gwaith megis gosod lifftiau grisiau, cawodydd â mynediad gwastad, rampiau ac estyniadau. Roedd y gwariant gwirioneddol, sef £473k, ychydig yn is na'r gyllideb.

- 9.4** Gwariant Perfformiad Ynni - Mae rhaglen 5 mlynedd ar gyfer darparu ynni adnewyddadwy a mesurau datgarboneiddio wedi ei rhoi ar waith, ac mae'n ymwneud yn bennaf â gosod systemau Solar PV yn y stoc dai a thargedu eiddo nad ydynt wedi'u cysylltu â'r prif rwydwaith cyflenwad nwy. Dechreuodd y gwaith yn ystod y chwarter olaf. Roedd y gwariant gwirioneddol yn £1,053k ar ddiwedd y flwyddyn. Denodd y rhaglen £500k o gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru (LIC) o dan y Rhaglen Ôl-osod er mwyn Optimeiddio.
- 9.5** Gwariant Gwaith Cynnal a Chadw a Gynlluniwyd – Neilltuwyd cyllideb gwerth cyfanswm o £6,216k ar gyfer gwaith Cynnal a Chadw traddodiadol a gynlluniwyd, ac roedd yn cynnwys ymrwymiad a ddygwyd ymlaen o 2023/24. Roedd y gwariant yn uwch yn ystod chwarter 4, gan olygu bod y tanwariant a ragwelir yn gostwng i £906k. Bydd gwaith yng Nghaergybi a'r Fali'n symud ymlaen i 2025/26, a rhagwelir y bydd yn cael ei gwblhau yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn ariannol.
- 9.6** Gwariant ar Waith Amgylcheddol – Roedd cyllideb gwerth £500k wedi'i neilltuo ar gyfer gwelliannau amgylcheddol yn ystod 2024/25. Defnyddiwyd cyfran o'r gyllideb hon i barhau â'r gwaith a gynlluniwyd i ddymchwel rhai garejys yn Llangefni a pharatoi cynlluniau pellach ym Moelfre ac Amlwch ar gyfer garejys nad ydynt bellach yn ymarferol eu cadw. Yn ogystal, clustnodwyd y gyllideb i'w ddefnyddio ar gyfer gwelliannau wedi'u targedu ar stadau tai ac uwchraddio gwaith trin y mae'r Gwasanaethau Tai'n berchen arnynt ac yn eu gweithredu. Mae trafodaethau'n parhau â Chyfoeth Naturiol Cymru (CNC) mewn perthynas ag uwchraddio gwaith trin yng Ngharreglefn. Ni chytunwyd ar gynllun yn ystod y flwyddyn hon ac, felly, ni wnaeth y gwaith gychwyn chwaith. Yn unol â'r rhagolwg yn chwarter 3, ni ddefnyddiwyd y gyllideb lawn yn 2024/25 ac roedd tanwariant o £298k.
- 9.7** Gwariant Contract Gwres Canolog – Yn ystod 2024/25, nod y Gwasanaethau Tai yn wreiddiol oedd adnewyddu oddeutu 600 o foeleri, a neilltuwyd cyllideb o £1,600k ar gyfer y prosiect. Dyfarnwyd contract ar gyfer y rhaglen adnewyddu boeleri ar gyfer eleni yn ystod chwarter 1. Yn dilyn adolygiad canol tymor o niferoedd eiddo terfynol, roedd tanwariant o £574k ar y prosiect.
- 9.8** Adnewyddu Fflyd – Roedd swm o £300k wedi'i neilltuo yn y gyllideb er mwyn cychwyn rhaglen dreigl i adnewyddu fflyd gerbydau'r Uned Cynnal a Chadw Adeiladau, yn bennaf y stoc faniau a ddefnyddir gan weithwyr. Roedd y gyllideb wedi'i hymrwymo'n llawn yn chwarter 4, ac roedd disgwyl i 10 cerbyd newydd gael eu cyflenwi yn ystod hanner cyntaf 2025/26.
- 9.9** Prynu Eiddo a Datblygu Eiddo Newydd – Gwariwyd mwy na'r gyllideb o £15,657k yn ystod 2024/25, gan wario cyfanswm o £16,149k.
- **Prosiectau a gwblhawyd neu sydd bron â'u cwblhau**
Mae Lôn Lwyd ym Mhentraeth a Pharc y Coed (Cam 2) yn Llangefni wedi'u cwblhau gan ychwanegu 10 a 6 uned rhenti canolradd newydd at stoc dai'r CRT. Yn ogystal gwerthwyd 5 uned ym Pharc y Coed, o dan gynllun rhannu ecwiti.

Bydd Plas Alltran a Lôn Garreg Lwyd, y ddau yng Nghaergybi, yn ychwanegu 12 uned at stoc dai rhenti cymdeithasol y CRT yn gynnar yn 2025/26.
 - **Cydweithio â Gwasanaethau Cymdeithasol**
Mae'r CRT yn cydweithio â Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor ar bedwar prosiect gweithredol. Mae oedi yn y gwaith o ddatblygu cyfleuster gofal ychwanegol ym Mhorthaethwy, ac ni ddigwyddodd unrhyw waith sylweddol yn 2024/25. Prynydd eiddo yng Ngwalchmai gyda grant o'r GTG a bydd y CRT yn talu'r costau adnewyddu. Bydd estyniad newydd yn cael ei ddatblygu ar eiddo ym Modorgan gyda grant y Gronfa Tai â Gofal. Yn ystod chwarter 4, prynwyd eiddo arall yn Llangefni i'w ddefnyddio gan y Gwasanaethau Cymdeithasol.

- **Datblygiadau Eraill**

Mae datblygiadau newydd yng Nghae Braenar yng Nghaergybi a Stad y Bryn yn Llanfaethlu yn mynd rhagddynt yn dda, er bod cynnydd ar y ddau brosiect wedi arafu ychydig. Bwriadwyd cychwyn datblygu safle Hen Ysgol Niwbwrch ym mis Ionawr 2024, ond ni chychwynnodd y gwaith tan fis Mehefin. Oherwydd hyn, bydd tua £1,139k llai o wariant yn 2024/25 a bydd yn llithro i 2025/26.

- **Prosiectau newydd y mae gwaith cychwynnol yn cael ei wneud arnynt neu brosiectau sydd ar y gweill nad ydynt wedi derbyn caniatâd cynllunio eto**

Mae gwaith cychwynnol yn cael ei wneud ar nifer o brosiectau, sef datblygiadau ym Mhlas Penlan yn Llangefni ac Ysgol Corn Hir yn Llangefni. Mae disgwyl i Blas Penlan ac Ysgol Corn Hir wario mwy gan nad oedd cost y safle wedi ei gynnwys yn y gyllideb ar gyfer 2024/25, ond bydd yr effaith ariannol yn cael ei ohirio tan 2025/26. Mae'r prosiect datblygu ar safle Ysgol Parch Thomas Ellis wedi'i ohirio oherwydd materion cynllunio ac mae wedi cael ei dynnu oddi ar y rhestr o brosiectau gweithredol am y tro. Mae'r gyllideb wreiddiol o £21k wedi'i ailddyrannu bellach ar gyfer datblygiad Garreg Lwyd.

Mae prosiectau sydd ar y gweill ond nad ydynt wedi derbyn caniatâd cynllunio eto yn cynnwys gwaith datblygu ac ailddatblygu ym Maes William Williams yn Amlwch, Maes Mona yn Amlwch, Tan y Foel yn Llannerchymedd, Ysgol y Parc yng Nghaergybi a Phencraig Mansions yn Llangefni. Gwariwyd £84k ar y prosiectau hyn yn 2024/25.

Bydd pob prosiect newydd yn cael ei asesu'n ariannol a'i gymeradwyo yn unol â gweithdrefnau perthnasol.

- **Prynu eiddo yn ôl ac adnewyddu eiddo**

Mae'r cynllun blynyddol yn cynnwys prynu ac adnewyddu 15 o hen dai Cyngor. Prynowyd 13 eiddo (un ohonynt ar gyfer y gwasanaethau cymdeithasol, fel y nodir uchod), a chwblhawyd pryniant 2 eiddo arall ym mis Ebrill 2025. Gwariwyd cyfanswm o £1,318k ar waith adnewyddu. Mae hyn yn orwariant o £89k, fodd bynnag, derbyniwyd cyllid ychwanegol sylweddol o'r Rhaglen Gyfalaf Llety Trosiannol, gwerth £1,387k, tuag at brynu ac adnewyddu.

Cwblhawyd gwaith adnewyddu ar rai eiddo a brynwyd yn flaenorol ac, o ganlyniad, mae 17 eiddo wedi'u hychwanegu at y stoc o dai i'w gosod.

10. Balans y CRT

10.1 Roedd balans agoriadol cronfa wrth gefn y CRT yn £8,189k. Roedd y gyllideb yn darparu ar gyfer defnyddio £7,011k o'r balans hwn, gan adael yr isafswm balans o £1,177k ar gyfer y gronfa wrth gefn, fel y nodir yng Nghynllun Busnes y CRT. Mae hyn gyfystyr â 5% o'r gyllideb incwm ar gyfer 2024/25. Ar ddiwedd y flwyddyn, dim ond £214k oedd angen i gyllido'r diffyg refeniw a chyfalaf cyfunol yn ystod y flwyddyn, ac roedd balans cronfa wrth gefn y CRT yn £7,975k ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

11. Benthyciadau'r CRT

11.1 Roedd diffyg refeniw / cyfalaf net o £10,116k wedi'i gynllunio ar gyfer y flwyddyn. Roedd yn cael ei gyllido gan £7,011k o gronfa wrth gefn y CRT a £3,105k o fenthycia allanol. Roedd y diffyg wedi gostwng i £214k oherwydd bod y gwarged refeniw £543k yn uwch na'r gyllideb, gwelwyd tanwariant ar brosiectau cyfalaf (£2,105k), derbyniwyd cyllid grant cyfalaf ychwanegol (£6,623k) a derbyniwyd £632k o dderbyniadau cyfalaf eraill. Gellir cyllido'r diffyg hwn yn gyfforddus o gronfa wrth gefn y CRT, felly, nid oedd angen benthycia yn 2024/25.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?		
Amherthnasol		
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae'r mater hwn wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.		
Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?	Mae'r adroddiad hwn at ddibenion monitro yn unig ac mae'n cael ei ddefnyddio, gydag adroddiadau eraill, i lunio cynllun busnes a chyllideb flynyddol y CRT. Bydd yr effaith ar anghenion hir dymor yr Ynys yn cael eu hasesu wrth osod y gyllideb flynyddol.
2	A ragwelir y bydd y penderfyniad hwn yn atal costau/dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Amherthnasol
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill wrth wneud y penderfyniad hwn? Os felly, nodwch gyda phwy.	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth gynllunio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Mae'r Gwasanaeth Tai yn ymgynghori'n rheolaidd â'i denantiaid ac mae canlyniadau'r ymgynghoriadau hynny'n cael eu bwydo i'r broses gynllunio busnes ac yna i'r broses o osod y gyllideb flynyddol.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar unrhyw un sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol
Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Fe wnaeth y TA ystyried yr adroddiad ar 1 Gorffennaf 2025. Mae unrhyw sylwadau wedi'u hymgorffori yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol - adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.

3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r TA ac mae unrhyw sylwadau wedi'u hystyried a'u hymgorffori yn yr adroddiad.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	Mae'r Panel Sgriwtini Cyllid yn derbyn adroddiad ar ganlyniadau adroddiadau monitro chwarterol y CRT.
9	Aelodau Lleol	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
• Atodiad A - Gwariant a rhagolygon refeniw hyd at ddiwedd blwyddyn ariannol 2024/25 • Atodiad B - Gwariant a rhagolygon cyfalaf hyd at ddiwedd blwyddyn ariannol 2024/25 • Atodiad C - Cynlluniau cyfalaf adeiladu tai newydd a rhagolygon hyd at ddiwedd blwyddyn ariannol 2024/25		
Ff - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
• Cynllun Busnes 30 Mlynedd y CRT 2024-2054 (fel y'i cymeradwywyd gan y Pwyllgor hwn ym mis Mai 2024)		

ATODIAD A

<u>CRT</u>	<u>Cyllideb Gyfredol</u> <u>2024/25</u>	<u>Cyfanswm</u> <u>Gwirioneddol</u>	<u>Amrywiad</u> <u>Diwedd</u> <u>Blwyddyn</u>	<u>Rhagolwg ar Ch3</u>	<u>Newid o</u> <u>Rhagolwg Ch3</u>
Incwm					
Incwm - Anheddau	(22,764,700)	(22,184,526)	580,174	(22,574,038)	389,512
Incwm - Garejys	(267,820)	(263,749)	4,071	(267,935)	4,186
Incwm - Taliadau Gwasanaeth	(185,730)	(177,750)	7,980	(182,737)	4,987
Incwm - Arall	(233,340)	(456,652)	(223,312)	(248,465)	(208,187)
Cyfanswm Incwm	(23,451,590)	(23,082,677)	368,913	(23,273,175)	190,498
Gwariant					
Cyfranogiad Tenantiaid	252,940	242,340	(10,600)	241,322	1,018
Gweinyddu Rhenti	450,530	468,645	18,115	476,823	(8,178)
Rheoli Stadau	684,480	660,824	(23,656)	674,304	(13,480)
Gwariant Refeniw Arall	2,354,450	2,384,391	29,941	2,542,668	(158,277)
Cyfanswm gwariant heblaw am Waith Trwsio	3,742,400	3,756,199	13,799	3,935,117	(178,918)
UCChT	6,576,240	6,199,041	(377,199)	6,343,636	(144,595)
Staff Cynnal A Chadw Adeiladau (dim UCChT)	1,192,960	1,098,244	(94,716)	1,112,358	(14,113)
Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw Arall	1,098,220	1,041,357	(56,863)	1,078,124	(36,767)
Cyfanswm Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw	8,867,420	8,338,642	(528,778)	8,534,118	(195,476)
Cyfanswm Gweithrediadau	(10,841,770)	(10,987,835)	(146,065)	(10,803,940)	(183,896)
Addasiadau diwedd blwyddyn					
Llog sy'n Daladwy	-	-	-	-	-
DRI	1,500,000	1,379,030	(120,970)	1,500,000	(120,970)
Premiwm PWLB	141,000	140,594	(406)	141,000	(406)
Llôg a Dderbynnir	5,000	5,061	61	5,000	61
	(400,000)	(385,198)	14,802	(400,000)	14,802

<u>CRT</u>	<u>Cyllideb Gyfredol</u> <u>2024/25</u>	<u>Cyfanswm</u> <u>Gwirioneddol</u>	<u>Amrywiad Diwedd</u> <u>Blwyddyn</u>	<u>Rhagolwg ar</u> <u>Ch3</u>	<u>Newid o</u> <u>Rhagolwg Ch3</u>
Darpariaeth ar gyfer drwg ddyledion	341,470	152,857	(188,613)	341,470	(188,613)
Ailgodi Tâl o'r Gwasanaethau Tai	53,870	37,961	(15,909)	53,870	(15,909)
Ailgodi Tâl o'r Gwasanaethau Canolog	831,260	745,395	(85,865)	831,260	(85,865)
Year end adjustments	2,472,600	2,075,700	(396,900)	2,472,600	(396,900)
Cyfanswm Addasiadau Diwedd Blwyddyn	15,082,420	14,170,542	(911,878)	14,941,836	(771,294)
Cyfanswm (gwarged) / diffyg refeniw	(8,369,170)	(8,912,135)	(542,965)	(8,331,340)	(580,796)
Cyfrif gwariant cyfalaf					
Gwariant cyfalaf	29,573,006	27,468,466	(2,104,540)	27,840,802	(372,336)
Grantiau cyfalaf derbyniadwy	(10,578,339)	(17,201,088)	(6,622,749)	(11,783,441)	(5,417,647)
Cyfraniadau arall	(509,441)	(1,141,446)	(632,005)	(637,441)	(504,005)
Cyfanswm (gwarged) / diffyg cyfalaf	18,485,226	9,125,932	(9,359,294)	15,419,920	(6,293,988)
Cyllidir diffyg cyfalaf gan					
Gwarged refeniw	(8,369,170)	(8,912,135)	(542,965)	(8,331,340)	(580,796)
Cronfa wrth gefn CRT	(7,011,400)	(213,797)	6,797,603	(7,011,400)	6,797,603
Benthyca digefnogaeth	(3,104,656)	-	3,104,656	(77,180)	77,180
Cyfanswm cyllido gwariant cyfalaf	(18,485,226)	(9,125,932)	9,359,294	(15,419,920)	6,293,988
Balans agoriadol CRT	(8,188,500)	(8,188,500)		(8,188,500)	
(Cynnydd) / Gostyngiad net yng nghronfa wrth gefn CRT	7,011,400	213,797		7,011,400	
Cronfa wrth gefn cau'r CRT	(1,177,100)	(7,974,703)	-	(1,177,100)	-
Cyfanswm Refeniw a cyfalaf (gwarged) / diffyg	10,116,056	213,797	-9,902,259	7,088,580	-6,874,784
Cyfraniad Refeniw i'r Rhaglen Gyfalaf	15,380,570	9,125,932	(6,254,638)	15,342,740	(6,216,808)

CYLLIDEB GYFLAF CYFRIF REFENIW TAI 2024/25

	Cyllideb Flynyddol 2024/25 £	Gwirioneddol i Mis 12 £	Amrywiant Diwedd Blwyddyn £	Rhagolwg ym Mis 9 £	Newid o Rhagolwg Mis 9 £
Contract Gwres Canolog	1,600,000	1,025,504	(574,496)	1,100,000	(74,496)
Contract cynnal a chadw a gynlluniwyd	6,216,006	5,309,563	(906,443)	4,800,766	508,797
Gwellu Perfformiad Ynni	1,700,000	1,053,041	(646,959)	900,000	153,041
Gwaith Amgylcheddol	500,000	201,747	(298,253)	220,000	(18,253)
Prynnu Eiddo a Datblygu Eiddo Newydd	15,657,000	16,148,690	491,690	16,820,036	(671,346)
Addasiadau'r Sector Cyhoeddus	500,000	473,681	(26,319)	500,000	(26,319)
Risg Tân	400,000	289,215	(110,785)	500,000	(210,785)
SATC	1,500,000	1,612,448	112,448	1,500,000	112,448
Rhaglen amnewid ceginau	1,200,000	1,354,577	154,577	1,200,000	154,577
Adnewyddu Fflyd	300,000	0	(300,000)	300,000	(300,000)
CYFANSWM GWARIANT CYFALAF	29,573,006	27,468,466	(2,104,540)	27,840,802	(372,336)

CYLLIDEB DATBLYGIAD NEWYDD 2024/25

Cynlluniau	Nifer o Unedau Ychwanegol	Cyllideb 2024/25	Gwariant i Mis 12	Amrywiant Diwedd Blwyddyn	Rhagolwg Mis 9	Newid o Rhagolwg Mis 9
		£	£	£	£	£
Lôn Lwyd, Pentraeth	10	2,723,500	2,726,065	2,565	2,724,547	1,518
Parc y Coed, Llangefni Cam 2	10	294,000	334,601	40,601	215,000	119,601
Plas Alltran, Caergybi	4	238,000	509,521	271,521	562,395	(52,874)
Ffordd Garreg Lwyd, Caergybi	8	886,500	1,010,093	123,593	965,000	45,093
Gofal Ychwanegol Porthaethwy	45	100,000	325,923	225,923	250,000	75,923
Cartrefi i Gwasanaethau Cymdeithasol	3	0	981,218	981,218	910,000	71,218
Cae Braenar, Caergybi	23	4,000,000	3,933,746	(66,254)	3,800,000	133,746
Safle'r Hen Ysgol Niwbwrch	14	2,500,000	1,607,178	(892,822)	1,750,000	(142,822)
Stad y Bryn, Llanfaethlu	9	2,175,000	1,995,008	(179,992)	1,900,000	95,008
Plas Penlan, Llangefni	12	50,000	32,097	(17,903)	350,000	(317,903)
Safle Ysgol Corn Hir		100,000	19,481	(80,519)	520,000	(500,519)
Cynlluniau yn y cyfnod cyn Cynllunio		90,000	84,288	(5,712)	125,969	(41,681)
Adnewyddu 15 Uned	0	1,000,000	1,317,705	317,705	1,403,693	(85,988)
Prynu 15 Uned yn ôl	15	1,500,000	1,271,765	(228,235)	1,343,432	(71,667)
Cyfanswm	153	15,657,000	16,148,690	491,690	16,820,036	(671,346)

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD:	17 GORFFENNAF 2025
PWNC:	ADOLYGIAD BLYNYDDOL RHEOLI'R TRYSORLYS AR GYFER 2024/25
DEILYDD(ION) PORTFFOLIO:	ROBIN WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID A THAI
PENNAETH GWASANAETH / CYFARWYDDWR :	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
AWDUR YR ADRODDIAD : FFÔN: E-BOST:	CLAIRE KLIMASZEWSKI claire.klimaszewski@ynysmon.llyw.cymru
AELOD LLEOL:	Amherthnasol
A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau:	
Argymhelliad Gofynir i'r Pwyllgor Gwaith ystyried yr adroddiad ac argymell i'r Cyngor llawn gymeradwyo'r adroddiad yng nghyfarfod y Cyngor a gynhelir ar 25 Medi 2025. Rhesymau Yn unol â gofynion Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys 2021 a Chôt Darbodus CIPFA 2021 (y Côt), mae'n ofynnol i gorff y Cyngor Sy'n gyfrifol am oruchwyllo swyddogaeth Rheoli'r Trysorlys y Cyngor dderbyn diweddariad chwarterol ar berfformiad Rheoli'r Trysorlys y Cyngor a'i gydymffurfiaeth â'r cyfyngiadau sydd wedi eu nodi yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys. Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad economaidd, gosod allan y sefyllfa bresennol ynglŷn â benthyca, amlinellu'r perfformiad buddsoddi ac yn mesur sefyllfa bresennol y Cyngor yn erbyn y dangosyddion perfformiad a osodir allan yn y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blynnyddol. Mae unrhyw doriadau o'r Strategaeth Rheoli'r Trysorlys hefyd yn cael eu nodi yn yr adroddiad. Casgliad Mae sefyllfa benthyca'r Cyngor yn parhau heb ei newid, mae perfformiad buddsoddi yn dda, gyda dychweliadau buddsoddi yn rhagori ar y gyllideb, mae'r Cyngor yn parhau o fewn y cyfyngiadau sydd wedi eu gosod gan Dangosyddion Perfformiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blynnyddol nid oedd unrhyw doriadau o'r Strategaethyn adroddiadwy.	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Mae'r adroddiad yn bennaf er gwybodaeth yn unig ac nid oes angen unrhyw benderfyniad, felly, nid oes opsiynau y dylid eu hystyried.	
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
Fel y corff sydd yn gyfrifol gan y Cyngor i sicrhau llywodraethu da o Reoli'r Trysorlys, mater i'r Pwyllgor Gwaith i ystyried yw hwn. Yn ogystal, mae'n sicrhau cydymffurfiaeth gyda Deddf Llywodraeth Leol 2003 a Chôt Darbodus CIPFA 2021.	

CH – A yw'r polisi hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Nid oes angen penderfyniad ffurfiol, ond mae'r wybodaeth sydd yn cael ei gynnwys yn yr adroddiad yn rhoi sicrwydd fod y Cyngor yn cydymffurfio hefo Strategaeth Blynyddol Rheoli'r Trysorlys, a gymeradwywyd gan y Cyngor ar 7 Mawrth 2024.		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Nid oes angen penderfyniad ynglŷn a'r adroddiad hwn fydd yn effeithio ar sefyllfa gyllidebol y Cyngor.		
DD – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae gweithgareddau Rheoli'r Trysorlys yn allweddol er mwyn hwyluso cynaliadwyedd anghenion hirdymor yr Ynys gan fod cynlluniau benthyca yn helpu i gyllido gwariant cyfalaf i sicrhau bod asedau ar gael nawr ac yn y dyfodol. Mae'n rhaid i gynlluniau trysorlys hefyd fod yn fforddiadwy er mwyn sicrhau nad yw cenedlaethau'r dyfodol yn cael eu rhoi dan anfantais o ganlyniad i benderfyniadau Rheoli'r Trysorlys sy'n cael eu gwneud yn y tymor byr a chanolig.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Rhaid i'r strategaeth a'r gweithgareddau Rheoli'r Trysorlys fod yn fforddiadwy er mwyn lliniaru unrhyw effaith ar y dyfodol. Gall rhywfaint o wariant cyfalaf sy'n cael ei gyllido drwy fenthyca, megis y rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy, a chynlluniau buddsoddi i arbed eraill a gyllidir gan fenthyca, helpu i leihau costau yn y dyfodol.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod â'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Mae gweithgareddau Rheoli'r Trysorlys yn aml yn cyllido prosiectau cyfalaf mewn partneriaeth â sefydliadau eraill, megis Llywodraeth Cymru.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini a effeithir yn uniongyrchol gan y penderfyniad? Esboniwrch sut.	Ymgynghorir â dinasyddion Ynys Môn bob blwyddyn ynglŷn â'r rhaglen gyfalaf blynyddol, ac mae elfennau o'r rhaglen honno yn ddibynnol ar weithgareddau Rheoli'r Trysorlys.
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a amddiffynnir gan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Bydd asedau newydd sy'n cael eu cyllido drwy fenthyca yn cydymffurfio â'r Ddeddf Cydraddoldeb a'r rheoliadau a chanllawiau cysylltiedig. Mae rhaglenni adnewyddu ac amnewid blynyddol hefyd yn helpu i wella hygyrchedd a galluogi amrywiaeth.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith bosibl byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rheini sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Monitro Statudol o weithgareddau Rheoli'r Trysorlys yw hwn, ac nid yw'n benderfyniad strategol.
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Mae gan rai prosiectau sydd wedi eu cyllido drwy fenthyca yn cael effaith bositif ar ddatblygiad a chynnydd yr Iaith Gymraeg, megis ysgolion gyfrwng y Gymraeg a adeiladwyd fel rhan o Raglen Ysgolion y 21ain Ganrif / Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Dim sylwadau pellach.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Dim sylwadau pellach.
4	Adnoddau Dynol	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	Rhoddwyd ystyriaeth i'r adroddiad ei chysidro gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 16 Gorffennaf 2025.
9	Aelodau Lleol	Amherthnasol.
10	Eraill	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
Atodiad A – Adolygiad Blynyddol Rheoli'r Trysorlys am 2024/25		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
- Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2024/25, a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 7 Mawrth 2024 - Strategaeth Gyfalaf 2024/25, a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 7 Mawrth 2024		

1. CYDYMFFURFIAETH Â GOFYNION ADRODD

1.1. Yn unol â gofynion Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys (y Côt) a Chôt Darbodus CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol (y Côt Darbodus), mae'n rhaid cyflwyno nifer o adroddiadau i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, y Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor llawn yn ystod y flwyddyn. Mae manylion yr adroddiadau hyn wedi'u crynhoi yn Nhabl 1 isod:-

Tabl 1
Crynodeb o'r Adroddiadau Rheoli'r Trysorlys a gyflwynwyd i'r Pwyllgorau a'r Cyngor llawn

Adroddiad	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio	Y Pwyllgor Gwaith	Cyngor Llawn
Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blyneddol 2024/25	8 Chwefror 2024	20 Chwefror 2024	7 Mawrth 2024
Adroddiad Diweddaru ar y Trysorlys Chwarter 1 2024/25	Wedi'i Ddirprwyo i'r Deilydd Portffolio - Cyhoeddwyd 21 Ionawr 2025		
Adroddiad Diweddaru ar y Trysorlys Canol Blwyddyn 2024/25	11 Chwefror 2025	18 Chwefror 2025	6 Mawrth 2025
Adroddiad Diweddaru ar y Trysorlys Chwarter 3 2024/25	Wedi'i Ddirprwyo i'r Deilydd Portffolio - Cyhoeddwyd 10 Mawrth 2025		
Adroddiad Adolygu Blyneddol 2024/25	16 Gorffennaf 2025	17 Gorffennaf 2025	25 Medi 2025

2. ADOLYGIAD O 2024/25 - FFACTORAU ALLANOL

2.1. Mae nifer o ffactorau'n dylanwadu ar weithgareddau Rheoli'r Trysorlys y Cyngor sydd y tu hwnt i reolaeth y Cyngor ond sy'n cael effaith mawr ar benderfyniadau'r Cyngor o ran benthyca a buddsoddi.

2.2. Cyfraddau Llog

Mae cyfraddau llog ar yr adeg y caiff penderfyniadau eu gwneud a'r rhagolygon ar gyfer cyfraddau yn cael effaith sylweddol ar benderfyniadau yn ymwneud â rheoli'r trysorlys ac fe all effeithio ar p'un a yw'r Cyngor yn benthyca'n allanol, hyd unrhyw fenthyca, pryd y bydd y Cyngor yn ymrwymo i fuddsoddiadau tymor hwy ac ymhle mae'r Cyngor yn buddsoddi ei arian dros ben.

Ar ddechrau 2024/25, roedd cyfradd sylfaenol Banc Lloegr yn 5.25% ond, wrth i chwyddiant ostwng ac wrth i'r economi arafu, cafodd y gyfradd ei gostwng i 5.00% ym mis Awst 2024, 4.75% ym mis Tachwedd 2024 a 4.5% ym mis Chwefror 2025.

Mae disgwyl i gyfraddau barhau i ostwng yn 2025, a chafwyd gostyngiad i 4.25 % ym mis Mai 2025. Disgwylir 2 neu 3 ostyngiad pellach yn 2025, a rhagwelir y bydd y cyfraddau tua 3.5% erbyn diwedd 2025.

2.3. Economi'r DU

Mae economi'r DU yn dal i weithredu yn erbyn cefndir o ddigwyddiadau byd-eang mawr sy'n effeithio ar yr economi byd-eang. Maent yn cynnwys y rhyfel parhaus yn Wcráin a'r angen i wario mwy ar amddiffyn, newid Arlywydd yn yr Unol Daleithiau, yr Unol Daleithiau'n cyflwyno tariffau uwch a'r perygl y gall economi'r byd arafu o ganlyniad ac effaith hynny ar brisiau olew ac ynni.

Yn y DU, bu newid yn y llywodraeth genedlaethol, ac mae twf yr economi yn brif flaenoriaeth i'r Llywodraeth Lafur newydd, ynghyd â cheisio cyllido gwasanaethau cyhoeddus heb gynyddu treth incwm, TAW neu yswiriant gwladol cyflogai a heb gynyddu benthyca allanol. O ganlyniad, mae'r Llywodraeth wedi mabwysiadu set newydd o reolau cyllidol sy'n caniatáu cynyddu cyllidebau ar ddechrau'r Senedd newydd, ond bydd rhaid eu cwtogi yn nes ymlaen.

Rhagwelir y bydd y gwariant ychwanegol yn 2025/26 a 2026/27 yn ysgogi twf yn yr economi, a fydd yn cynyddu refeniw treth yn y dyfodol. Bydd hyn, ynghyd â lleihad yn rhai o gyllidebau'r Llywodraeth, yn enwedig y gyllideb les, yn galluogi'r Llywodraeth i gyrraedd ei dargedau cyllidol. Fodd bynnag, nid yw hyn yn rhoi llawer o hyblygrwydd i'r Llywodraeth ac mae'r risg o beidio â chyrraedd y targedu cyllidol hyn yn uchel.

Bydd y cynnydd yng nghyfraniadau yswiriant gwladol cyflogwyr yn sicrhau refeniw ychwanegol ond fe all effeithio ar dwf a bydd yn cynyddu costau'r sector cyhoeddus, a fydd yn lleihau effaith net y newid.

Roedd twf economaidd y DU yn dal i fod yn isel iawn yn ystod 2024/25 gyda dim twf yn ystod y 2 chwarter cyntaf, twf o 0.4% yn y trydydd chwarter a thwf o 0.5% yn y chwarter olaf. Rhagwelir y bydd twf yn aros rhwng 1% a 2% yn 2025 a hyd at 2028.

Roedd Chwyddiant Prisiau Defnyddwyr (CPI) yn 3.2% ar ddechrau 2024/25, ond syrthiodd yn ystod flwyddyn ac, erbyn mis Medi 2024, roedd wedi gostwng i 1.7%, cyn codi i 3% ym mis Ionawr 2025, yn bennaf o ganlyniad i brisiau ynni cynyddol, ac yna syrthio eto i 2.6% ym mis Mawrth 2025. Rhagwelir y bydd yn codi eto yn ystod 2025, ac y bydd wedi cyrraedd uchafbwynt o 3.5% erbyn diwedd yr haf, cyn gostwng yn nes at darged Banc Lloegr, sef 2.0%, a rhagwelir y bydd yn 2.7% erbyn diwedd 2025/26.

3. GWARIANT CYFALAF 2024/25

3.1. Mae gwariant cyfalaf yn cael effaith sylweddol ar weithgarwch Rheoli'r Trysorlys y Cyngor. Gellir cyllido gwariant cyfalaf naill ai:-

- ar unwaith drwy adnoddau cyfalaf neu refeniw (derbyniadau cyfalaf, grantiau cyfalaf, cyfraniadau refeniw ac ati), nad yw'n cael unrhyw effaith ar angen y Cyngor i fenthyca; neu
- drwy fenthyca: Os nad oes digon o gyllid ar gael, neu os penderfynir peidio â defnyddio adnoddau, bydd y gwariant cyfalaf yn arwain at yr angen i fenthyca.

3.2. Mae Tabl 2 isod yn cymharu'r gwariant cyfalaf drafft ar gyfer 2024/25 gyda'r cyllidebau gwreiddiol a diwygiedig:-

Tabl 2
Gwariant Cyfalaf 2024/25

	Cyllideb Wreiddiol 2024/25 £'m	Cyllideb Ddiwygiedig 2024/25 £'m	2024/25 Gwirioneddol £'m
Cronfa Gyffredinol	13.8	48.7	37.2
CRT	30.0	29.6	27.5
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	43.8	78.3	64.7
Cyllidwyd Gan			
Grantiau'r Gronfa Gyffredinol, Arian wrth Gefn a Chyfraniadau Refeniw	9.0	40.4	30.4
Grantiau CRT a Chyfraniadau Refeniw	29.1	26.0	27.5
Benthyciadau'r Gronfa Gyffredinol	4.8	8.0	6.8
Benthyciadau'r CRT	0.9	3.9	0.0
Cyfanswm Cyllid	43.8	78.3	64.7
Cyfanswm Gwariant a Gyllidwyd trwy Fenthycha	5.7	11.9	6.8

3.3. Mae'r prif amrywiadau o ran gwariant cyfalaf (dros £500k) wedi eu nodi yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3
Amrywiadau Gwariant Cyfalaf 2024/25

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Gwelliannau Cyfalaf CRT	2,104	Am fanylion pellach ar wariant cyfalaf y CRT, gweler adroddiad Alldro'r CRT, a gyflwynir i'r Pwyllgor yma ar 17 Gorffennaf 2025.
Adnewyddu Ysgolion ac Adeiladau Cyngor, yn cynnwys addasiadau ar gyfer yr anabl	850	Oherwydd dyfarnwyd cyllid grant ychwanegol yn y flwyddyn, roedd y tanwariant yma wedi'i ddisgwyl. Defnyddiwyd Grant Llywodraeth Cymru ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) i gyllido gwaith i alluogi Mynediad i'r Anabl yn Adeiladau Addysg ar gyfer 2024/25. Disgwylir bydd y pwysau ar y gyllideb yma yn cynyddu yn y dyfodol pan fydd canlyniadau archwiliadau mynediad yn darparu darlun mwy cyflawn o'r gwaith sydd ei angen. Canlyniad y dyfarniad Grant Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw 2024/25 oedd tanwariant yng nghyllideb cyfalaf adeiladau Addysg. Mae penderfyniad ymwybodol i beidio â cheisio gwrthio'r gwariant allan ar frys ac, yn hytrach, ei ddisodli yn erbyn gwariant ymrwymedig a'i gario drosodd i raglen fesuredig ar gyfer 2025/26.

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	734	Cafwyd oedi sylweddol o fewn y rhaglen, yn benodol mewn perthynas â chaffael a rhai prosiectau penodol nad ydynt yn mynd rhagddynt. Ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli a bydd cyllideb newydd ar gyfer 2025/26 yn cael ei dyrannu.
Rhaglen Adfywio Llywodraeth DU yng Nghaergybi	4,982	Oherwydd oedi sylweddol o fewn y broses o gyflawni'r rhaglen yn gyffredinol, roedd tanwariant sylweddol yn debygol. Fodd bynnag, mae estyniad wedi'i wneud i fis Medi 2025 (gyda'r tebygolrwydd o estyniad pellach) ac, felly, ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.
Rhaglen Amnewid Gwres Carbon Isel Adeiladau'r Cyngor	895	Y ffi cadw yw £522k o'r tanwariant yma yr ydym wedi ei hawlio ar y prosiectau hyd yma. Caiff y rhain eu dal a'u rhyddhau pan fo'r prosiectau wedi eu cwblhau'n llwyddiannus. Mae £373k wedi codi o gais am amrywiad i Lywodraeth Cymru ar draws dau o'r prosiectau ar gyfer gwaith na ellid ei gwblhau o fewn 2024/25, a chytunwyd i'w gario drosodd i'w gwblhau yn 2025/26.
Canolfan Glanhwfa	600	Mae'r gwaith adeiladu ar gyfer y prosiect hwn wedi dechrau a bydd yn cymryd 12 mis, felly, bydd y cyllid yn cael ei rannu rhwng 2 flynedd ariannol. Bydd y mwyafrif o'r cyllid yn cael ei wario yn 2025/26.
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	310	Derbyniwyd cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn gan Wasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru, gydag amodau i'w defnyddio o fewn y flwyddyn ariannol benodol. Cytunwyd byddai tanwariant o'r dyraniad cyllid gwreiddiol yn cael ei gario ymlaen am flwyddyn arall ac, felly, ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.
Seilwaith Ymwelwyr	438	£193k o'r tanwariant yw'r gyllideb wreiddiol a gyllidwyd gan y Cyngor, a gofynnir i'w lithro oherwydd derbyniwyd grant SPF yn y flwyddyn a oedd yn talu am y gwariant ar y prosiectau hyn. Defnyddiwyd y cyllid SPF yn llawn yn erbyn y prosiectau hyn, fodd bynnag, cafodd yr hyn a gyllidwyd yn wreiddiol i fod yn wariant cyfalaf ei symud i refeniw a'i gyllido o fewn refeniw. Ni chollwyd unrhyw gyllid.
	10,913	
Prosiectau Eraill	2,608	
Cyfanswm Tanwariant 2024/25	13,521	

4. EFFAITH AR SEFYLLFA ARIANNOL Y CYNGOR

4.1. Mae gwariant cyfalaf y Cyngor a'r modd y caiff ei gyllido yn effeithio ar sefyllfa ariannol y Cyngor yn gysylltiedig â'r isod:-

- Y Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC) - sef anghenion benthyca sylfaenol y Cyngor, h.y. gwariant cyfalaf sydd heb ei gyllido drwy grantiau, cyfraniadau refeniw neu gronfeydd wrth gefn;
- Lefel y benthyca;
- Y cydbwysedd rhwng benthyca allanol a benthyca sydd wedi'i gyllido gan falansau arian parod y Cyngor (benthyca mewnol);
- Cronfeydd wrth gefn a darpariaethau'r Cyngor.

4.2. Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)

Er mwyn sicrhau bod lefelau benthyca'n ddarbodus yn y tymor canolig ac at ddibenion cyfalaf yn unig, dylai'r Cyngor sicrhau nad yw ei fenthycia allanol gros, ac eithrio yn y tymor byr, yn uwch na chyfanswm y gofyniad cyllido cyfalaf ar gyfer y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon ar gyfer unrhyw ofynion cyllido cyfalaf ychwanegol ar gyfer y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flwyddyn ariannol nesaf. Yn ei hanfod, mae hyn yn golygu nad yw'r Cyngor yn benthyca i gefnogi gwariant refeniw.

Tabl 4
Gofyniad Cyllido Cyfalaf a Benthyca Allanol

	Cyllideb £'000	Gwirioneddol £'000	Amrywiant £'000
Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)			
Balans Agoriadol	145,754	145,754	-
Gwariant Cyfalaf	78,247	64,726	(13,521)
Asedau Hawl Defnydd (prydlesau) wedi'i ddwyn ymlaen i'r Fantolen	0	1,715	1,715
Cyllido drwy Grantiau, Balansau a Refeniw	(66,325)	(57,873)	8,452
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI)	(1,743)	(1,710)	33
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI) – Asedau Hawl Defnydd	0	(327)	(327)
Balans Cau	155,933	152,285	(3,648)

4.3. Ad-dalu Dyledion

Yn ystod 2024/25, gwnaed ad-daliadau blynyddol ar fenthyciadau blwydd-dal BBGC gwerth £18k a benthyciadau Salix di-log gwerth £364k. Yn ogystal â hyn, cafodd dau fenthyciad BBGC tymor penodol eu had-dalu, sef:-

- £569,200, benthyciad a ddechreuodd ar 18 Hydref 1983 ar gyfradd o 7.875%
- £284,600, benthyciad a ddechreuodd ar 4 Mai 1995 ar gyfradd o 8.5%

Ni chafodd y benthyciadau hyn eu disodli gan unrhyw fenthyciadau allanol newydd.

4.4. Benthyca Mewnol ac Allanol

Pan fo balansau arian parod yn ddigonol a phan fo cyfraddau buddsoddi'n is na chost benthyciadau tymor hir, mae'r Cyngor wedi dilyn polisi o fenthycia mewnol, drwy ddefnyddio balansau arian parod i gyllido gwariant cyfalaf neu i gyllido ad-dalu benthyciadau, yn hytrach na chymryd benthyciadau allanol. Mae'r polisi'n sicrhau cymaint o arbedion â phosibl. Y ffigwr benthyca mewnol yw'r gwahaniaeth rhwng y GCC a'r benthyciadau allanol sy'n ddyledus. Mae hyn wedi'i grynhoi yn Nhabl 5 isod: -

Tabl 5
Benthyca Mewnol ac Allanol

	Cyllideb £'000	Gwirioneddol £'000	Amrywiant £'000
Benthyca Allanol			
Balans Agoriadol	122,411	122,411	0
Benthyciadau Newydd	11,922	908	(11,014)
Ad-dalu Benthyciadau	(1,236)	(1,236)	0
Balans Cau	133,097	122,083	(11,014)
Ceir dadansoddiad o'r benthyciadau dyledus fesul blwyddyn ad-dalu, fesul balans dyledus y flwyddyn, fesul math o fenthyciad a fesul cronfa yn Atodiadau 1 i 4.			
Benthyca Mewnol			
Balans Agoriadol	23,343	23,343	0
Benthyca Newydd i Ddisodli Benthyca Mewnol	0	0	0
Benthyca Newydd i Gyllido Ad-daliadau Benthyciadau	0	0	0
Benthyca Newydd i Gyllido Gwariant Cyfalaf	0	5,945	5,945
Ad-daliadau Benthyciadau yn ystod y Flwyddyn	1,236	1,236	0
Asedau Hawl Defnydd (prydlesau) wedi'i ddwyn ymlaen i'r Fantolen	0	1,715	1,715
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI)	(1,743)	(1,710)	33
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI) – Asedau Hawl Defnydd	0	(327)	(327)
Balans Terfynol	22,836	30,202	7,366

4.5. Mae cyfnod aeddfedu a chyfradd gyfartalog benthyciadau presennol wedi'u nodi yn Nhabl 6 isod:-

Tabl 6
Cyfnod Aeddfedu Cyfartalog a Chyfradd Llog Cyfartalog Benthyciadau Dyledus

	31 Mawrth 2025		31 Mawrth 2024	
	Cyfnod Aeddfedu Cyfartalog	Cyfradd Llog Cyfartalog	Cyfnod Aeddfedu Cyfartalog	Cyfradd Llog Cyfartalog
BBGC Aeddfedu	19.21 Mlynedd	5.1%	19.33 Mlynedd	5.2%
BBGC Blwydd-dal	5.37 Mlynedd	9.4%	6.37 Mlynedd	9.4%
Salix	5.50 Mlynedd	0.0%	5.57 Mlynedd	0.0%

5. BUDDSODDIADAU

5.1. Wrth i falansau arian parod gael eu defnyddio i gyllido gwariant cyfalaf, mae'r symiau sydd ar gael i'w buddsoddi yn lleihau dros gyfnod o amser. Ar ddechrau'r flwyddyn ariannol, roedd gan y Cyngor £15m mewn buddsoddiadau tymor sefydlog, £16.4m mewn cyfrifon galw a £0.27m mewn cyfrifon cyfredol, sef buddsoddiadau arian parod gwerth cyfanswm o £31.67m.

- 5.2. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, roedd gwerth y buddsoddiadau arian parod wedi gostwng i £13.174m, £7m mewn buddsoddiadau tymor sefydlog, £5.96m mewn cyfrifon galw a £0.214m mewn cyfrifon cyfredol.
- 5.3. Ceir dadansoddiad o'r buddsoddiadau fesul chwarter a fesul gwrthbarti yn Atodiad 5 a 6.
- 5.4. Ar gyfartaledd, cafodd £14.589m ei fuddsoddi mewn buddsoddiadau tymor sefydlog yn ystod 2024/25, gyda chyfradd elw cyfartalog o 5.05%. Mewn cymhariaeth, yn 2023/24, cafodd £15m ei fuddsoddi ar gyfartaledd gyda chyfradd elw cyfartalog o 5.18%.
- 5.5. Yn 2024/25, cafodd £22.175m ei gadw mewn cyfrifon galw ar gyfartaledd, gyda chyfradd elw cyfartalog o 3.88%. Mewn cymhariaeth, £16.602m oedd y balans cyfartalog yn 2023/24, gyda chyfradd elw cyfartalog o 4.11%.
- 5.6. Fe wnaeth y buddsoddiadau mewn buddsoddiadau tymor sefydlog, cyfrifon galw a chyfrifon cyfredol gynhyrchu £1.55m o log. Ar ôl trosglwyddo llog i ddeiliaid bondiau a mân ymddiriedolaethau, cynhyrchodd y buddsoddiadau £866k o log ar gyfer y gronfa gyffredinol, o'i gymharu â chyllideb o £670k, £382k ar gyfer y CRT, o'i gymharu â chyllideb o £400k, a £212k ar gyfer ysgolion.

6. CYDYMFFURFIAETH Â'R STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS

- 6.1. Cafodd y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blyneddol ar gyfer 2024/25 ei chymeradwyo gan y Cyngor ar 7 Mawrth 2024 ac mae'n nodi nifer o egwyddorion. Mae perfformiad y Cyngor yn erbyn yr egwyddorion hyn wedi'i nodi isod.

6.2. Strategaeth Fenthycia (Paragraff 8.1 ac 8.2 yn Natganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (DSRhT) 2024/25)

Mae'r Cyngor wedi dilyn strategaeth o ddefnyddio arian parod wrth gefn i gyllido gwariant cyfalaf (benthycia mewnol) ac mae'n mynd allan i fenthycia dim ond pan fo balansau arian parod yn rhy isel, pan fo cynnydd cyflym mewn cyfraddau llog yn cael ei ragweld ar adeg y benthyciad, neu pan fo'r cyfraddau benthycia'n is na'r cyfraddau llog.

Yn ystod 2024/25, derbyniwyd benthyciad terfynol o £908k, cytunwyd yn flaenorol gan Salix. Ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau allanol eraill, a glynwyd wrth y polisi o ddefnyddio balansau arian parod i gyllido gwariant cyfalaf. Rhagwelir y bydd cyfraddau llog yn gostwng yn ystod 2025/26 a 2026/27 ac, felly, mae'n well aros cyhyd ag y bo modd cyn cymryd unrhyw fenthyciadau allanol.

6.3. Benthycia Cyn Bod Angen (Paragraff 8.3 yn DSRhT 2024/25)

Mae'r strategaeth yn glir na fydd y Cyngor yn benthycia cyn bod angen oni bai bod hynny'n sicrhau gwerth am arian, a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch cyllid o'r fath. Ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau yn ystod 2024/25.

6.4. Aildrefnu Dyledion (Paragraff 8.4 yn DSRhT 2024/25)

Gellir ystyried aildrefnu dyledion dim ond os oes arian parod dros ben ar gael i hwyluso unrhyw ad-daliad ac os yw'r aildrefnu'n ail-gydbwyso'r portffolio ac os yw'r premiwm sy'n daladwy yn is na'r arbediad llog a wneir.

Ni chafodd unrhyw ddyledion eu haildrefnu yn ystod 2024/25 gan nad oes unrhyw frys mawr i ail-gydbwyso'r portffolio ac mae'r gost ad-dalu cynamserol yn dal i olygu nad yw'n werth aildrefnu.

6.5. Gwrthbartion Benthycia (Paragraff 8.5 yn DSRhT 2024/25)

Mae'r strategaeth yn nodi mai'r BBGC fydd yn parhau fel prif ffynhonnell fenthycia'r Cyngor, ond y gellir ystyried benthycia gan sefydliad eraill.

Yn ystod y flwyddyn, ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau allanol.

6.6. Blaenoriaethau Buddsoddi (Paragraff 10.2.1 yn DSRhT ys 2024/25)

Mae'r strategaeth yn nodi y bydd y Cyngor yn blaenoriaethu ei fuddsoddiadau yn ôl diogelwch, hylifedd, elw, h.y. mae'r Cyngor yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch y buddsoddiad uwchlaw bob dim arall, yna'n sicrhau bod y buddsoddiad yn ei alluogi i gael gafael ar ryw faint o arian parod yn syth ac yna'n ystyried yr elw yn olaf.

Yn ystod y flwyddyn, roedd yr egwyddorion buddsoddi hyn yn weithredol ac roedd pob buddsoddiad yn unol â'r egwyddorion hyn.

6.7. Gwrthbartion Buddsoddi (Paragraff 10.2 - 10.4 yn DSRhT 2024/25)

Mae'r strategaeth yn nodi nifer o feini prawf yn gysylltiedig â gwrthbartion buddsoddi, yn cynnwys graddfa credyd pob sefydliad, yr uchafswm y gellir ei fuddsoddi gydag un sefydliad, hyd y buddsoddiadau a'r gwledydd cymeradwy.

Yn ystod y flwyddyn, glynydd wrth bob un o'r meini prawf yma.

7. DANGOSYDDION DARBODUS

- 7.1.** Yn ogystal â'r egwyddorion sydd wedi'u nodi uchod, mae'r Strategaeth hefyd yn cynnwys nifer o ddangosyddion darbodus a therfynau awdurdodedig. Pwrpas y dangosyddion hyn yw rheoli gwariant cyfalaf a faint sy'n rhaid ei fenthyci i gyllido'r gwariant hwn a mesur pa mor fforddiadwy yw'r costau refeniw'n gysylltiedig ag unrhyw fenthyciad. Mae Tabl 7 isod yn nodi'r perfformiad gwirioneddol ar gyfer 2024/25, o'i gymharu â'r amcangyfrif yn y strategaeth wreiddiol:-

Tabl 7
Dangosyddion Darbodus 2024/25

DANGOSYDDION PERFFORMIAD				
Grŵp Dangosyddion	Disgrifiad	Datganiad Strategaeth rheoli'r Trysorlys 2024/25	Sefyllfa Amcangyfrifedig ar ddiwedd Ch 4	
Fforddiadwyaeth	Cymhareb costau cyllido i ffrwd referniw net – Cronfa Gyffredinol	3.12%	2.62%	
	Cymhareb costau cyllido i ffrwd referniw net – Cyfrif Refeniw Tai (CRT)	10.38%	5.43%	
Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)	Cronfa'r Cyngor a CRT	£171.991m	£152.285m	
TERFYNAU AWDURDODEDIG				
Doethineb	Rhaid i'r ddyled gros fod yn llai na'r GCC ynghyd ag unrhyw GCC ychwanegol yn y ddwy flynedd nesa	<£198.521m	£122.082m	
Dyled Allanol	Terfyn Awdurdodedig	<£198.521m	£122.082m	
	Ffin Weithredol	<£193.521m	£122.082m	
Aeddfedrwydd Dyled	Llai na 12 mis	<20% o gyfanswm y ddyled = £24.235m	£0.046m	0.04%
	12 mis ac o fewn 24 mis	<20% o gyfanswm y ddyled = £24.235m	£1.427m	1.18%
	24 mis ac o fewn 5 mlynedd	<50% o gyfanswm y ddyled = £60.587m	£5.813m	4.80%
	5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	<75% o gyfanswm y ddyled = £84.822m	£13.851	11.35%
	10 mlynedd ac uwch	100% = £121.175m	£122.082m	100.00%

7.2. Mae'r tabl uchod yn cadarnhau cydymffurfiaeth â'r holl ddangosyddion a therfynau awdurdodedig sydd wedi'u nodi yn y strategaeth.

8. 2025/26 A THU HWNT

8.1. Mae Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (DSRhT) 2025/26 (a gymeradwywyd gan y Cyngor ar 6 Mawrth 2025) yn nodi'r rhagolygon a'r strategaeth ar gyfer y flwyddyn i ddod.

8.2. Yn seiliedig ar y sefyllfa bresennol, rhagwelir y bydd balansau arian parod y Cyngor yn gostwng ac y bydd yn rhaid iddo ddychwelyd y £10m y mae wedi'i fuddsoddi mewn buddsoddiadau tymor sefydlog i'w falansau arian parod hylif wrth i'r buddsoddiadau hynny aeddfedu yn ystod yr haf fel bod ganddo ddigon o falansau arian parod tan Hydref 2025. Ar yr adeg honno, bydd rhaid i ran o'r benthyciadau mewnol cyfredol gael eu hallanoli a bydd rhaid cymryd benthyciadau pellach tuag at ddiwedd blwyddyn ariannol 2025/26. Bydd rhaid benthg cyfanswm o £20m i gynnal balansau arian parod hylif digonol yn ystod 2025/26.

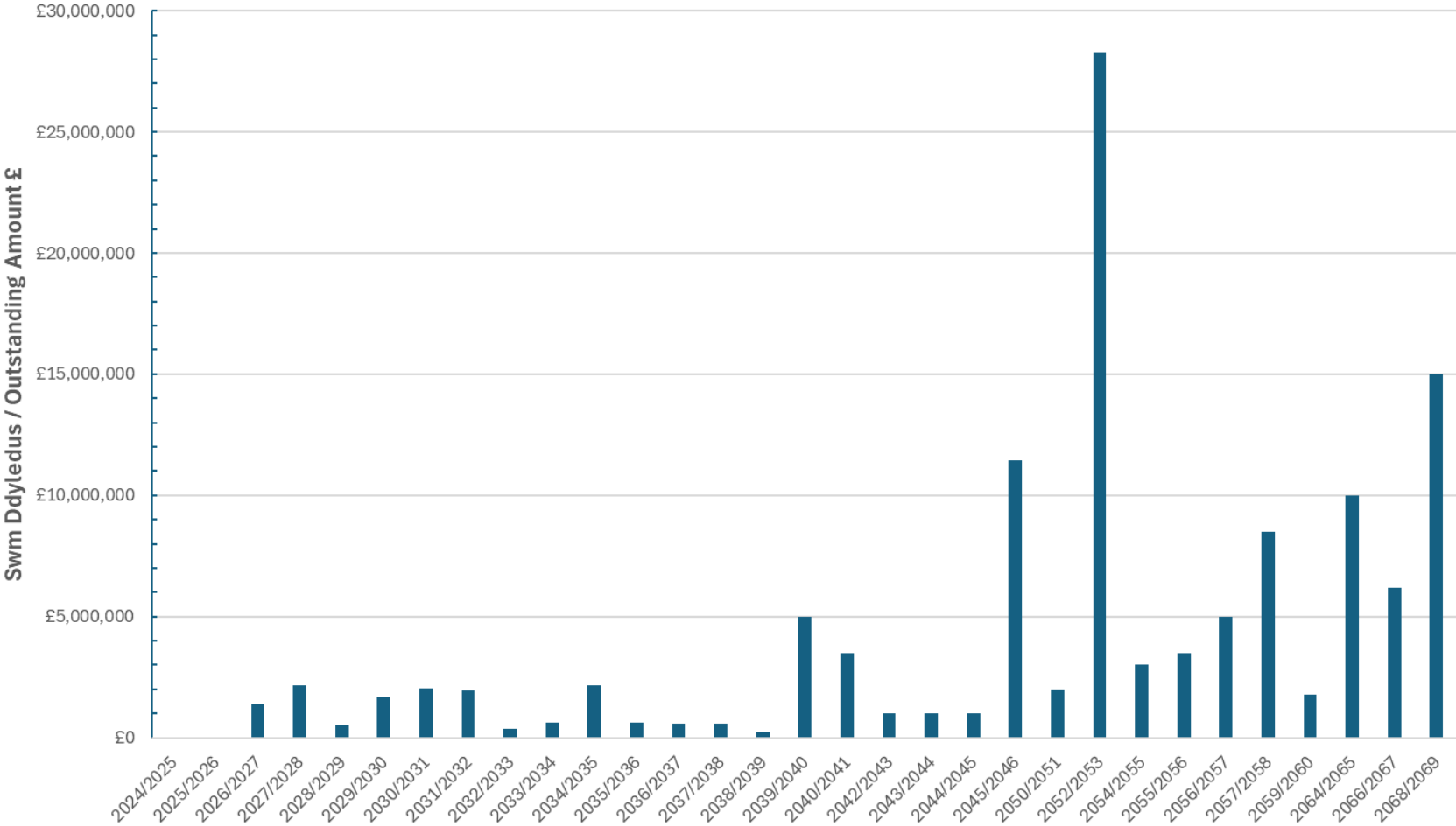
8.3. Ac eithrio benthyciadau blwydd-dal a benthyciadau Salix, nid oes unrhyw fenthyciadau tymor sefydlog yn ddyledus yn 2025/26. Mae 2 fenthyciad, gwerth cyfanswm o £1.381m, yn ddyledus yn 2026/27, ac mae 3 benthyciad pellach, gwerth cyfanswm o £2.165m, yn ddyledus yn 2027/28.

- 8.4.** Disgwylir i Gyfradd Sylfaenol Banc Lloegr barhau i ostwng yn ystod 2025/26, cyn sefydlogi i tua 3% ganol 2026.

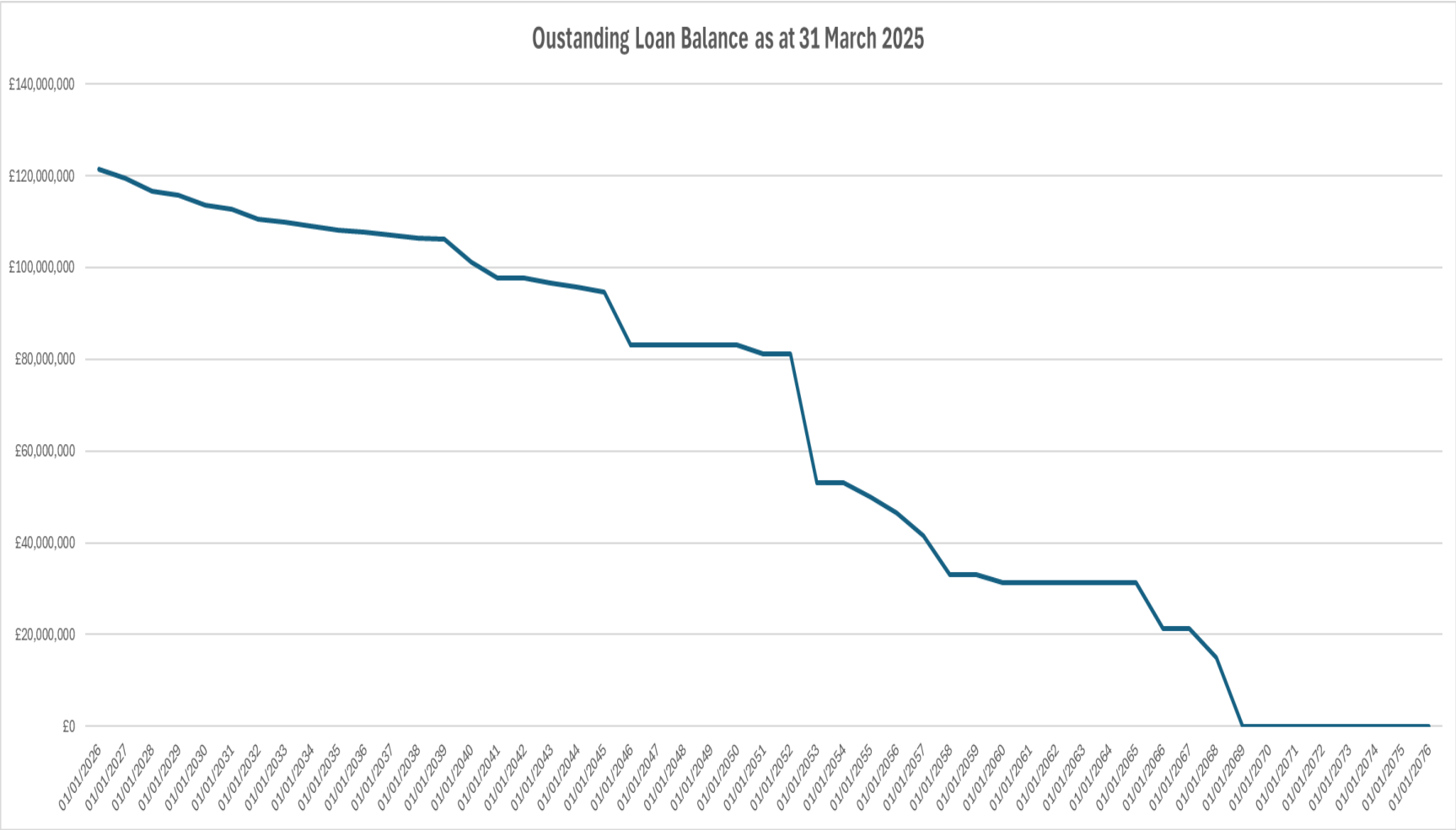
9. CASGLIADAU

- 9.1.** Roedd perfformiad Rheoli'r Trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn yn unol â'r strategaeth o fuddsoddiadau risg isel, enillion isel a dull benthyca a gynlluniwyd i leihau taliadau llog cymaint â phosib.
- 9.2.** Mae'r perfformiad yn erbyn y Dangosyddion Darbodus a osodwyd gan y Cyngor yn dangos bod gweithgareddau Rheoli'r Trysorlys y Cyngor yn cael eu cynnal mewn ffordd reoledig sy'n sicrhau diogelwch ariannol y Cyngor ac nad ydynt yn rhoi'r Cyngor mewn unrhyw berygl ariannol sylweddol o ran benthyca anfforddiadwy neu ormodol.
- 9.3.** Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys y Cyngor, a'i berfformiad yn erbyn y strategaeth, yn ystyried y ffactorau economaidd allanol ac mae'n cael ei hadolygu'n gyson i sicrhau mai hon yw'r strategaeth fwyaf priodol wrth symud ymlaen.

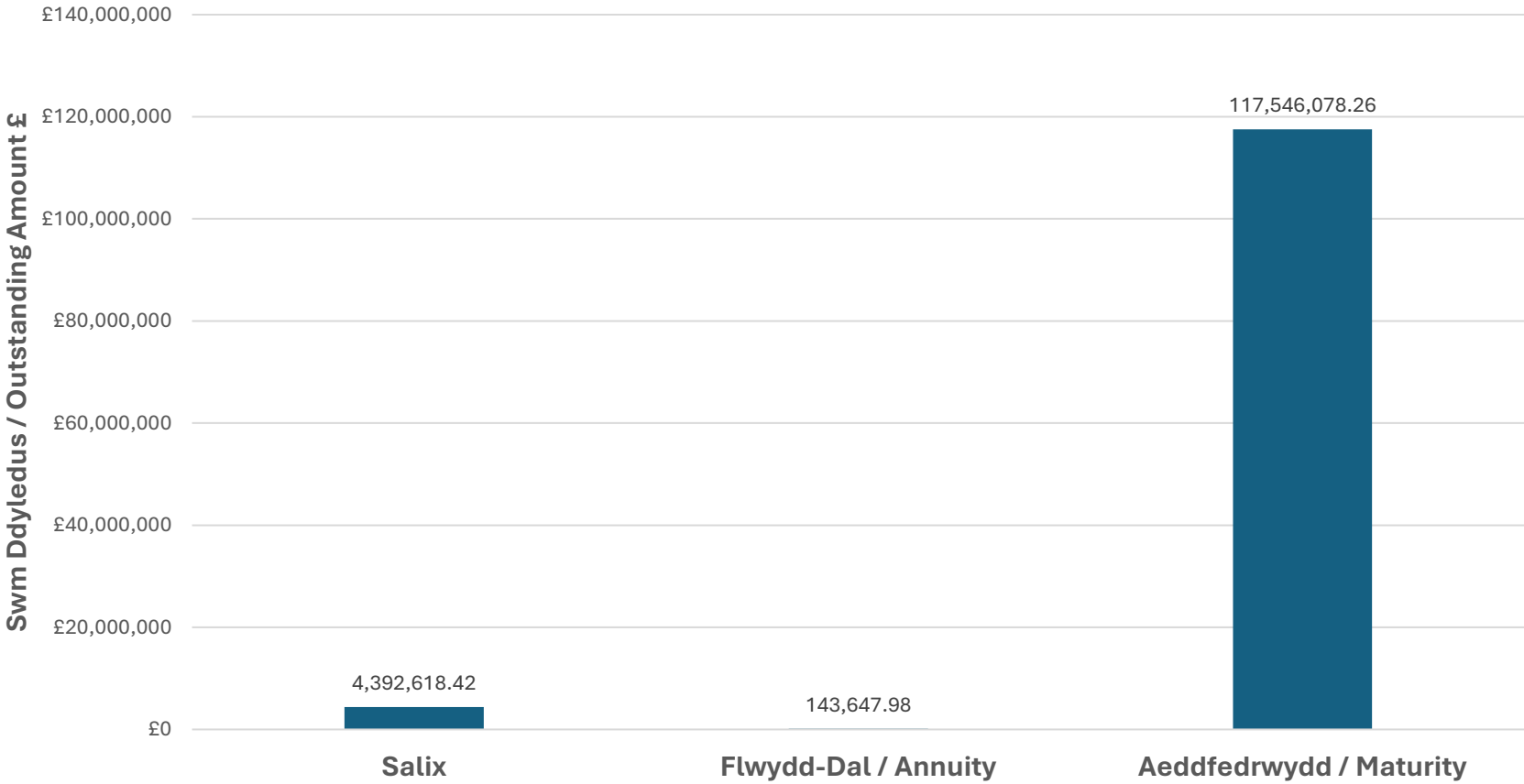
Cyfanswm Benthyciadau yn Ddyledus ar 31 Mawrth 2025 fesul Blwyddyn Ad-Dalu
Total Loans Outstanding as at 31 March 2025 By Repayment Year

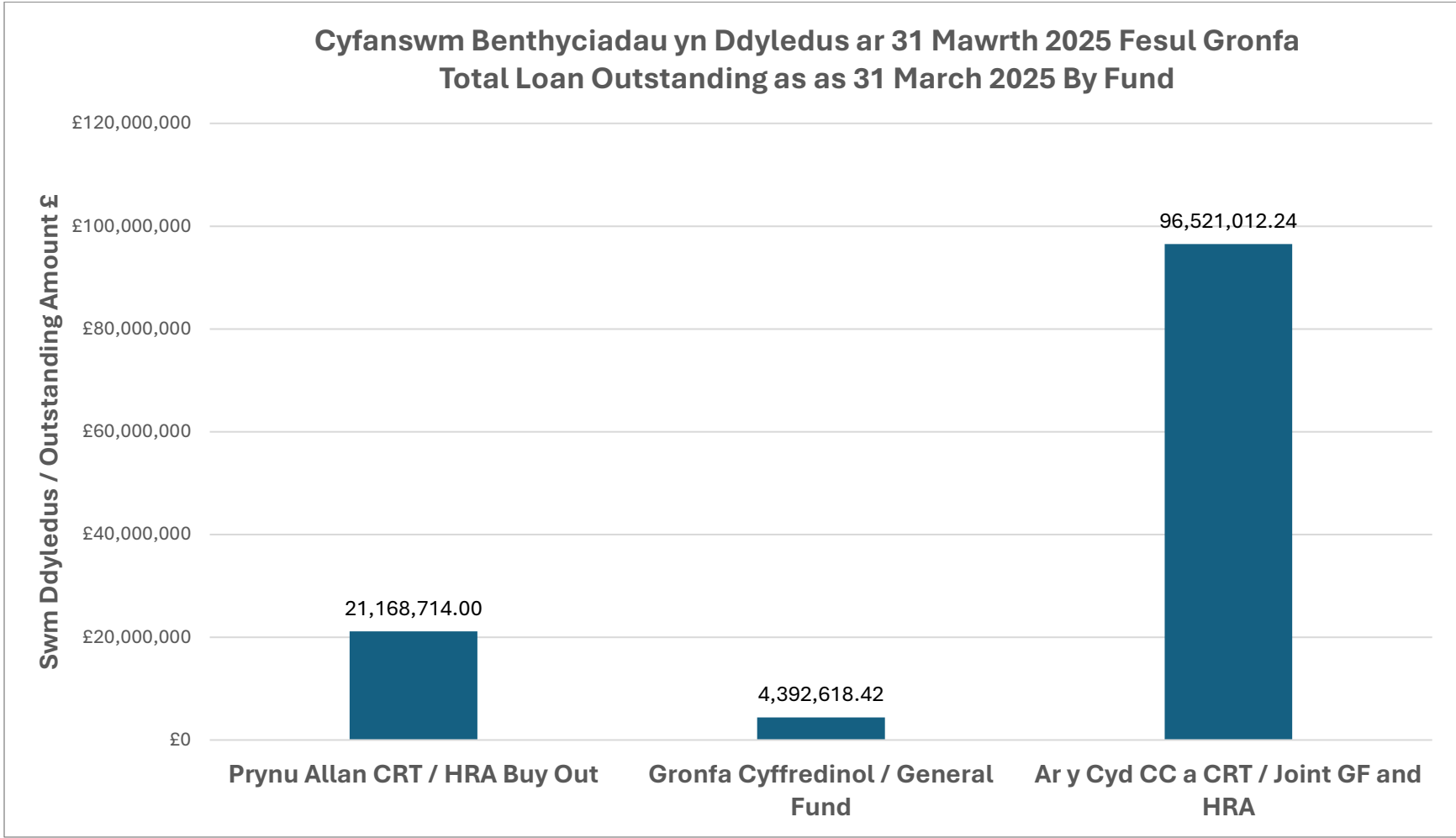

Balans Benthyciadau Dyledus ar 31 Mawrth 2025

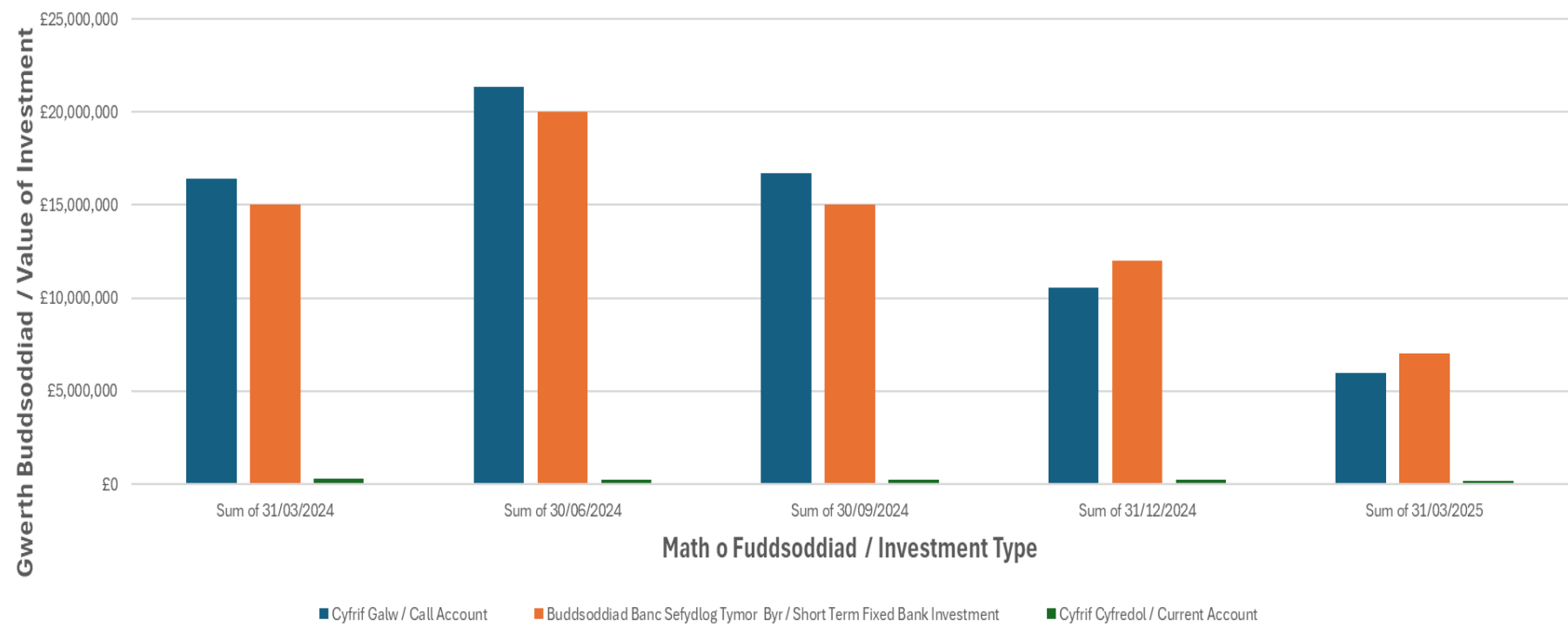

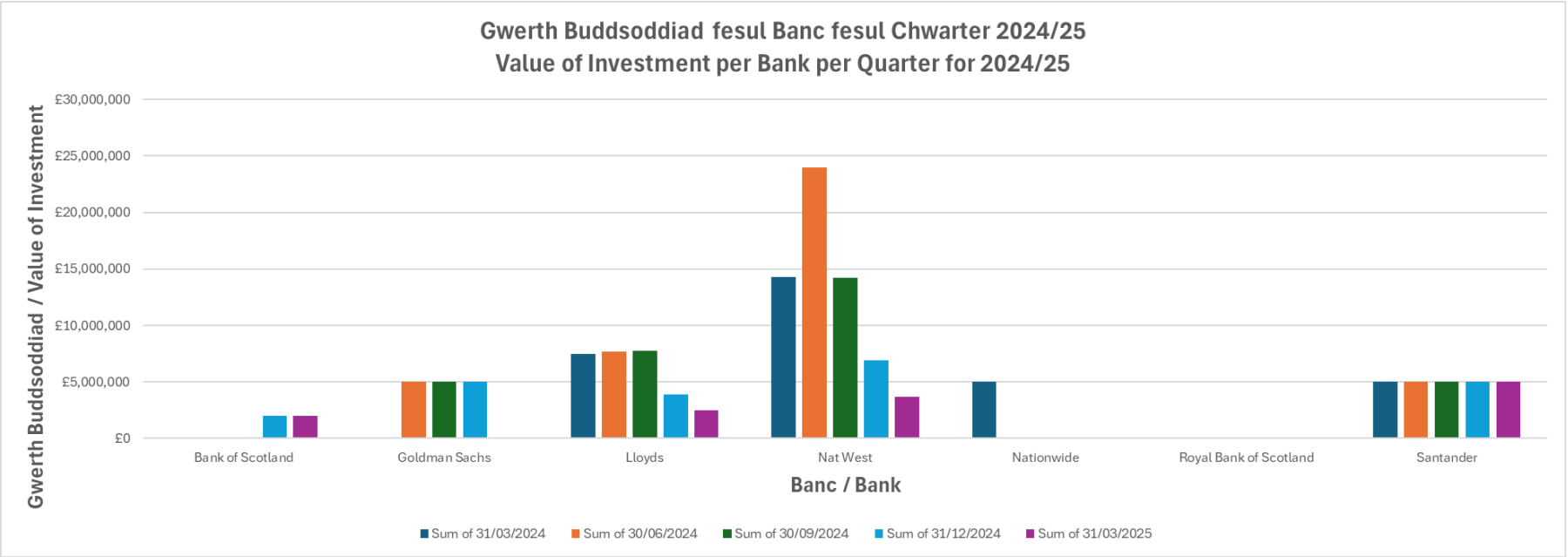
Cyfanswm Benthyciadau yn Ddyledus ar 31 Mawrth 2025 fesul Math o Fenthyciad
Total Loan Outstanding as as 31 March 2025 By Loan Type

Gwerth Buddsoddiadau 2024/25 fesul Fath o Fuddsoddiad ar Diwedd Pob Chwarter 2024/25
Value of 2024/25 Investments By Investment Type at End of Each Quarter

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	17 GORFFENNAF 2025
Pwnc:	CYFRIFON TERFYNNOL DRAFFT 2024/25 A DEFNYDD O GRONFEYDD WRTH GEFN A BALANSAU
Deilydd Portffolio:	ROBIN WILLIAMS – DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO - CYLLID
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES – CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad:	MARC JONES – CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
Ffôn:	01248 762601
E-bost:	rmjfi@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol
A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau:	
Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr drafft ar gyfer 2024/25 a'r Fantolen ddrafft fel ag yr oeddent ar 31 Mawrth 2025. Darperir gwybodaeth fwy manwl am falansau cyffredinol y Cyngor a chronfeydd wrth gefn clustnodedig ac mae'r adroddiad yn cynnwys manylion am sut y bwriedir defnyddio'r cronfeydd wrth gefn a'r balansau yn 2025/26 ac yn y blynyddoedd dilynol. Mae'r adroddiad yn nodi lefel y balansau cyffredinol a chronfeydd wrth gefn clustnodedig sydd, ym marn broffesiynol Swyddog Adran 151 y Cyngor, y lefelau sydd eu hangen i gwrdd ag unrhyw risgiau ariannol sy'n wynebu'r Cyngor, i gwrdd ag unrhyw ymrwymïadau cyllido presennol ac mae'n ystyried unrhyw gyfyngiadau penodol o ran defnyddio'r cyllid, e.e. cyfyngiadau a osodir gan amodau grant. Gall lefel y risg a wynebwr gan y Cyngor newid a chedwir golwg ar lefelau'r balansau cyffredinol a'r cronfeydd wrth gefn clustnodedig dros y misoedd nesaf. Mae'n bwysig nodi nad yw'r ffigyrau hyn wedi cael eu harchwilio ac y gallent newid yn sgil yr archwiliad. Ar ôl cwblhau'r archwiliad, cyflwynir adroddiad ar y Datganiad Cyfrifon terfynol i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Cyngor llawn. Argymhellion:- 1. Bod y Pwyllgor Gwaith yn nodi'r prif ddatganiadau ariannol drafft (heb eu harchwilio) ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024/25. Cyhoeddir y Datganiad Cyfrifon Drafft llawn ar gyfer 2024/25 ar y ddolen a ganlyn:- <u>Datganiad o'r cyfrifon</u> 2. Bod y Pwyllgor Gwaith yn nodi sefyllfa balansau cyffredinol y Cyngor, sef £15.705m. 3. Bod y Pwyllgor Gwaith yn nodi balans y cronfeydd wrth gefn clustnodedig, sef £18.295m, a'i fod yn cymeradwyo creu £1.958m o gronfeydd wrth gefn clustnodedig newydd. 4. Bod y Pwyllgor Gwaith yn cymeradwyo, yn ffurfiol, trosglwyddo £0.94m o gronfeydd wrth gefn clustnodedig yn ôl i Falansau Cyffredinol y Cyngor. 5. Bod y Pwyllgor Gwaith yn nodi balans cronfeydd wrth gefn ysgolion, sef £5.074m. 6. Bod y Pwyllgor Gwaith yn nodi balans cronfa wrth gefn y CRT, sef £7.978m.	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Nid oes unrhyw opsiynau eraill ar gael i'r Pwyllgor Gwaith.	

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?		
Mae defnyddio cronfeydd wrth gefn a balansau wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith, yn unol a phenderfyniad y Cyngor ynghylch cyllideb referniw a chyfalaf y Cyngor ar 29 Chwefror 2024.		
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi		
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Cynlluniwyd y defnydd arfaethedig o gronfeydd wrth gefn a balansau i fynd i'r afael â rhai o'r risgiau a'r materion sy'n wynebu'r Cyngor ar hyn o bryd. Bydd hyn yn caniatáu i'r Cyngor ymgymryd â phrosiectau fydd yn ei gynorthwyo i gwrdd ag anghenion hirdymor yr Ynys a'i phreswylwyr.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaeth ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Ydi – bydd nodi cyllid i liniaru risgiau yn y dyfodol yn sicrhau bod risgiau'n cael eu rheoli'n well a gallai leihau costau yn y dyfodol.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini sy'n cael eu heffeithio'n uniongyrchol gan y penderfyniad? Esboniwch sut.	Amherthnasol
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a amddiffynnir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Nid yw'r penderfyniad y gofynnir amdano yn yr adroddiad hwn yn cael effaith uniongyrchol ar y grwpiau hynny sy'n cael eu gwarchod o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Byddai unrhyw gynlluniau i ddefnyddio'r cyllid yn ystyried yr effaith ar y grwpiau hyn cyn gwneud penderfyniad terfynol i fwrw ymlaen ag unrhyw brosiect.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rheini sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Nid yw'r penderfyniad y gofynnir amdano yn yr adroddiad hwn yn cael effaith uniongyrchol ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol. Byddai unrhyw gynlluniau i ddefnyddio'r cyllid yn ystyried yr effaith ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol cyn gwneud penderfyniad terfynol i fwrw ymlaen ag unrhyw brosiect.
7	Nodwch unrhyw effeithiau y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Dim effaith ar yr iaith Gymraeg.

E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Mae'r Prif Weithredwr a'r TA wedi ystyried yr adroddiad cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor. Ymgorfforwyd sylwadau aelodau'r TA yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Swyddog Adran 151 (gorfodol)	Y Swyddog Adran 151 a staff y Tîm Cyllid oedd yn gyfrifol am ddrafftio'r cyfrifon a'r adroddiad hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r TA ac mae unrhyw sylwadau wedi cael eu hystyried, ynghyd â holl sylwadau aelodau'r TA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Nid yw'r materion yn yr adroddiad hwn yn effeithio ar unrhyw faterion Adnoddau Dynol.
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol
7	Sgriwtini	Trafodwyd yr alldro ariannol drafft a'r balansau mewn cyfarfod o'r Panel Sgriwtini Cyllid a gynhaliwyd ar 10 Gorffennaf 2025. Ystyriwyd y datganiad cyfrifon drafft gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 16 Gorffennaf 2025.
8	Aelodau Lleol	Amherthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	Amherthnasol
F - Atodiadau		
Atodiad 1 – Adroddiad ar y prif ddatganiadau ariannol, balansau cyffredinol a chronfeydd wrth gefn clustnodedig Atodiad 2 – Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Drafft 2024/25 Atodiad 3 – Mantolen Ddrafft fel ar 31 Mawrth 2025 Atodiad 4 – Datganiad ar y Symudiad yn y Cronfeydd Wrth Gefn 2024/25 Atodiad 5 – Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig fel ar 31 Mawrth 2025		
FF – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Dim		

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r prif ddatganiadau ariannol drafft ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25 ac mae'n cyflwyno crynodeb o falansau cyffredinol, cronfeydd wrth gefn clustnodedig, balansau ysgolion a chronfa CRT y Cyngor.
- 1.2. Mae'r adroddiad hefyd yn nodi a yw Swyddog Adran 151 y Cyngor o'r farn bod y cronfeydd yn ddigonol a ph'un a ydynt yn darparu digon o wytnwch ariannol i'r Cyngor a digon o arian wrth gefn i fynd i'r afael ag unrhyw risgiau ariannol fydd y Cyngor yn eu hwynebu yn y dyfodol.

2. CEFNDIR

- 2.1. Mae Rheoliad 10 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, fel y'u diwygiwyd gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) (Diwygio) 2018, yn nodi bod rhaid i'r swyddog ariannol cyfrifol lofnodi a dyddio'r datganiad cyfrifon drafft a thystio ei fod yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Cyngor erbyn dim hwyrach na 31 Mai yn union ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'n rhaid i'r Cyngor, wedyn, gymeradwyo a chyhoeddi ei ddatganiadau ariannol wedi'u harchwilio erbyn 31 Gorffennaf yn union ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol.
- 2.2. Oherwydd nifer o resymau, gan gynnwys oedi wrth gwblhau archwiliadau ledled Cymru yn ystod y blynyddoedd yn dilyn y pandemig a phroblemau cyfrifo technegol oedd yn gofyn am ganllawiau a mewnbwn archwilio ychwanegol, mae Llywodraeth Cymru (LIC) ac Archwilio Cymru wedi cydnabod nad oes modd cyflawni'r amserlen statudol ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25. Yr amserlen a awgrymir yw bod y datganiad cyfrifon drafft yn cael ei baratoi erbyn 30 Mehefin 2025 a bod y cyfrifon terfynol wedi'u harchwilio'n cael eu cyhoeddi erbyn 31 Hydref 2025. Mae diwygio'r terfynau amser statudol ar gyfer blynyddoedd i ddod yn cael ei ystyried hefyd. Mae'r Cyngor wedi cyhoeddi'r hysbysiad statudol i hysbysu pawb sydd â diddordeb na fydd y Cyngor yn cydymffurfio â'r terfynau amser statudol a nodir ym mharagraff 2.1 uchod.

3. DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR DRAFFT 2024/25

- 3.1. Caiff y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (CIES) ei gyflwyno yn Atodiad 2.
- 3.2. Mae'r datganiad yn crynhoi'r gost o ddarparu gwasanaethau yn 2024/25, yn unol â'r gofynion cyfrifo statudol, ac mae'n cynnwys Cronfa'r Cyngor a'r Cyfrif Refeniw Tai (CRT) mewn un datganiad ariannol. Mae'r CIES yn cynnwys costau cyfrifo statudol, megis dibrisiant ac addasiadau ar gyfer pensiwn, na chodir amdanynt yn erbyn y Dreth Gyngor ac, o'r herwydd, maent yn cael eu gwyrddroi cyn penderfynu ar y sefyllfa derfynol mewn perthynas â balansau cyffredinol, cronfeydd wrth gefn clustnodedig, balans cyfrif y CRT a balansau ysgolion. O ganlyniad, nid oes modd, tynnu cymhariaeth uniongyrchol rhwng y CIES a'r adroddiadau alldro a gyflwynir i'r Pwyllgor Gwaith fel rhan o agenda y cyfarfod hwn.
- 3.3. Mae'r CIES yn dangos fod cost net y gwasanaethau yn £173.726m, ac roedd gwarged o £38.568m ar ddarparu gwasanaethau. Yna, gwneir addasiadau ar gyfer ailbrisio asedau ac ail-fesur y rhwymedigaethau pensiwn, a rhydd hynny warged net terfynol o £45.117m ar gyfer y flwyddyn. Yna, gwneir addasiadau, fel y dangosir yn Nhabl 1 isod, i benderfynu ar y symudiad i gronfeydd wrth gefn a balansau. Manylir ar yr addasiadau hyn yn nodyn 6 yn y Datganiad Cyfrifon drafft.

Tabl 1
Cysoni'r CIES gyda'r Cyfraniad (i) neu o Gronfeydd Wrth Gefn a Balansau ar gyfer 2024/25

	£'000	£'000
Cyfanswm Cost (Gwarged) yn unol â'r CIES		(45,117)
Gwyrdroi'r cofnodion cyfrifo mewn perthynas ag Ailbrisio Asedau ac Ail-fesur y Gronfa Bensiwn	6,549	
Addasiad rhwng y Sail Gyfrifo a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau	34,827	
		41,376
Cyfraniad (i) / o Gronfeydd Wrth Gefn a Balansau Defnyddiadwy		(3,741)

3.4. Mae Tabl 2, isod, yn dangos y symudiadau yng nghronfeydd wrth gefn a balansau'r Cyngor:-

Tabl 2
Crynodeb o Symudiadau yng Nghronfeydd Wrth Gefn a Balansau'r Cyngor fel ag yr oeddent ar 31 Mawrth 2025

	Cronfa wrth gefn Gyffredinol Cronfa'r Cyngor	Cronfeydd wrth gefn Clustnodedig Cronfa'r Cyngor	Cronfeydd wrth gefn Ysgolion	Cronfa wrth gefn Derbyniadau Cyfalaf	Cronfa wrth gefn Grantiau Cyfalaf heb eu Cymhwysu	Cronfeydd wrth gefn BUEGC	Cronfa wrth gefn y Cyfrif Refeniw Tai (CRT)	Cronfa wrth gefn Derbyniadau Cyfalaf y Cyfrif Refeniw Tai (CRT)	Cyfanswm Cronfeydd wrth gefn Defnyddiadwy
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000		£'000
Balans Agoriadol ar 1 Ebrill 2024	(15,605)	(16,517)	(5,577)	(2,390)	(464)	(587)	(8,189)	(509)	(49,838)
Gor / (Tan) Variant Net 2024/25	(3,873)	-	-	-	-	-	211	-	(3,662)
Balans ar ôl Gor / (Tan) Variant	(19,478)	(16,517)	(5,577)	(2,390)	(464)	(587)	(7,978)	(509)	(53,500)
Trosglwyddiadau Net o / (i) Cronfeydd wrth gefn ar gyfer Cyllid a Gymeradwywyd	1,313	(1,778)	503	(226)	(74)	(326)	-	509	(79)
Balans Cau ar 31 Mawrth 2025	(18,165)	(18,295)	(5,074)	(2,616)	(538)	(913)	(7,978)	-	(53,579)

Mae Cyfrifon y Cyngor hefyd yn cynnwys £913k mewn perthynas a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (BUEGC). Y ffigwr yma yw cyfran y Cyngor o'r cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy, a delir gan Gyngor Gwynedd fel yr awdurdod arwain ar gyfer Aelodau'r Bwrdd.

4. MANTOLEN DDRAFFT FEL AG YR OEDD AR 31 MAWRTH 2025

4.1. Mae'r fantolen ddrafft fel ag yr oedd ar 31 Mawrth 2025 i'w gweld yn Atodiad 3.

Bu cynnydd o £45.117m yng ngwerth net asedau'r Cyngor, o £441.573m y llynedd, i £486.690m ar 31 Mawrth 2025. Bu cynnydd o £47.475m yng ngwerth asedau tymor hir y Cyngor, o ganlyniad i wariant cyfalaf ar eiddo, offer a chyfarpar y Cyngor ac ailbrisio asedau cyfredol. Mae gwerth asedau cyfredol y Cyngor wedi disgyn ychydig i £83.655m, cwmpo o £0.123m o'r flwyddyn flaenorol.

4.2. Roedd cynnydd o £5.809m yn y rhwymedigaethau cyfredol, i £60.254m sydd o ganlyniad i £42.349m credydwy'r tymor byr a grantiau tymor byr a dderbyniwyd o flaen llaw o £14.453m. Mae rhwymedigaethau tymor hir wedi lleihau, o £139.735m i £136.161m.

- 4.3. Er bod prisiad actiwariaid yn asesu gwerth y Gronfa Bensiwn fel gwarged o £139.086m, mae rheolau cyfrifo (IFRIC 14) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ostwng gwerth yr ased pensiwn oherwydd ni all y Cyngor gael mynediad i werth yr ased. O ganlyniad, mae diffyg o £9.259m yng ngwerth cario cronfa arian wrth gefn pensiynau, sy'n £1.263m yn is na 2023/24.

5. BALANS Y GRONFA GYFFREDINOL

- 5.1. Balans y Gronfa Gyffredinol (cyn ei harchwilio) ar 31 Mawrth 2025 yw £15.605m, ac mae hyn yn cyfateb i 8.52% o gyllideb gwariant refeniw net 2024/25, ond dylid nodi y gallai'r ffigwr hwn newid ar ôl yr archwiliad. Defnyddiodd y Cyngor £4.425m o'r gronfa wrth gefn yma fel cyllid ar gyfer cyllideb 2024/25, gan ostwng y balans net sydd ar gael i £11.180m, sef 6.07% o gyllideb refeniw net 2024/25. Dangosir y symudiad yn Nhabl 3, isod:-

Tabl 3
Symudiad yn y Balansau Cyffredinol yn ystod 2024/25

	£'m	£'m
Balans Agoriadol ar 1 Ebrill 2024		15.605
Cyllid ar gyfer Cyllideb Refeniw 2024/25		(4.425)
Balans ar gael ar 1 Ebrill 2024		11.180
Trosglwyddiadau o Gronfeydd wrth gefn Clustnodedig	0.094	
Trosglwyddiadau Eraill i Mewn / (Allan)	3.617	
Gwariant a Gyllidir o'r Balansau Cyffredinol	-0.600	
Trosglwyddiadau Net i Mewn / (Allan) yn ystod y Flwyddyn		3.111
Gwarged ar Gyllideb Refeniw 2024/25		3.873
Balans ar 31 Mawrth 2025		18.164
Cyllid ar gyfer Cyllideb Refeniw 2025/26		(2.459)
Balans ar gael ar 1 Ebrill 2025		15.705

- 5.2. Roedd y Cyngor wedi cymeradwyo argymhelliad y Swyddog Adran 151 y dylai'r Cyngor sicrhau fod balans y gronfa hon yn cyfateb i o leiaf 5% o'r gyllideb gwariant refeniw net ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Ar sail yr argymhelliad hwn, mae angen balans o £9.75m o leiaf, felly, mae gan y Cyngor £5.95m o falansau uwchlaw'r isafswm hwn.
- 5.3. Ar sail y wybodaeth bresennol, ymddengys bod sefyllfa cyllido 2026/27 yn ansicr iawn, gyda chostau, oherwydd chwyddiant a phwysau o ran y galw, yn uwch na'r cynnydd mewn cyllid. Mae'r gwarged yma yn y balansau cyffredinol, uwch ben y lefel isaf sy'n cael ei hargymell, yn golygu y gallai'r Cyngor ddefnyddio ei falansau cyffredinol yn 2026/27 i ychwanegu at gyllid o grantiau Llywodraeth Cymru a'r Dreth Gyngor.

6. CRONFEYDD WRTH GEFN CLUSTNODEDIG

- 6.1. Mae gan y Cyngor Gronfeydd Wrth Gefn clustnodedig er mwyn lliniaru risgiau posib yn y dyfodol, cwrdd â chynnydd yn y galw am rai gwasanaethau, cyllido prosiectau cyfalaf yn y dyfodol, cyllido gwelliannau mewn prosesau busnes a darparu gwasanaethau, nad ydynt yn cael eu cyllido yn y gyllideb refeniw flynyddol, ac i ddal grantiau a dderbyniwyd ond sydd heb eu gwario, ynghyd â chyfraniadau eraill. Mae cadw cronfeydd wrth gefn clustnodedig yn rhan hanfodol o strategaeth ariannol y Cyngor er mwyn sicrhau bod ganddo ddigon o wydwnch ariannol i gwrdd ag unrhyw risgiau a heriau ariannol yn y dyfodol, ac mae'n caniatáu iddo fuddsoddi'n ychwanegol mewn asedau a gwasanaethau. Mae'r cronfeydd wrth gefn newydd a grëwyd yn ystod 2024/25 i'w gweld yn Nhabl 4, a gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo, yn ffurfiol, creu'r cronfeydd wrth gefn newydd hyn, gwerth £1.958m.

Tabl 4
Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig Newydd

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Cyfanswm y Gronfa wrth Gefn £	Rheswm dros Greu'r Gronfa Wrth Gefn	Pwrpas y Gronfa wrth Gefn
Gwarchod y Cyhoedd	Gweithwyr Asiantaeth - Safonau Bwyd	47,000	Gwariant a gynlluniwyd yn 2024/25 wedi'i ohirio tan 2025/26	I'w ddefnyddio i gyllido gweithwyr asiantaeth er mwyn mynd i'r afael â'r ôl-groniad gwaith o fewn y gwasanaeth.
Gwarchod y Cyhoedd	Lles Anifeiliaid	20,894	Tanwariant cronfa benodol	Cyllido costau yn gysylltiedig ag Achos Lles Anifeiliaid yn y dyfodol.
Eiddo	Cyflogau Eiddo wedi'u cyfalafu	82,613	Incwm ffioedd uwch na'r disgwyl	Lleihau'r risg o beidio â chyflawni targedau cyflogau wedi'u cyfalafu yn y dyfodol.
Datblygu Economaidd	Cronfa Wrth Gefn Datblygu Economaidd Llog Cronfa Ffyniant Gyffredin (SPF) a dderbyniwyd	185,167	Llog SPF a dderbyniwyd gan Cyngor Gwynedd	I'w ddefnyddio i gyllido prosiectau Datblygu Economaidd yn y dyfodol.
Hamdden	Atgyfeiriadau Ymarfer Corff	6,448	Tanwariant grant i'w ddwyn ymlaen	Mae dyfarniadau cyflog staff diweddar yn uwch na'r dyfarniad grant, a defnyddir y gronfa hon i gyllido'r gwahaniaeth.
Gwarchod y Cyhoedd	Arfau Ymosodol	39,883	Tanwariant grant i'w ddwyn ymlaen o 2024/25	Defnyddir yr arian ar gyfer beichiau gwaith yn y dyfodol yn gysylltiedig â'r Ddeddf Arfau Ymosodol.
Addysg	Grant Peri Pryder	72,904	Grant newydd i'w ddwyn ymlaen i 2025/26	Targedu ysgolion y nodwyd eu bod yn destun pryder, naill ai gan Estyn neu'r Awdurdod Lleol.
Plant	Cronfa Wrth Gefn Gwasanaeth Ieuenctid	52,000	Tanwariant y Gwasanaeth Ieuenctid i'w ddefnyddio yn 2025/26	Yn dilyn camau effeithiolrwydd / arbedion y Gwasanaeth Ieuenctid yn 2023/24, bydd y gronfa yn caniatáu i'r gwasanaeth barhau i gyflogi Gweithiwr Ieuenctid ychwanegol, gan ganolbwyntio ar alinio a datblygu'r ddarpariaeth a chanolbwyntio ar gyfranogiad ieuenctid a chymunedol a datblygu'r cynnig digidol ar gyfer pobl ifanc. Bydd y gronfa wrth gefn hefyd yn cyllido archwiliad llawn er mwyn paratoi ar gyfer fframwaith arolygu newydd Estyn ar gyfer gwasanaethau ieuenctid awdurdodau lleol.
Adnoddau	Cronfa Wrth Gefn Risg Dreth Gyngor	900,000	Cyllido Ad-daliadau Dreth Gyngor posib	Cyllido symiau mawr o ad-daliadau'r dreth gyngor posib yn 2025/26 o ganlyniad i apeliadau llwyddiannus gan weithredwyr llety hunanarlwyo yn erbyn penderfyniadau i'w cynnwys ar y gofrestr trethi busnes.
TG	Meddalwedd TGCh	78,603	Tanwariant grant i'w ddefnyddio yn 2025/26	Cyllid a dderbyniwyd i'w ddefnyddio i dalu costau trwyddedau meddalwedd TGCh yn 2025/26.
Gwarchod y Cyhoedd	Churchill House	471,992		Ym mis Rhagfyr 2024, sicraodd y Cyngor orchymyn llys er mwyn gwneud gwaith brys ar Churchill House. Defnyddir y gronfa wrth gefn hon i gyllido gwaith strwythurol sydd angen ei wneud i leihau'r risg i ddiogelwch y cyhoedd.
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN CLUSTNODEDIG NEWYDD		1,957,504		

6.2. Mae Atodiad 4 yn cynnwys manylion llawn am y cronfeydd wrth gefn clustnodedig ar 31 Mawrth 2025, ond maent yn cael eu crynhoi, yn ôl eu pwrpas, yn Nhabl 5, isod:-

Tabl 5
Crynodeb o Gronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig fel ar 31 Mawrth 2025

	Balans agoriadol ar 1 Ebrill 2024 £	Cyfraniadau I / (O) yn ystod 2024/25 £	Balans Cau ar 31 Mawrth 2025 £
Risgiau Corfforaethol a Gwasanaeth Parhaus	4,656,282	-927,812	3,728,470
Risgiau Corfforaethol a Gwasanaeth Penodol	853,942	1,100,929	1,954,871
Cyllido Gwariant Cyfalaf yn y Dyfodol	4,698,151	1,178,163	5,876,314
Gwella Prosesau Busnes	250,000	124,327	374,327
Cyllidebau Wrth Gefn heb eu Gwario ond y bydd eu hangen mewn blynyddoedd i ddod	1,312,372	-463,567	848,805
Cronfeydd Wrth Gefn wedi'u Cyfyngu sy'n dal Grantiau	1,767,761	439,939	2,207,700
Cronfeydd Wrth Gefn wedi'u Cyfyngu eraill	392,609	-84,712	307,897
Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig Eraill ar gyfer Prosiectau Penodol	2,586,164	410,878	2,997,042
Cronfeydd Wrth Gefn heb eu Cyfyngu sy'n dal Grantiau	-	-	-
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN CLUSTNODEDIG	16,517,281	1,778,145	18,295,426

7. CRONFA WRTH GEFN GRANTIAU CYFALAF HEB EU CYMHWYSO

7.1. Mae'r gronfa wrth gefn grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso yn dal unrhyw falans heb ei wario o'r grant cyfalaf cyffredinol. Nid yw hwn yn gronfa wrth gefn glustnodedig gan ei fod yn gronfa wrth gefn benodol i ddal cyllid cyfalaf, er y dylid nodi y darparir y grant heb unrhyw amodau, ac mae i fyny i'r Cyngor benderfynu pa brosiectau cyfalaf i'w cyllido o'r grant. Mae heb ei gymhwyso gan ni ddefnyddiwyd yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, ond bydd yn cael ei ddefnyddio i gyllido gwariant cyfalaf yn 2026/27.

8. BALANSAU YSGOLION

8.1. Mae lefel balansau Ysgolion wedi gostwng o £5.577m ar ddechrau'r flwyddyn ariannol i £5.074m ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae gan 4 ysgol gynradd ddiffyg, o gymharu â'r llynedd pan nad oedd yr un ysgol gynradd yn wynebu diffyg. Mae pob ysgol sydd mewn diffyg wedi cytuno ar gynllun gwario fydd yn dileu'r diffyg dros gyfnod o amser. Mae'r balansau fesul sector yn cael eu crynhoi yn Nhabl 6, isod:-

Tabl 6
Balansau Ysgolion fel ar 31 Mawrth 2025

Sector	Balans ar 1 Ebrill 2024 £'000	Symudiad yn y Flwyddyn 2024/25 £'000	Balans Cau ar 31 Mawrth 2025 £'000
Ysgolion Cynradd Cymunedol a Gwirfoddol	2,408	-194	2,214
Ysgolion Uwchradd Cymunedol	2,631	-366	2,265
Ysgol Arbennig Gymunedol	179	50	229
Ysgol Gynradd Sefydledig	359	7	366
CYFANSWM	5,577	-503	5,074

9. CYFRIF REFENIW TAI

9.1. Mae balans cronfa wrth gefn y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) wedi gostwng o £8.189m ar ddechrau'r flwyddyn ariannol, i £7.978m ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r manylion i'w gweld yn Nhabl 7, isod:-

Tabl 7
Balans y Cyfrif Refeniw Tai ar 31 Mawrth 2025

	£'m	£'m
Balans Agoriadol ar 1 Ebrill 2024		8.189
Gwarged y Cyfrif Refeniw 2024/25	8.915	
Gwariant Cyfalaf a Gyllidwyd o Gronfeydd Wrth Gefn	(9.126)	
Symudiad Net yn 2024/25		(.211)
Balans Cau ar 31 Mawrth 2025		7.978

DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR 31 MAWRTH 2025

2024/25			Gwasanaethau	Nodyn	2023/24		
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net			Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
£'000	£'000	£'000			£'000	£'000	£'000
92,985	(19,892)	73,093	Addysg, Pobl Ifanc a Sgiliau		86,965	(16,625)	70,340
55,413	(17,620)	37,793	Gwasanaethau Oedolion		50,771	(14,649)	36,122
23,109	(6,760)	16,349	Gwasanaethau Plant		20,661	(5,689)	14,972
10,364	(8,162)	2,202	Tai		9,756	(7,810)	1,946
34,171	(9,688)	24,483	Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff		35,261	(9,553)	25,708
21,940	(16,089)	5,851	Rheoleiddio ac Economaidd		17,000	(10,635)	6,365
7,079	(562)	6,517	Trawsnewid		7,157	(302)	6,855
25,885	(14,832)	11,053	Adnoddau		26,527	(16,244)	10,283
2,596	(545)	2,051	Busnes y Cyngor		2,144	(181)	1,963
346	(268)	78	Costau Corfforaethol a Democrataidd		1,145	(773)	372
741	(10)	731	Rheolaeth Corfforaethol		742	-	742
242	-	242	Costau heb eu ddosbarthu		27	-	27
16,366	(23,083)	(6,717)	Cyfrif Refeniw Tai (CRT)		14,978	(21,479)	(6,501)
291,237	(117,511)	173,726	Diffyg ar weithrediadau sy'n parhau		273,134	(103,940)	169,194
		18,567	Gwariant gweithredu arall	10			17,738
		2,024	Cyllido ac incwm a gwariant buddsoddi	11			9,013
		(232,885)	Trethiant ac incwm grant amhenodol	12			(208,221)
		(38,568)	(Gwarged) / Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau				(12,276)
		15,865	Colledion amhariad ar asedau anghyfredol sydd wedi eu rhoi yn erbyn y Gronfa Ailbrisio wrth Gefn				14,102
		(23,155)	Gwarged ar ailbrisio asedau anghyfredol				(50,441)
		139,086	Dileu Ased Pensiwn Net	9c & 34			71,144
		(138,345)	Ailfesur y rhwymedigaeth Pensiwn Net	9c & 34			(59,453)
		(6,549)	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				(24,648)
		(45,117)	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				(36,924)

ATODIAD 3

Y FANTOLEN FEL AR 31 MAWRTH 2025

	Nodyn	31 Mawrth 2025 £'000	31 Mawrth 2024 £'000
Eiddo, offer a chyfarpar	13	584,252	540,785
Asedau Treftadaeth	15	2,301	2,413
Eiddo Buddsoddi	16	9,746	7,484
Asedau Anniriaethol		174	261
Dyledwyr tymor hir	18	1,625	1,032
Asedau hawl defnydd tymor hir	43	1,352	-
Asedau tymor hir		599,450	551,975
Asedau a ddelir i'w gwerthu		678	619
Rhestrau stoc		421	401
Dyledwyr tymor byr	18	68,985	50,651
Buddsoddiadau tymor byr	35a	-	-
Arian a chywerthoedd arian	19	13,571	32,107
Asedau Cyfredol		83,655	83,778
Benthyca tymor byr	35b	(2,317)	(3,341)
Credydwyr tymor byr	20	(42,349)	(40,161)
Darpariaethau tymor byr	21	(661)	(456)
Derbyniadau grantiau ymlaen llaw	30	(14,453)	(10,487)
Rhwymedigaethau hawl defnydd tymor byr	43	(474)	-
Rhwymedigaethau Cyfredol		(60,254)	(54,445)
Credydwyr tymor hir	20	(255)	(166)
Darpariaethau tymor hir	21	(4,118)	(4,247)
Benthyca tymor hir	35b	(121,616)	(121,175)
Derbyniadau grantiau tymor hir ymlaen llaw	30	-	(3,625)
Rhwymedigaethau tymor hir eraill	34	(9,259)	(10,522)
Rhwymedigaethau hawl defnydd tymor hir	43	(913)	-
Rhwymedigaethau tymor hir		(136,161)	(139,735)
Asedau net		486,690	441,573
Cronfeydd wrth gefn y mae modd eu defnyddio	MIRS	53,579	49,838
Cronfeydd wrth gefn nad na ellir eu defnyddio	9	433,111	391,735
Cyfanswm Cronfeydd wrth gefn		486,690	441,573

DATGANIAD O'R SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD WRTH GEFN (MIRS) 2024/25

Tudalen 74

	Balans Cronfa'r Cyngor £'000	Cronfeydd wrth Gefn Clustnodedig Cronfa'r Cyngor (Nodyn 7) £'000	Cronfa wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf (Nodyn 8) £'000	Grantiau Cyfalaf heb eu defnyddio £'000	Balansau Ysgolion (Nodyn 7) £'000	Arian wrth Gefn Yr Brwdd Uchelgais £'000	Cyfanswm Cronfa y Cyngor wrth gefn y gellir ei defnyddio £'000	Balans CRT (Datganiadau Ariannol Atodol) £'000	Cronfeydd wrth Gefn Clustnodedig CRT (Nodyn 8) £'000	Cyfanswm cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio gan CTA £'000	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn Defnyddiadwy £'000	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn Na ellir eu defnyddio (Nodyn 9) £'000	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn (y Cyngor) £'000
Balans ar 1 Ebrill 2023	14,039	19,637	1,908	-	6,716	-	42,707	12,107	-	12,107	54,814	349,836	404,650
Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod y flwyddyn													
Addasiad i'r balans agoriadol											-		-
Gwarged / (Diffyg) ar ddarparu gwasanaethau	(150)	-	-	-	-	-	(150)	12,426	-	12,426	12,276	-	12,276
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24,647	24,647
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(150)	-	-	-	-	-	(150)	12,426	-	12,426	12,276	24,647	36,923
Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail gyllido yn unol â'r rheoliadau (Nodyn 6)	(1,337)	-	482	-	-	-	(1,262)	(16,499)	509	(15,990)	(17,252)	17,252	-
Cynnydd / (Gostyngiad) Net cyn trosglwyddiadau i'r Cronfeydd wrth Gefn Clustnodedig	(1,487)	-	482	-	-	-	(1,412)	(4,073)	509	(3,564)	(4,976)	41,899	36,923
Trosglwyddiadau i / (o) Gronfeydd wrth Gefn Clustnodedig (Nodyn 7)	3,053	(3,120)	-	464	(1,139)	587	(155)	155	-	155	-	-	-
(Gostyngiad) / Cynnydd yn ystod y flwyddyn	1,566	(3,120)	482	464	(1,139)	587	(1,567)	(3,918)	509	(3,409)	(4,976)	41,899	36,923
Balans ar 31 Mawrth 2024	15,605	16,517	2,390	464	5,577	587	41,140	8,189	509	8,698	49,838	391,735	441,573
Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod y flwyddyn													
Addasiadau i'r balans agoriadol													
Gwarged / (Diffyg) ar ddarparu gwasanaethau	16,035	-	-	-	-	-	16,035	22,533	-	22,533	38,568	-	38,568
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,549	6,549
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	16,035	-	-	-	-	-	16,035	22,533	-	22,533	38,568	6,549	45,117
Addasiadau rhwng y sail gyfrifo a'r sail gyllido yn unol â'r rheoliadau (Nodyn 6)	(11,336)		226	(464)	-	-	(11,574)	(22,744)	(509)	(23,253)	(34,827)	34,827	-
Cynnydd / (Gostyngiad) Net cyn trosglwyddiadau i'r Cronfeydd wrth Gefn Clustnodedig	4,699	-	226	(464)	-	-	4,461	(211)	(509)	(720)	3,741	41,376	45,117
Trosglwyddiadau net i/(o)													
Trosglwyddiadau i / (o) Gronfeydd wrth Gefn Clustnodedig	(2,139)	1,778	-	538	(503)	326	-	-	-	-	-	-	-
(Gostyngiad) / Cynnydd yn ystod y flwyddyn	2,560	1,778	226	74	(503)	326	4,461	(211)	(509)	(720)	3,741	41,376	45,117
Balans ar Mawrth 2025	18,165	18,295	2,616	538	5,074	913	45,601	7,978	-	7,978	53,579	433,111	486,690

CRONFEYDD WRTH GEFN WEDI’U CLUSTNODI FEL AG YR OEDDENT AR 31 MAWRTH 2025

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £
Corfforaethol	Cronfa Wrth Gefn Yswiriant	Cyllido colledion nad oes yswiriant ar eu cyfer a thaliadau dros ben ar bolisiâu.	1,250,000	0	0	1,250,000
Dysgu	Cynllun Salwch – Cynradd	Cwrdd â chostau llanw oherwydd salwch mewn ysgolion cynradd. Mae pob ysgol yn talu premiwm blynyddol ac maent yn derbyn ad-daliad o'r gronfa wrth gefn hon i gwrdd â chostau ychwanegol a gafwyd oherwydd salwch staff.	198,527	0	(198,527)	0
Tai	Digartrefedd	Cyllido unrhyw alw ychwanegol sy'n uwch na'r swm a ganiatawyd yn y gyllideb flynyddol.	454,369	143,965	(193,106)	405,228
Prifffyrdd	Cynnal a Chadw yn ystod y Gaeaf	Cwrdd ag unrhyw gostau ychwanegol sy'n uwch na'r swm a ganiatawyd yn y gyllideb oherwydd bod angen graeanu ychwanegol neu ddelio gyda llifogydd a difrod oherwydd stormydd.	94,480	0	0	94,480
Gwasanaethau Cymdeithasol	Contractau Staff Gofal Cymdeithasol	Cyllido costau staffio / asiantaeth ychwanegol os oes rhaid cynyddu lefelau staffio yn sgil galw ychwanegol am wasanaethau.	100,000	0	(53,824)	46,176
Dysgu	Cronfa Wrth Gefn Cau Ysgolion	Cyllido costau cynnal a chadw ysgolion sydd wedi cau, neu gyfrannu at gostau sefydlu ysgolion newydd.	93,149	153,576	(56,770)	189,955
Corfforaethol	Cronfa Wrth Gefn Chwyddiant	Cyllido pwysau ychwanegol oherwydd chwyddiant nad oes cyllid ar ei gyfer yn y gyllideb refeniw – dyfarniadau cyflog yn fwyaf nodedig.	1,715,757	0	(723,126)	992,631
Dysgu	Galw am Wasanaeth Addysg	Cyllido costau ychwanegol sy'n uwch na'r swm a ganiatawyd yn y gyllideb flynyddol oherwydd cynnydd yn y galw neu bwysau chwyddiant.	500,000	0	0	500,000
Corfforaethol	Gostyngiad mewn Grantiau	Darparu cyllid yn y tymor byr i wasanaethau os yw eu cyllid grant yn gostwng. Mae'r cyllid yn caniatáu i'r Gwasanaeth wneud newidiadau angenrheidiol i'r gwasanaeth a ddarperir yn y tymor hir.	250,000	0	0	250,000
CYFANSWM RISGIAU CORFFORAETHOL A GWASANAETH PARHAUS			4,656,282	297,514	(1,225,353)	3,728,470
Dysgu	Rhesymoli Ysgolion	Cwrdd â chostau ychwanegol sy'n codi o'r rhaglen moderneiddio ysgolion, gan gynnwys costau diswyddo.	401,791	279,136	(133,235)	547,692

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £
Cynllunio	Cynllun Datblygu Lleol	Cyllido costau ychwanegol, sy'n uwch na'r swm a ganiatawyd yn y gyllideb refeniw flynyddol, wrth lunio'r Cynllun Datblygu nesaf.	417,151	55,028	0	472,179
Cynllunio	Apeliadau Cynllunio	Cyllido unrhyw gostau a geir wrth ddelio gydag apeliadau cynllunio ac unrhyw fath arall o heriau cyfreithiol mewn perthynas â phenderfyniadau cynllunio.	35,000	0	0	35,000
Adnoddau	Risg Y Dreth Gyngor	I gyllido ad-daliadau'r Dreth Gyngor yn codi o apeliadau llwyddiannus gan berchnogion llety hunan arlwygo, eiddo y rhai a gafodd eu trosglwyddo o gofrestr Trethi Annomestig i gofrestr y Dreth Gyngor o 1 Ebrill 2023.	0	900,000	0	900,000
CYFANSWM RISGIAU GWASANAETH PENODOL A CHORFFORAETHOL			853,942	1,234,164	(133,235)	1,954,871
Corfforaethol	Cyfraniadau Refeniw heb eu Gwario ar Gyfalaf	Cyllid sydd wedi cael ei ddyrannu o gyllid refeniw fel cyfraniad tuag at brosiectau cyfalaf penodol yn y dyfodol. Mae cyllid yn cael ei ryddhau o'r gronfa wrth gefn pryd a phan fydd angen wrth i brosiectau ddatblygu.	1,338,265	1,625,910	(1,715,502)	1,248,673
Corfforaethol	Cyfraniadau Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol heb eu Gwario ar Gyfalaf	Cyllid sydd wedi cael ei ddyrannu o gronfeydd cyffredinol fel cyfraniad tuag at brosiectau cyfalaf penodol yn y dyfodol. Mae cyllid yn cael ei ryddhau o'r gronfa pryd a phan fydd angen wrth i brosiectau ddatblygu.	253,794	0	(1,500)	252,294
Dysgu	Addysg – Symiau wedi'u Cymudo	Cyfraniadau gan Ddatblygwyr, fel rhan o'r broses gynllunio, sy'n cyfrannu at gostau addysg ychwanegol sydd yn wynebu'r Cyngor o ganlyniad i'r datblygiad.	330,226	52,777	(191,159)	191,844
Tai	Symiau wedi'u Cymudo gan Ddatblygwyr Tai	Cyllid sy'n cael ei drosglwyddo i'r Cyngor gan Ddatblygwyr yn hytrach na darparu tai fforddiadwy mewn datblygiadau.	839,637	0	(187,465)	652,172
Prifffyrdd	Cytundebau Adran 106 ar gyfer Lleoedd Agored	Cyfraniadau gan ddatblygwyr fel rhan o gytundebau cynllunio.	54,080	5,351	0	59,431
Gwarchod y Cyhoedd	Labordy Calibradu	Cyfraniadau gan awdurdodau partner tuag at gostau cyfalaf datblygu labordy calibradu.	21,814	0	(8,285)	13,529
Dysgu	Cyllid ar gyfer costau yn y dyfodol - TG mewn Ysgolion	Cwrdd â chostau amnewid offer TG mewn ysgolion yn y dyfodol.	461,000	150,000	0	611,000
Eiddo	Trwsio a Chynnal a Chadw Ysgolion Uwchradd	Tanwariant o gyllideb refeniw y flwyddyn flaenorol sydd wedi'i glustnodi er mwyn cyllido gwaith trwsio a chynnal a chadw mewn ysgolion uwchradd yn y dyfodol.	94,308	0	(94,308)	0

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £
Priffyrdd	Cyfraniadau Datblygwyr - Priffyrdd	Cyfraniadau gan Ddatblygwyr, fel rhan o'r broses gynllunio, sy'n cyfrannu at gostau gwella priffyrdd a wynebwr gan y Cyngor oherwydd y datblygiad.	162,422	0	(48,657)	113,765
Hamdden	Hawliad TAW Hamdden	Ad-daliad TAW o ganlyniad i newid statws TAW ffioedd mynediad canolfannau hamdden. I'w ddefnyddio i wella canolfannau hamdden.	762,155	0	0	762,155
Gwasanaethau Cymdeithasol	Offer Teleofal	Cyllido costau cyflwyno offer digidol newydd.	60,000	0	0	60,000
Hamdden	Cronfa ar gyfer costau yn y dyfodol o Adnewyddu Caeau 3G	Cyllido costau adnewyddu caeau 3G yn y dyfodol.	200,000	30,000	0	230,000
Trawsnewid – TG	Mast Ynys Môn	Cyllido cost trwsio'r mast.	40,450	0	(40,450)	0
Hamdden	Offer Campfa yng Nghaergybi	Cyfrannu at gost adnewyddu offer campfa yng Nghanolfan Hamdden Caergybi.	80,000	60,000	0	140,000
Gwarchod y Cyhoedd	Churchill House	Defnyddir y gronfa wrth gefn i gyllido gwaith strwythurol sydd ei angen i leihau'r risg i ddiogelwch cyhoeddus.	0	500,000	(28,008)	471,992
Priffyrdd	Gwastraff / Ailgylchu	I gyllido prosiectau rheoli gwastraff yn y dyfodol.	0	986,847	0	986,847
Eiddo	Eiddo - Cyflogau Cyfalafedig	Lleihau y risg o beidio gyflawni'r targed ar gyfer cyfalafu cyflogau yn y dyfodol.	0	82,613	0	82,613
CYFANSWM CRONFA GWARIANT CYFALAF YN Y DYFODOL			4,698,151	3,493,498	(2,315,334)	5,876,315
Corfforaethol	Cronfa Trawsnewid	Cwrdd â chost datblygu cynlluniau i foderneiddio a thrawsnewid y gwasanaethau a ddarperir, a'u rhoi ar waith.	250,000	150,000	(25,673)	374,327
CYFANSWM CRONFEYDD GWELLA PROSESAU BUSNES			250,000	150,000	(25,673)	374,327
Tai	Tai Fforddiadwy	Y balans sydd heb ei wario o bremiwm y Dreth Gyngor a neilltuwyd i gyllido grantiau a benthyciadau i gynorthwyo prynwyr tro cyntaf.	1,268,842	82,318	(649,027)	702,133
Corfforaethol	Prosiectau sy'n cael eu cyllido gan Gyllidebau Wrth Gefn wedi'u Cyfyngu	Dyraniad o'r gyllideb refeniw er mwyn cyfieithu dogfennau moderneiddio ysgolion ac sydd heb gael ei wario.	43,530	103,142	0	146,672
CYFANSWM CYLLIDEBAU WRTH GEFN NAD YDYNT WEDI CAEL EU GWARIO OND Y MAE GOFYN AMDANYNT MEWN BLYNYDDOEDD I DDOD			1,312,372	185,460	(649,027)	848,805

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £
Tai	Gweinyddu Cefnogi Pobl	Cyllid grant heb ei wario fydd yn cael ei ddefnyddio i gyllido costau staff nad yw'r grant Cefnogi Tai blyneddol yn cwrdd â nhw.	438,674	0	0	438,674
Addysg	Diogelwch Covid mewn Ysgolion	Cyllid grant heb ei wario.	9,056	0	0	9,056
Addysg	Dysgu Oedolion yn y Gymuned – Costau Cynnal a Digidol	Cyllid grant heb ei wario.	12,628	0	(12,628)	0
Addysg	Strategaeth ADY	Cyllid grant heb ei wario.	15,363	0	0	15,363
Addysg	Grant Cerddoriaeth	Cyllid grant heb ei wario.	22,106	0	(9,148)	12,958
Prifffyrdd	Rhwydwaith Bysiau Teithwyr	Cyllid grant heb ei wario.	197,237	0	(25,949)	171,288
Diwylliant	TalNet	Cyllid grant heb ei wario.	203	0	(203)	0
Dysgu	Dysgu Oedolion yn y Gymuned Ôl-16	Cyllid grant heb ei wario.	93,157	9,026	(20,593)	81,591
Cynllunio	Tirweddau a Lleoedd Cynaliadwy yng Nghefn Gwlad	Cyllid grant heb ei wario.	34,396	55,362	(21,678)	68,080
Cynllunio	Tirweddau Cynaliadwy, Lleoedd Cynaliadwy – Cefn Gwlad	Cyllid grant heb ei wario.	46,425	0	0	46,425
Dysgu	Tlodi Misglwyf	Cyllid grant heb ei wario.	6,300	0	(6,300)	0
Dysgu	Ysgolion Rhithwir Cymru	Cyllid grant heb ei wario.	24,093	0	(24,093)	0
Tai	Cartrefi ar gyfer Wcráin	Cyllid grant heb ei wario.	518,758	80,183	(164,467)	434,475
Dysgu	TRAC	Cyllid grant heb ei wario.	138,232	0	0	138,232
Tai	ECO4	Cyllid grant heb ei wario.	61,071	0	0	61,071
Gwasanaethau Cymdeithasol	Maethu Cymru	Cyllid grant heb ei wario.	35,111	0	0	35,111

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £	
Tai	Adsefydlu ffoaduriaid o Afghanistan	Cyllid grant heb ei wario.	114,951	312,420	0	427,371	
Hamdden	Atgyfeiriadau Ymarfer Corff	Cyllid grant heb ei wario.	0	13,271	(6,823)	6,448	
Gwarchod y Cyhoedd	Arfau Ymosodol	Cyllid grant heb ei wario.	0	39,883	0	39,883	
Addysg	Grant Peri Pryder	Cyllid grant heb ei wario.	0	72,904	0	72,904	
Prifffyrdd	Isadeiledd Arosfannau Bysiau	Cyllid grant heb ei wario.	0	48,657	0	48,657	
Adnoddau	Meddalwedd TGCh	Cyllid grant heb ei wario.	0	78,602	0	78,602	
Tai	Grantiau Tai	Cyllid grant heb ei wario.	0	21,511	0	21,511	
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN WEDI’U CYFYNGU SY’N CAEL EU CYLLIDO GAN GRANTIAU			1,767,761	731,819	(291,882)	2,207,700	
Tudalen 19 Cymeradwyo	Gwastraff	Incwm Proses Ailgylchu	Mae’n amod o’r Grant Rheoli Gwastraff Cynaliadwy (SWMG) bod gwarged incwm a gynhyrchir gan weithgareddau ailgylchu’n cael ei ail-fuddsoddi i reoli gwastraff.	355,130	0	(130,852)	224,278
	Diwylliant	Cronfa Prynu'r Amgueddfa	Defnyddir rhoddion i ychwanegu at gasgliad Oriel Ynys Môn.	17,725	5,027	0	22,752
	Prifffyrdd	Ffioedd y Corff Cymeradwyo Draenio Cynaliadwy	Ffioedd a delir gan ddatblygwyr i dderbyn caniatâd gan y Corff Cymeradwyo Systemau Draenio Cynaliadwy (SAB). Mae’n cyllido costau staffio er mwyn delio â’r ceisiadau.	13,366	27,873	0	41,239
	Gwarchod y Cyhoedd	Ffioedd Claddu ac Amlosgi Plant	Cyllido costau a geir gan Gynghorau Tref a Chymuned.	6,389	13,240	0	19,629
CYFANSWM CRONFEYDD LLAI WEDI'U CYFYNGU ERAILL			392,610	46,140	(130,852)	307,898	

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £
Cynllunio	Cynllunio – Datblygiadau Mawr	Cyllido cost delio gyda cheisiadau cynllunio datblygiadau mawr a gwaith cysylltiedig.	479,788	17,839	(5,760)	491,867
Datblygu Economaidd	Gwaith archeolegol yn Wylfa	Cyllid gan Horizon i gwblhau gwaith archeolegol yn Wylfa.	435,577	0	(67,156)	368,421
Gwarchod y Cyhoedd	Model Rhagfynegi Dŵr Ymdrochi	Talu costau cynnal a chadw offer monitro.	5,154	0	0	5,154
Cynllunio	Gallu a Chapasiti Cynllunio	Mae'n rhaid i ganran o'r ffioedd cynllunio sy'n cael eu cynhyrchu oherwydd cynnydd gael ei ail-fuddsoddi yn y gwasanaeth Cynllunio.	194,138	81,000	(101,791)	173,347
Adnoddau Dynol	Cynllun Hyfforddeion	Balans cyllideb heb ei wario o flynyddoedd blaenorol i gyllido ymrwymadau yn y dyfodol sy'n uwch na'r gyllideb flynyddol.	258,913	149,276	0	408,189
Gwasanaethau Cymdeithasol	Ffi Weinyddol Cyllideb ar y Cyd	Efallai y bydd rhaid talu ffi weinyddol i'r awdurdod arweiniol er mwyn gweithredu'r gyllideb Gofal Cymdeithasol ar y Cyd.	10,000	0	0	10,000
Gwasanaethau Cymdeithasol	Cynllun Cymorthyddion Dysgu Gwasanaethau Plant	Cyllido cymorthyddion dysgu sy'n arbenigo mewn cefnogi plant sydd angen gofal cymdeithasol.	109,065	0	(67,262)	41,803
Datblygu Economaidd	Ad-daliad cyd-fenter Stad Ddiwydiannol Penrhos	Incwm rhent ychwanegol a gadwyd i gyllido'r taliad sy'n ddyledus i LIC pan ddaw'r cytundeb cyd-fenter i ben.	32,479	17,228	0	49,707
Gwarchod y Cyhoedd	Awdurdod Iechyd Porthladd	Cyllido costau sefydlu'r Awdurdod Iechyd Porthladd.	189,978	0	0	189,978
Technoleg Gwybodaeth	TGCh – Prosiect Cydgasglu Band Eang y Sector Cyhoeddus (PSBA) mewn Ysgolion	Gweithredu gwelliannau band eang TGCh mewn ysgolion.	201,882	95,933	0	297,815
Gwasanaethau Cymdeithasol	Gweithwyr Cymdeithasol dan Hyfforddiant y Brifysgol Agored	Cyllido cost rhaglen hyfforddi ar gyfer gweithwyr cymdeithasol.	50,000	0	(7,478)	42,522

Gwasanaeth	Enw'r Gronfa Wrth Gefn	Disgrifiad	Balans ar 1 Ebrill 2024 £	Trosglwyddiadau i Mewn £	Trosglwyddiadau Allan £	Balans ar 31 Mawrth 2025 £
Corfforaethol	Eisteddfod yr Urdd	Cyllido cost presenoldeb y Cyngor yn Eisteddfod yr Urdd yn 2026. Mae swm o £50k y flwyddyn wedi cael ei neilltuo yn ystod blynyddoedd ariannol 2023/24, 2024/25 a 2025/26.	50,000	50,000	0	100,000
Busnes y Cyngor	Adolygiad Sgriwtini	Cyllido cost adolygiad o swyddogaeth a phrosesau Sgriwtini'r Cyngor.	8,000	0	(8,000)	0
Corfforaethol	Ad-dalu Benthyciad Salix	Cyllido taliadau DRI terfynol, nad oes cyllideb ar eu cyfer, ar fenthyciadau Salix fu'n destun oedi.	216,190	0	0	216,190
Cynllunio	Rhoi Erthygl 4 ar Waith	Cyllido cost rhoi Erthygl 4 ar waith, petai'r Cyngor yn penderfynu bwrw ymlaen ag Erthygl 4.	300,000	0	(48,013)	251,987
Adnoddau	Caffael	Cyllido cost cefnogaeth allanol parhaus er mwyn rhoi cynllun gweithredu ar waith yn dilyn adolygiad o drefniadau caffael y Cyngor.	45,000	0	0	45,000
Gwarchod y Cyhoedd	Gweithwyr Asiantaeth – Safonau Bwyd	I'w ddefnyddio i gyllido gweithwyr asiantaeth i roi sylw'r gwaith sydd wedi cronni o fewn y gwasaneth	0	47,000	0	47,000
Gwarchod y Cyhoedd	Lles Anifeiliaid	I'w ddefnyddio i gyllido costau ynglŷn ac Achod Lles Anifeiliaid yn y dyfodol. .	0	20,894	0	20,894
Datblygu Economaidd	SPF Buddsoddiad a Dderbynwyd Datblygu Economaidd	I'w ddefnyddio i gyllido prosiectau Datblygu Economaidd yn y dyfodol.	0	185,167	0	185,167
Plant	Gwasanaethau Ieuentid	Parhau i gyflogi Gweithiwr Ieuentid ychwanegol gyda'r ffocws ar alinio a datblygu'r ddarpariaeth, gyda'r ffocws ar gyfranogiad ieuentid a'r gymuned, a datblygu'r cynnig digidol i bobl ifanc. Bydd y gronfa wrth gefn hefyd yn cyllido archwiliad llawn mewn darpariaeth i fframwaith newydd Estyn ar arolygu gwasanaethau ieuentid awdurdodau lleol.	0	52,000	0	52,000
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN CLUSTNODEDIG ERAILL AR GYFER PROSIECTAU PENODOL			2,586,164	716,337	(305,460)	2,997,041
CYFANSWM CRONFEYDD CLUSTNODEDIG			16,517,282	6,854,962	(5,076,816)	18,295,427

This page is intentionally left blank

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	17 Gorffennaf 2025
Pwnc / Testun:	Asesiad Panel Perfformiad Panel Performance Assessment (PPA)
Deilydd(ion) Portffolio:	Y Cyngorydd Carwyn E Jones, Deilydd Portffolio Trawsnewid
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad:	Gwyndaf Parry
Tel:	01248 752111
E-bost:	GwyndafParry@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliaid / Argymhellion a rheswm / rhesymau

Mae Asesiad Panel Perfformiad (PPA) yn ofyniad Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2015, a rhaid i bob cyngor wneud trefniadau ar gyfer PPA unwaith ym mhob cylch etholiad 5 mlynedd. Mae PPA yn cefnogi diwylliant lle mae cynghorau'n agored i heriau, os yw'n cael eu cynnal o fewn yr awdurdod neu, yn yr achos hwn, yn allanol.

Nid yw'r PPA yn archwiliad nac arolygiad ac ni fydd yn ceisio dyblygu unrhyw waith a wneir. Nid yw'n rhywbeth sy'n cael ei wneud 'i ni' ond 'gyda ni'. Nid yw'n ymwneud ag adolygu ein hunanasesu, ond bydd yn darparu persbectif allanol annibynnol.

Bydd y PPA yn gweithio gyda ni i asesu i ba raddau y mae'r cyngor yn bodloni'r gofynion perfformiad, hynny yw, i ba raddau:

- mae'n arfer ei swyddogaethau yn effeithiol;
- mae'n defnyddio ei adnoddau yn economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol;
- mae ganddo lywodraethu effeithiol ar gyfer sicrhau'r uchod.

Bydd y paenl yn digwydd yma yn CSYM ar 10 – 13 o Dachwedd 2025

1.1 Gofynnir i'r Pwyllgor gytuno'r materion i'r panel ystyried fel a nodir yr Atodiad 1, sef:

- 1.1.1** Trefniadau cyflawni amcanion strategol Cynllun y Cyngor – a yw ein trefniadau yn rhoi sicrwydd ein bod yn cyflawni Cynllun y Cyngor yn effeithlon
- 1.1.2** Ydym fel Cyngor yn cyd-weithio yn effeithiol gyda cymunedau a phartneriaid i gyflawni amcanion strategol Cynllun y Cyngor

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Amherthnasol

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater hwn wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?
Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?
Ydi

Dd – Asesu'r effeithiau posibl (os yn berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae PPA yn cefnogi diwylliant lle mae cynghorau'n agored i heriau, os yw'n cael eu cynnal o fewn yr awdurdod neu, yn yr achos hwn, yn allanol.
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol? Os felly, sut?	Bwriad y PPA yw darparu cyngor ac argymhellion i'r Cyngor a rhoi sicrwydd ynglŷn a: I ba raddau yr ydym yn defnyddio ein adnoddau yn economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhwch wybod gyda phwy.	Amh.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai'r penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Amh.
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amh.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amh.
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amh.

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Ystyriwyd y mater hwn gan yr Tîm Arweinyddiaeth ac adlewyrchir eu sylwadau yn yr adroddiad
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Sylwadau wedi ymgorffori yn yr adroddiad
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Sylwadau wedi ymgorffori yn yr adroddiad
4	Adnoddau Dynol (AD)	Sylwadau wedi ymgorffori yn yr adroddiad
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch? Beth oedd eu sylwadau?		
7	Caffael	
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	

F - Atodiadau:		
Atodiad 1 - Asesiad Panel perfformiad – Materion i'r panel ystyried		

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am ragor o wybodaeth):		
• Llywodraethu a Pherfformiad Corfforaethol - CLILC		

Atodiad 1 - Asesiad Panel Perfformiad – Materion i'r panel ystyried

Mae paratodau ar y gweill ar gyfer yr Asesiad Panel Perfformiad (PPA). Bwriad y ddogfen yma yw roi rhywfaint o wybodaeth i chi am y trefniadau ag I gytuno ar y materion i'r panel eu ystyried.

1. Beth yw Asesiad Panel Perfformiad?

Byddwch yn ymwybodol ein bod eisoes yn cynnal Hunanasesiad blynyddol – cytunwyd ar adroddiad diweddaraf gan y Cyngor ym mis Mehefin 2024 – gallwch ei ddarllen [yma](#).

Mae Asesiad Panel Perfformiad (PPA)¹ yn ofyniad Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2015, a rhaid i bob cyngor wneud trefniadau ar gyfer PPA unwaith ym mhob cylch etholiad 5 mlynedd. Mae PPA yn cefnogi diwylliant lle mae cyngorau'n agored i heriau, os yw'n cael eu cynnal o fewn yr awdurdod neu, yn yr achos hwn, yn allanol.

Nid yw'r PPA yn archwiliad nac arolygiad ac ni fydd yn ceisio dyblygu unrhyw waith a wneir. Nid yw'n rhywbeth sy'n cael ei wneud 'i ni' ond 'gyda ni'. Nid yw'n ymwneud ag adolygu ein hunanasesu, ond bydd yn darparu persbectif allanol anibynnol.

Bydd y PPA yn gweithio gyda ni i asesu i ba raddau y mae'r cyngor yn bodloni'r gofynion perfformiad, hynny yw, i ba raddau:

- mae arfer ei swyddogaethau yn effeithiol;
- mae'n defnyddio ei adnoddau yn economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol;
- mae ganddo lywodraethu effeithiol ar gyfer sicrhau'r uchod.

Mae'r CLILC wedi cyhoeddi canllawiau, gellir eu darllen [yma](#).

2. Meysydd i'w hystyried

Rydym wedi ymrwymo i gyflawni ein chwech amcan strategol o fewn Cynllun y Cyngor² erbyn 2028, a hynny tra'n wynebu cyfnod heriol yn ariannol ac yn gymdeithasol yn ogystal a chynydd mewn gofynion deddfwriaethol.

Rydym yn ymdrechu i gyflawni a cynnal gwasanaethau o safon gyda llai o adnoddau a chynydd yn y galw am ein gwasanaethau. Er mwyn gallu cyflawni ein amcanion mae'n hanfodol fod gennym drefniadau effeithlon mewn lle ac yn cydweithio'n agos hefo partneriaid lleol, rhanbarthol a chenedlaethol yn unol a'r deddfwriaethau.

O ystyried yr heriau mae'r Cyngor yn wynebu, rydym yn cynnig bod y Panel yn ystyried y ddau faes canlynol:

1. Trefniadau cyflawni amcanion strategol Cynllun y Cyngor – a yw ein trefniadau yn rhoi sicrwydd ein bod yn cyflawni Cynllun y Cyngor yn effeithlon
2. A yw'r Cyngor yn cydweithio yn effeithiol gyda'n cymunedau a'n partneriaid i gyflawni amcanion strategol Cynllun y Cyngor

¹ [Llywodraethu a Pherfformiad Corfforaethol - CLILC](#)

² [Cynllun y Cyngor 2023 i 2028](#)

Meysydd i'w hystyried	Pam?
Trefniadau cyflawni – a yw ein trefniadau yn rhoi sicrwydd ein bod yn cyflawni Cynllun y Cyngor yn effeithlon.	Rydym yn ail flwyddyn y cynllun erbyn hyn a hanner ffordd drwy y drydedd flwyddyn erbyn dyddiad y panel.
	Ydy'r hyn da ni wedi ymrwymo i wneud erbyn 2028 yn cael ei fonitro yn effeithiol?
	Rydym wedi ymrwymo i gyflawni 27 o weithredoedd allweddol erbyn 2028
	Archwilio Cymru ³ wedi argymhell fod lle i gryfhau sut ydan ni'n mesur canlyniadau i ddefnyddwyr gwasanaethau yn ogystal ac allbynu.
Cydwethio gyda cymunedau a partneriaid i gyflawni Cynllun y Cyngor	Yda ni'n gweithredu yn unol a'n gwerthoedd?
	Wedi ymrwymo i Gydweithio fel un o'n gwerthoedd o fewn CYC: "Rydym yn gweithio fel tîm, gyda'n cymunedau a'n partneriaid, i gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer pobl Ynys Môn"
	Un o'n egwyddorion cyffredinol yw: Cyfathrebu "Trwy sicrhau cyfathrebu effeithiol gallwn sicrhau ein bod yn rhyngweithio a meithrin perthynas gryfach ag eraill ac yn cael sgysiau mwy cynhyrchiol." Ydy hyn y digwydd ag i ba raddau mae'n cyfrannu at CYC?

3. Pryd fydd Asesiad Panel Perfformiad yn cael ei gynnal?

Mae'r PPA yn gymysgedd o asesiad oddi ar y safle ac ar y safle. Cynhelir asesiad ar y safle dros bedwar diwrnod, ac mae wedi'i drefnu ar gyfer **10 – 13 Tachwedd 2025**.

4. Pwy fydd tîm y Panel allanol?

Mae cyfansoddiad y Panel wedi'i nodi mewn deddfwriaeth, a bydd y Pwyllgor Gwaith a'r Prif Weithredwr yn cael cytuno ar aelodau y panel o flaen llaw, gan weithio gyda CLILC.

Mae CLILC wedi penodi dau swyddog i gefnogi'r Panel – Lyndon Puddy a Joseph Lewis.

³ [Cyngor Sir Ynys Môn – Defnyddio gwybodaeth am berfformiad: safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau](#)

5. Gyda phwy fyddan nhw eisiau siarad?

Bydd y tîm yn dymuno siarad ag ystod o bobl, gan gynnwys Cynghorwyr: bydd trefniadau'n cael eu gwneud iddynt gwrdd â'r Arweinydd a'r Aelodau Pwyllgor Gwaith, yn ogystal â Chadeiryddion ac Is-gadeiryddion amrywiol bwyllgorau ac Arweinwyr Grŵp. Bydd cyfle hefyd i'r holl aelodau eraill fynychu grŵp ffocws gyda'r Panel. Rydym yn eich annog i wneud eich hunain ar gael, lle bynnag y bo modd, i allu cymryd rhan.

Dim ond un sesiwn fydd angen i chi fynychu gyda'r Panel – felly os cewch eich gwahodd i fynychu cyfarfod penodol, ni fydd angen i chi fynychu'r grŵp ffocws aelodau hefyd.

Bydd y Panel hefyd yn cwrdd â swyddogion, cynrychiolwyr rhai ymgynghorwyr statudol, gan gynnwys Undebau Llafur a chynrychiolwyr fforymau busnes, yn ogystal â chael cyfle i gwrdd â chynrychiolwyr o rai o'n partneriaethau allweddol.

6. Adroddiad PPA

Yn dilyn y PPA, bydd y Panel yn darparu adroddiad i'r Cyngor, yn nodi casgliadau'r Panel ynghylch i ba raddau y mae'r Cyngor yn bodloni'r gofynion perfformiad ac unrhyw gamau y mae'r Panel yn argymhell y gallai'r Cyngor eu cymryd. Bydd CLILC yn defnyddio'r canlyniadau i nodi meysydd lle gallai cymorth dan arweiniad y sector fod ar gael, neu lle mae angen ei gomisiynu i gefnogi cynghorau.

7. Camau nesaf

Yn dilyn derbyn cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith ar y meysydd i'w hystyried, bydd grŵp o swyddogion yn mynd ymlaen i drefnu'r canlynol:

Gweithred	Pwy?	Pryd?
Cadarnhad Pwyllgor Gwaith ar y materion	TA / PG	Gorffennaf
Creu dogfen sgopio	Swyddogion / Grŵp PPA	Mehefin – Medi
Cytuno a cymeradwyo dogfen sgopio	Grŵp PPA	Medi
Cadarnhau materion i'w ystyried gyda WLGA	Grŵp PPA	Medi
Rhannu dogfen sgopio gyda WLGA	Grŵp PPA	
PPA ar safle (4 diwrnod)		10.11.25
Derbyn Adroddiad Terfynol y Panel	CLILC	20 diwrnod gwaith ar ol y panel
Y Cyngor i ymateb i'r adroddiad		20 diwrnod gwaith ar ol derbyn yr adroddiad

DDIM I'W GYHOEDDI NOT FOR PUBLICATION

Achos Busnes Llawn – Tai Gofal Ychwanegol & Gofal Preswyl Aethwy Full Business Case – Aethwy Extra Care & Residential Care

PRAWF BUDD Y CYHOEDD PUBLIC INTEREST TEST

Paragraff 14 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972 Paragraph 14 Schedule 12A Local Government Act 1972	
Y PRAWF – THE TEST	
Mae yna fudd i'r cyhoedd wrth ddatgan oherwydd: Mae adeiladu cyfleuster Tai Gofal Ychwanegol yn Porthaethwy yn bwysig i rhanddeiliaid, gan ei fod yn un o brif ffrydiau gwaith Y Cyngor, ac yn un sydd wedi ei adnabod o fewn Cynllun Y Cyngor 2023-2028. Bydd y cyfleuster yn galluogi bobl hyn i fyw yn annibynnol yn ei cartrefi ei hunain. at y pwrpas. Y budd i'r cyhoedd wrth beidio datgelu yw: Mae Achos Busnes Llawn sydd ynghlwm yn cynnwys gwybodaeth masnachol sensitif am y prosiect, h.y., gwybodaeth sy'n gysylltiedig â materion ariannol a thendr sydd gallai niweidio'r Cyngor pan ddaw i roi contractau ac ati ar gyfer gwaith yn y dyfodol.	<i>There is a public interest in disclosure as:</i> The construction of the Extra Care Housing facility in Menai Bridge is important to stakeholders, as it is one of the main work streams of the Council, and one that has been identified within the Council Plan 2023-2028. The facility will enable older people to live independently in their own homes. <i>The public interest in not disclosing is:</i> The accompanying Full Business Case contains commercially sensitive information about the project i.e. Information relating to financial and tendering issues which could disadvantage the Council when it comes to awarding contracts etc. for future work.
Argymhelliad -Yn rhinwedd Paragraff 14 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972 -Gwybodaeth yn ymwneud â materion ariannol neu fasnachol unigolyn penodol. (Gan gynnwys yr awdurdod sy'n dal y wybodaeth honno). Mae budd y cyhoedd wrth gadw'r eithriad yn fwy o bwys na budd y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth. Recommendation - By Virtue of Paragraph 14 Schedule 12A Local Government Act 1972 -Information relating to the financial or business affairs of any particular person (including the authority holding that information). The public interest in maintaining the exemption outweighs the public interest in disclosing the information.	

This page is intentionally left blank

Document is Restricted

This page is intentionally left blank